އެޖެންޑާގެ ފުރަތަމަ ނަންބަރު: ޤުރުއާން ކިޔެވުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން: بسم الله الرحمن الرحيم، الحمد لله والصلاة والسلام علي رسول الله وعلي آله وصحبه ومن والاه - ޤުރުއާން ކިޔެވުން.

2. އެޖެންޑާގެ ދެވަނަ ނަންބަރު: ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ދެވަނަ ބާބުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 5 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ހުރި މާއްދާތަކާމެދު ވޯޓު ނެގުން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން: އާދެ، ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ މިއަދު ޤަވާޢިދުގެ އެޖެންޑާގައި މިވަނީ ގަވާއިދު ފާސްކުރުމުގެ ކަންތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުން. ޤަވާޢިދު ކުރިއަށް މިގެންދަނީ 2005 އޮކްޓޫބަރު 14 ވަނަ ދުވަހު އަޅުގަނޑު އިއުލާނުކުރި މެންބަރުންނަށް ފޮނުވި ސިޓީގައި ދަންނަވައިފައިވާ ގޮތަށް. މިއަދު ހުށަހެޅިފައިވާ ދެވަނަ ބާބުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 5 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް. ބަހުސްގައި އަޅުގަނޑު ގަސްދުކުރަނީ ހަމަ ފުރަތަމަ ދެބާބުގެ މާއްދާތައް މިއަދު ނިންމާލުމަށް. އާދެ، ދެވަނަ ބާބުގައިވާ 6 ވަނަ މާއްދާ◌ގެ ނިޔަލަށް ހުށަހެޅިފައި. އެހެންނަމަވެ◌ސް، ލިޔުމުގެ ކުރެހުން 6 ވަނަ މާއްދާ އެހެން އަންނަނީ ތަންގައި 5 ޤަރާރެއް އޮތުން މެންބަރުން އިސްލާހު ހުށަހަޅުއްވަން ފުރުސަތު ހުށަހެޅުއްވިފައި 5 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ކަމަށް. އާދެ، އެހެން އެކަން ވީމާ އިސްލާހު ހުށަހަޅައިފައިވަނީ 5 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް. ވީމާ، މިއަދު 6 ވަނަ މާއްދާ ހުށަހެޅުމަކީ މާއިންސާފުވެރި ގޮތެއް ކަމަށް ނުފެންނާތީ އެމާއްދާ ވަކި ދެން އަންނަ ދުވަހެއްގައި ހުށަހަޅަން ވަސްކޮށްފައި. އެހެންވީމާ، އެމާއްދާ ހުށަހަޅާނީ 3 ވަނަ ބާބުގެ މާއްދާތަކުގެ ކުރިން ދެން އަންނަ ޖަލްސާއެއްގައި. 3 ވަނަ މާއްދާގެ ބާބުގެ މާއްދާތަކާ 6 ވަނަ

މާއްދާއަށް އިސްލާހު ފޮނުއްވުމަށް މާދަމާގެ 2:30 ގެ ނިޔަލަށް މެންބަރުންނަށް
ފުރުސަތުދީ ތިބެވަޑައިގަންނަވާށް. 5 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް އިއްޔެގެ 2:30 އަށް
އިސްލާހު ފޮނުއްވީ 6 މެންބަރުން. އެއީ މާލޭގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު
ޢާރިފް، ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު މުޙިއްޒު،
ހޯރަފުށީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު މުޙައްމަދު، އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު މަޖީދު އިބްރާހީމް، އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީގެ
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް ޙުސައިން އިބްރާހީމް އަދި ކޮޅުމަޑުލުގެ އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރު ޙުސައިން ރަޝީދު ޙަސަން. އެ 6 މެންބަރުން ފޮނުއްވީ އިސްލާހުތަކަށް
ރޭގެ އިރާކޮޅުގެ ވަގުތުކޮޅެއްގައި ތިއިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ އަރިހަށް ވާސިލު ފޮނުއްވިފައި.
އެއަށްފަހު ރޭގެ 8:30 ގައި އިސްލާހުތަކަށް ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރުންގެ ތެރެއިން
ކޮޅުމަޑުލުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ރަޝީދު ޙަސަން ފިޔަވާ ދެން ތިއްބެވި
5 މެންބަރުންނާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އަރިހުން އާންމުކޮށް މަޖިލީހުގެ ރޭގައި
ބައްދަލު ކުރައްވާ އެބޭފުޅުން ފޮނުއްވި އިސްލާހުތަކާމެދު ވާހަކަދެކެވި އަދި
މެންބަރުންނަށް ނޯޓިސްދީފައިވާ އިސްލާހުތަކުގެ ތެރެއިން ބައެއް އިސްލާހު މިއަދު
ޖަލްސާގައި ގަވާއިދުން ހުށަހަޅުއްވަން ބޭނުންފުޅު ނުވާކަންވެސް އެބޭފުޅުން ވިދާޅުވެ
އެއިސްލާހުތައް ވަކި އަނބުރާ ގެންދަވާފައި. އެހެންނަމަވެސް ރޭގެ ތެރެއިން
ހުށަހަޅުއްވާށް ކަމަށް ވިދާޅުވި އިސްލާހުތައް މިހާރުވެސް އިސްލާހުގެ ފޯމުގައި
ލިޔުމުން މެންބަރުންގެ ސޮއިކޮށް މަޖިލީގައި ބާއްވާފައި. އަދި ބައެއް މެންބަރުން
ވަކިވަކިން ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާހުތަކުގެ ބަދަލުގައި އާއިސްލާހެއް އެމެންބަރުން
ގުޅިވަޑައިގަންނަވާށް ހުށަހަޅުއްވާ ގޮތަށް ނިންމަވާފައިވޭ. މިދެންނެވި ހުރިހާ
އިސްލާހުތައް މެންބަރުންގެ ވޯޓަށް މަޖިލީގައި މިހާރު ހުންނާނެ. މިހާރު
ތިބިވަޑައިގެންނެވި ޢަދަދަކީ ބަހުސް މާއްދާގެ ކާމިލު މިއަދު ގުޅުވުން މެންބަރުން
ހުށަހަޅުއްވާނެ އިސްލާހުތަކުގެ ދިނުމަށް މިފުރުސަތުގައި އަދި އިތުރު އެއް ނުކުތާ
ދަންނަވައިލާނަން. އާދެ، އެއީ ގަވާއިދުގެ ފުރަތަމަ ދިރިކާޔާއަށް ފޮނުއްވުމުގައި 111

އިސްލާމުގެ ވާހަކަ. އެއިސްލާމުބަޔަކު މަޖިލީހަށް ގެނައުމުން ނިންމުމީ
އެއިސްލާމުބަޔާ އުކު ގަވާއިދުގެ ހުރަސްތަކަށް ދެކުލަވައިލެއްވި އަދުން ގަވާއިދު ކާނޫނީ ނޫނީ
ޤާނޫނާ ދިރާސާ ކުރުމަށްފަހު ހިމަނައިގެން އިސްލާމުބަޔަކު ހިމެނުމަށްފަހު އެދިވެހިން
އިސްލާމުކުރާނެކަން މަޖިލީހަށް ގެނައުމަށް. މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިމަތީގައި އޮތް
ދެވަނަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެދިވެހިން އަދި އާރާ ފަރާތް ކަނޑައަޅަން ދިޔައީ ބިލު
2004 ޑިސެމްބަރު މަހުގެ 1 ވަނަ ދުވަހު އިސްލާމް ހުކުރުދުވަސް މާއްދާތައް ކުރިއަށް
ގެންދާނެ ގޮތަކާ ބެހޭ ގޮތުން. އާދެ، މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިމަތީގައި އޮތް
ދެވަނަ ދިވެހިރާއްޖެ މިދަންނަވާ އިސްލާމުބަޔަކު ހިމަނައިގެން ގެނެވިފައިވާ
ދިވެހިރާއްޖެ. އަދި އާރާ ފަރާތް ކަނޑައަޅަން ވިޔަދާނެ 2004 ޑިސެމްބަރު 1 ވަނަ
ދުވަހު އިސްލާމު ހުކުރުދުވަސް މާއްދާތައް ކުރިއަށް ގެންދާން ގޮތަކާބެހޭ ގޮތުން
އަޅުގަނޑުމެން ވިދާޅުވުން މެންބަރުންނަށް ދަންނަވާ އިސްލާމު ހުކުރުދުވަހުގެ ބާރުތަކަކީ
ބައްޔަކަށް އިސްލާމުގެ ވިދުން ފުރުސަތުދޭއިރުގައި ދަންނަވާލަން. ދެންމެ
އަޅުގަނޑު މިދަންނަވާ އެގޮތުން ވިލަރެސް އިސްލާމުހަރަކާތް ވިދުން
މެންބަރުންނަށްވާ ވިސްނައިދޭނެގޮތެއް. ވީމާ، މިދަންނަވާ 111 އިސްލާމް އިޖުރާއަށް
ޤާނޫނުވެރިން ނުކުތާ ހުށަހަޅަން ހުރިހާ ޖަމާޢަތްތަކަށް ދޭނެ ގޮތެއްގައި އެދެން.
އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން ބޭނުންވާ އެއްޗަކީ... އާދެ، ވިދާޅުވީ އަޅުގަނޑުގެ އަމިއްލަ
އޮތް ކުރުމާމެދު ކުރުއް އަޅުގަނޑު ދެންނެވީ. ޤާނޫނުގެ ހުރިހާ ޖަމާޢަތްތަކަށް
ޖަވާބުދާރީވާ ދެކޮޅުގަދަވެގެން އެދެން. މިމަސައްކަތް މިހާރު މިސާލުގެ ގައި
ކުރިއަށް ގެންދެވޭ ބާރުން ކުރުގައި ދެކެން. އާދެ، ދެން މިއަދުގެ އެޖެންޑާއައިގެން
ކުރިއަށް ދިއުމަށްޓަކާ ގަވާއިދުގެ 3 ވަނަ މާއްދާ ތިބޭފަރާތުގެ އަރިހަށް
ހުށަހަޅައިދޭނަން. އާދެ، އިދާރީ މަޖިލިސް ގަވާއިދުގެ 3 ވަނަ މާއްދާ ހުށަހަޅުއްވައި
ދެއްވުން އެދެން.

އިދާރީ ޚަބަރު އިއްވުން: ރައްޔިތުންގެ ޚާއްސަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު ކޮމިޓީން އެކުލަވާލާފައިވާ ރައްޔިތުންގެ ޚާއްސަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ދެވަނަ ދިރާސާކޮށްފައިވާ ގޮތަށް 3 ވަނަ މާއްދާ އިއްވުން.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން: އާދެ، މިހާރު ގަވާއިދުގެ 3 ވަނަ މާއްދާ ދެންމެ ބަހުސްކުރެއްވީ. އެހެންވީމާ، ގަވާއިދުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަދަލުގެނައުމަށް ވަކިން ހުށަހަޅާފައިވޭ. އެހެންވީމާ، އިސްލާހު ހުށަހަޅުއްވާ ބޭފުޅުން އިސްލާހު ހުށަހެޅުއްވުން އެދެން. އާދެ، ސިޔާސީ މެންބަރުން އަރިހުގައި ބަހުސްކުރައްވައިގެން 3 ވަނަ މާއްދާ އެކުލަވާލެވުން މިފަހަރު 4 އަކުރަށް ބަހާލެވޭ. އާދެ، (ހ)، (ށ)، (ނ)، (ރ). އެހެންވީމާ، ސިޔާސީ މެންބަރުން ފާހަގަކުރެއްވި ގަޑިއަކުން ގެންދެވުނުގައިވެސް އެއްބަސް އަކުރަކަށް ވާސިލުވެވޭ ގޮތަކަށް ގެންދެވުން ރަނގަޅުވާނެ ކަމަށް ފެނޭ. އެހެންވީމާ، އެންމެ ފުރަތަމަ ފާހަގަކުރެއްވި 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއިބެހޭ ފާހަގަކުރެއްވުން އެދެން ބަހުސްކުރަން. މިހާރު ފާހަގަ ކުރައްވަން އެދިވަޑައިގަންނަވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިޔާސީ މެންބަރު އަށްވުރެ މުއްސަނދި.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ މެންބަރު ސިޔާސީ ބައިސް. ވިދާޅުވި އިސްލާހު ހުށަހެޅި ގޮތަށް ރިޔާސަތުން

އަށްވަނަ މެމްބަރު ފާހަގަކުރެއްވުން: ޝުކުރިއްޔާ އަޒީޒު ރައީސް. މިއަދު ބަހުސްކުރެވޭ އެ ރަނގަޅު ގޮތަކީ އިސްލާހު ހުށަހެޅުއްވުން. ހަމައެކަމަށް ނިންމާލެވިދާނެ އެއް ދާއިރާއަށް ވަކިން ފާހަގަކުރެއްވި ބައްދަލުކުރުމެއް ނުކުރެވޭ. އެއްގޮތަށް 3 ގެ (ހ)، (ށ) އަދި (ނ) އަށް ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާހު

އަޅުގަނޑަށް ފެނިގެންދާ ނުކުރެވޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހިތަށް އަރާ ހަމަ

އަނެއްކާވެސް 3 ގެ (ހ)، (ށ) އަދި (ނ) އަށް އިސްލާހު ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުސަތު ހުޅުވުނީ ބާއޭ. ބަހުސް ހުޅުވުނީ ބާއޭ. އެވާހަކަ ދަންނަވައިލާފައި 3 ގެ (ރ) އާ ބެހޭގޮތުން އެއްޗެއް ދަންނަވައިލަން އަޅުގަނޑު ބޭނުން. 3 ގެ (ރ) ގައި މިހާރު އޮންނަ ގޮތުން މަޖިލީހުގެ ރައީސާ ނާއިބު ރައީސްގެ ގޮނޑި އެއްވެސް ސަބަބަކާހުރެ އެއް ވަގުތެއްގައި ހުސްވެއްޖެނަމަ މަޖިލީހުގެ ރައީސަކު އިންތިޚާބު ކުރުމުގެ ކަންތައް ހަމަޖައްސަން މިޖެހުނީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެކަމަށް ކަނޑައަޅާ މީހަކު. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނުނީ މަޖިލީހުގައި ހިމެނިވަޑައި ނުގަންނަވާ ބޭފުޅަކަށް މަޖިލީހުގެ ކަމެއް ގަވާއިދަކުން ލާޒިމެއް ނުކުރެވޭނެއޭ. އެއުސޫލުގެ މަތިން އަޅުގަނޑުމެން އިސްލާހު ހުށަހަޅަމު.

އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހަޅާ އިސްލާހަކީ، 3 ގެ (ރ) އަށް ހުށަހަޅާ އިސްލާހަކީ މަޖިލީހުގެ ރައީސާ ނާއިބު ރައީސްގެ ގޮނޑި އެއްވެސް ސަބަބަކާހުރެ އެއް ވަގުތެއްގައި ހުސްވެއްޖެނަމަ މަޖިލީހުގެ ރައީސަކު އިންތިޚާބު ކުރުމުގެ ކަންތައް ހަމަޖެއްސޭނީ މަޖިލީހުގެ އިދާރީ ކޮމިޓީން އެކަމަށް ކަނޑައަޅާ މަޖިލީހުގެ މެންބަރަކު. އިދާރީ ކޮމިޓީން އެމެންބަރަކު ކަނޑައެޅުމުން މީ އެންމެ އަވަސް ފުރުސަތުގައި މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއް ބާއްވާ އެޖަލްސާގައި މަޖިލީހުގެ ރައީސަކު އިންތިޚާބު ކުރެވެންދެން އެޖަލްސާގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާނީ އެމެންބަރެކޭ.

ގަވާއިދުގެ ތިރީކޮޅުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ދެކޮމިޓީއަކަށް. އެއީ ދިރާސާކޮށް ރިޕޯޓުކުރާ ކޮމިޓީއާ ގަވާއިދުގެ 31 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ އިދާރީ ކޮމިޓީ. އިދާރީ ކޮމިޓީން ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތްތަކުގެ ތެރޭގައި މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުތަކާ އުސޫލުތައް ދިރާސާކުރުމާ މުސާރައިގެ އިޞްލާޙުން މާލީ އަދި އެހެނިހެން އިމާރާތްތައް މެންބަރުންނަށް ދިނުމުގައި އިމާރާތްތަކާ އިމާރާތް ތަކުގެ މިންވަރު ކަނޑައެޅުމަށް މިންވަރުވެސް މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ އިދާރީ ކަންކަން ބަޔާ ދިރާސާކޮށް މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް ހަވާލުކުރުން ހިމެނޭ. އެހެންވީމާ، މިއީ ތަފާދިނުމުގެ ކޮމިޓީއަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބަލަހަން ފެނުނީ ދިރާސާކޮށް ރިޕޯޓުކުރާ

ކޮމިޓީއަރ◌ްވުރެ މިކަހަލަ ކަމަކަށް މަޖިލީހުގެ އިދާރީ ކޮމިޓީން ގޮތެއް ނިންމުމުން
ރަނގަޅުވާނެ ކަމަށް. އެވިސްނުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން އިސްލާހު ހުށަހަޅާލައި
މިވަނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދެން މިއިސްލާ◌ާރާމުދު އިތުރު ވާހަކައެއް
ނުދައްކާނަން، ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ. ދެންމެ ތިޔަދެންނެވީ އުތުރުބުރީގެ މެންބަރު އެފާހަގަކޮށްދެއްވި
ނުކުތާއަކީ ރަނގަޅު ނުކުތާއެއް. އާދެ، އިސްލާހު ހުށަހެޅުއްވުމަށް ފުރުޞަތު
އެރުވިފައިވަނީ ލިޔުމުން. އެހެން އިސްލާހު ހުށަހެޅުއްވި ކަމުގައިވިޔަސް އެމާއްދާ
އޮތްގޮތަށް އޮންނަން ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ކަމަށްވެސް މިތާނގައި ހުށަހެޅުއްވާ
ވާހަކަފުޅު ދެއްކެވިދާނެ. އަދިވެސް ބައެއް މާއްދާއާބެހޭ ގޮތުން ވާހަކަދެއްކެވިދާނެ.
އެހެންވީމާ، މާއްދާއަކުން ވާހަ◌ަކަދެއްކެވުމަށް އަދިވެސް ފުރުޞަތު އަރުވާނީ. އާދެ،
މިމާއްދާގައި ބިވިދާގުވާރުން (ހ) އަށް އެކަނި އިސްލާހެއް ހުށަހެޅުއްވިފައިވޭ. (ށ)
އަށް، (ށ) އަށް އަދި (ނ) އަށް އިސްލާހެއް ހުށަހެޅުއްވިފައި ނުވޭ. އެހެންވީމާ،
އަޅުގަނޑު އެހެން ދަންނަވާލީ. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މިއަރުވަނީ އައްޑޫއަތޮޅު
މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފަށް.

އައްޑޫއަތޮޅު މެންބަރު އިބްރާހީމް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. އަޅުގަނޑު މިބިލުގެ 3

ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން: ވަނަ މާއްދާ މިހާރު ޤާނޫނީ ކުރިމަތިލާފަދަ ގޮތަކަށް ފާސްކުރުމަށް ހުށަހަޅަން. (ހ)
އާ ބަދަލުގެނެސް އެއްގޮތް ދަންނަވައިލާނަން މިހާރުގެމަންހަރު. އަޅުގަނޑުމެން
ކޯޓުގައި މިދައުލަތަށް ބަލާން ކުރިއެރުވުމުގައި ވަރަށް ގިނަ އިސްކަން ވަރަކަށް ފެށީ.
ފާހަގަ ކުރައްވާ (ހ) ވިޔަސް ގެނެސް ނިސްބަތްވާ ބަދަލުތަކުގައި އިންތިޚާބު ގަވާ
ކުރު އަދި އެންމެ ފަހަރަށް ޤާނޫނީ ގޮތުން އިސްލާހުކުރުމުގެ ކުރިން މިހެން ކަމަށް
ދެކެމުން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ފަހަރެއް ގޮތަކީ ބަޔަކު ފަށާ (ހ) ގައި މިހާރު
ބާރުތަކުގައި ދުރުވެރިކަމުގެ ނަމަށް. ދުރުވެރިކަމުގެ ކަމަކު ނަމަވެސްގެން. އަޅުގަނޑުމެންނަށް

ދިމާވާ އެކްސިޑެންޓެއްގެ ސަބަބުން މަޖިލީހުގެ ރައީސާ ނާއިބު ރައީސް އަވަހާރަވެ

ކުންފިރިއަކަށް އުކަރަހަ ގޮތެއް ދިމާވެއްޖެއްޔާ ދުން ހަދަނީ ކިރިޔާއިތުރުވެސް ވަރަކަ

ދުކުވި މި (ރ) މިނޫފުށި. ބިއްލަގޮތުގި ރައީސް، އަދުގަނޑުމެން ވިސްނަން ޖެހޭ

ކަމެއް އެބައޮތް. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް މިޤާނޫނުން ކަމެއް ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުޞަތު.

އަދުގަނޑު ދަންނަވާނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހެޔޮއޮތް ސުލްޠާނަށް ހުނުސްވިއްޔާ ހުނުސްވި

ޓީވީގަކަށް މިމަޖިލީހުން ނިންމަވާ ކަންކަމަށް ތަބާވެވޭ ވަޒަންއަށް ކަންނަވާނެ.

އެހެންވީމާ، އަދުގަނޑުގެކަށް ނުވޭ ރައްޔިތުންގެ ހައްޤަށް މަޖިލީހުން ވަކިވެތަކަށް

ނިންމުމާ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެކަން އިންސާފުވުރުއްވާ ތިމަނނަ ތިކަމުއް

ނުކުރައްވާނަމާ ވިދާޅުވިދުން ކަމަކަން. އެހެންވީމާ، ކޮމިޓީން އެގޮތަށް ވިސްނި

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ ހައްޤަށް ގޮތަށް ނިންމަވައިދިއްޔާ

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެކަމަށް ތަބާވެވޭހިތަވެއްޖެން މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް އިންތިޚާބު

ކުރުމުގެ ކަންތައްތައް ވަކި ޤާނޫނެއްގައި ތަފްސީލުކުރުމުގައި ވިދާޅު ކުރައްވާން ކަމަށް.

މިހާރުވެސް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ފުރަތަމަ ރައީސަކު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ

ބައްލަވާ ކުރައްވާ ބަޔާނެއް. މަޖިލީހުގެ ފުރަތަމަ ޖަލްސާ ބާއްވާ މަޖިލީސް

އެކުލަވައިލާ އަދި ހޮވުނު މަޖިލީހުގެ ރައީސަކު ހޮވުނުން ވަގުތީ ރައީސްކަން

މިކުރައްވަނިވިސް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ބައްލަވައިކުރައްވާ ބާއްވައެވެ. އެހެންވީމާ،

މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތު ހުސްވެފައި ވާނަމަ ވަގުތީގޮތުގައި އެމަނިކުފާނު މަޖިލީހުގެ

މެންބަރުންގެ ތެރެއިން ހޮއްވަވާ ބާއްވަވާ، ކަނޑައަޅުއްވާ ބާއްވަވާ އެކަން

އިންތިޚާބު ކުރައްވާއިރު އެއްވެސް މަޖްލިސެއްގައި ވަކިވަކިން އަދުގަނޑުގެކަން

ނުވޭނެ. މިގޮ، އަދުގަނޑު ހުށަހަޅަނީ މިމާއްދާ 3 ގެ (ހ)، (ށ)، (ނ)،

(ރ) އޮޅުވާލަން ފާސްކުރުމަށް، ޝުކުރިއްޔާ.

ފާސްކުރުމަށް ހުށަހެޅީ: ސޯލިހު ހަސަނު އިބްރާހީމް (ރ) ހަސަން މާއްދާގެ

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތުން އަދުގަނޑުގެ ރައީސަކު ބަޔާނުކޮށް ރައީސް

ކުރެއްވުމަށް ނިޒާމަށް: 3

ވާހަކަދެއްކެވުން: ގޮތުން. އަދި އެއާއެކު 3 ވަނަ މާއްދާ (ހ)، (ނ)، (ރ)، (ބ) ފާސްކުރުމަށް ހުށަހަޅަން.

ކޮމިޓީގެ މެންބަރު ޙުސައިން: އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް. 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އަށް އިސްލާހެއް

ރިޔާސަތުން: އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާލައިފާން. އަދި އެއިސްލާހަކީ (ބ) އާ ގުޅޭގޮތުން

ވާހަކަދެއްކެވުން: ހުށަހެޅިފައި އޮތް އެހެން އިސްލާހުތަކުގެ މައްޗަށް ރިޔާސަތުން މިހާރު މިވަނީ އެއިސްލާހުތައް ހުށަހެޅި މެންބަރުންގެ ނަމާއެކު އެކުލަވާ ގޮތަށް އާދަރަކުރުމާއެކުވެސް ހުށަހެޅިފައި. މިހުށަހެޅުން ބެލެވުމުގެކުރިން އަޅުގަނޑު ގެންގުޅުން ޒާތީގޮތުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް ނާއިބު ރައީސް އެއް ވަގުތެއްގައި ދެ ވަގުތުގައި ހުސްވެއްޖެނަމަ ގެންގޮސް މެންބަރުންގެ ތެރެއިން މިކަމަށް ރައީސް ކަނޑައަޅާ ގޮތެއް ނުވަތަ އެކަމަށް ބިލު އުފެދިގެން ދެ ވަގުތީ ކަނޑައެޅުމުގެ ވިދާޅުވުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް އެނގޭގޮތުގައި ދޭންޖެހޭ ރަނގަޅު އެއްޗެއް ރަނގަޅު ރިޔާ ގޮތެއް. އެއްނޫން އަޅުގަނޑު ފެންނާ ގޮތެއް މަޖިލީހުގެ އިދާރީ ރައީސްކަމަށް ނުވަތަ ޤާނޫނީ ގޮތުން ގެންނަ ދުށަކަށް ކުރީގެ ދުވަސްވަރު ރިޔާސަތުން ހުށަހެޅިއްޖެ. އަޅުގަނޑު ފެނޭ ރަނގަޅު ގޮތަކީ ރިޔާސަތުގެ އެއްވެސް ގޮތެއް ޢާއްމުކޮށް މަޖިލީހުގެ ރައީސް. ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް. މަޖިލީހުގެ ތެރެއިން ރައީސްކަމަށް މެމްބަރުން ބޭނުމެއް. އަޅުގަނޑު ފެނިގެން ދެކެނީ ރިޔާސަތުގެ ދައުރު ރައީސް މަޖިލީހުގެ އިދާރީ އެއްވެސް ބޭނުމަކަށް ހަމަ ބަލައިގަނެ ގުޅިގެން ކުރުމުގެ އިމާރާތް ހަމައެކަނި. ފެށުމަށް އެއްގޮތް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ނާއިބު ރައީސް ގެ ވަގުތު ކުރިއަށްވުރެ ދުވަހެއް ޚާއްޞަކޮށް ރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު މުއައްސަސާ ވެއްޖެ ޚިޔާލު ދެކެވޭނަމަ އެމަސައްކަތް އަޅުގަނޑުމެން ރައީސްކަމާއިއެކު ކުރާ ދެމެހެއްޓި ކުރުމަށް ހުރި.

އެދުމަށްވުރެ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މަޖިލީހުގެ މަޖިލީސް ގޮތުން މިމަޖިލީހަށް
އެއްކޮށް ދެނެގަތުމާއި އެކަން އެއްކޮށް ކުރުމާއި އެކަން އޮތްކަން ބާރު ލިބިގެންވާ
މިމަޖިލީހަށް އެންމެ ހައިވާކަން ބޭފުޅުންނާ ގުޅޭ މިމަޖިލީހުގެ ތެރެއިން އެކަން
ހަމަޖެހިގެން ދިޔުން. އާދެ، މިމަޖިލީހުގެ މިސާލުގެ ދުލިކާމީ ހަމަޖެހިގެންދާގޮތުން
ދުލިކާމީއެއް ހަމަޖެހިފައި އެބަހުރޭ. އޭގެ ތެރެއިން އެއްކާމީއަކީ އިދާރީ ކާމީ.
އިދާރީ ކާމީއަކީ ހަމަ ފަންނުކޮށްވާ ހިނގައިހިނގާ އެންނާން ކާމީއެއް.
އެހެންވީމާ އިދާރީ ކާމީއަކީ ނުވާނެ އެކަކަށް ޖާގަތެރިއެއް ވެރިފުރަ ފައްޓާ
ރައީސަކު އިންތިޒާމު ކުރުމަށް މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން މީހަކު ބައްލަން
ކުރަން. އެހިސާބުން މިމަޖިލީހުން މަޖިލީހުގެ ގޮތުގައި އެހެން މީހުންނާއި
އެހެންބަދަލާއި ނޫނީ އެހެން ފަރާތަކާއި ނުބައިކުރުމުން ނިކަމެތިކަން އެކަން
ކުރުވުމުގެ އިންތިޒާމު ހަމަޖެހިގެން ދާން. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި މިއީ
މިމަޖިލިސް މިނިވަން މުއައްސަސާއެއްގެ ގޮތުގައި ދުރުމަތީގައި ވަރަށް މުހިންމު
ކަމެއް. އެހެން އެއްވެސް ފަރާތަކުން އިސްނަގައިގެން ވަކި މީހަކު ހޮވާ އެފަރާތަކަށް
ހުރި މިވެނި ބާރުގެ ބޭނުން ކޮށްގެންނޭ މިވެނި ގޮތަކަށް ހަދައިގެންނޭ ކިޔައިގެން
ދޭކޮށް ރުހުމާ ވާހަކަތަކުން ސަލާމަތްވާ އެއްވެސް އެހެން މީހަކަށް ބަދަލުކުރެވެން
ބަދަލުކުރެވުމާ ނުވިޔުމާއި ކަންތައްތައް ހަމަޖެއްސުން ހަމައެކަނި ގޮތަކީ މިމަޖިލީހަށް
މިނިވަން މުއައްސަސާއެއްގެ ގޮތުން އިންސާފުވެރިކަމާއި ގޮތުން ބަރާބަރުތެރިވެ
މިމަޖިލީހުގެ ތެރެއިން މިމަޖިލީހުގެ ކަންތައްތައް ހަމަޖެހިގެން ދިޔުން. އެހެންވީމާ
އިސްކަންދޭގޮތައި އަޅުގަނޑު ވަރަށް އަދަބުވެރި ކަމާއެކު މިދަންނަވާ މިހާރު
މިމާއްދާ މިއޮތްގޮތަށް ޤާނޫނީކަން ހުރަސްއެޅި ބޭފުޅުންނަށް ވަރަށް އިޙްތިރާމް
އަދާކުރުމާއި އެކުވެސް އަ◌ޅުގަނޑު އެދެން އަދި ހުރަހަކަށް އަޅުގަނޑުމެން
މިހުރިހާ ފަރާތައި އޮތް އިސްލާމްދީނާ ދުރު ވިސްނާ ވަޑައިގެން މިއިސްލާމް އެއްގޮތަށް
މިމާއްދާ ޤާނޫނީ ދެއްވުން އެދެން. ވަރަށްބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން: ޝުކުރިއްޔާ. މިހާރު ޖަލްސާއަށް ހާޒިރުވެ ވަޑައިގެން ތިއްބެވީ 85 މެންބަރުން. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މިއަރުވަނީ ހުޅުހެންވޭރު ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝާހިދު.

ހުޅުހެންވޭރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝާހިދު ވިދާޅުވި: ޝުކުރިއްޔާ. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިމަތީގައި މިވާ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)، (ށ)، (ނ) ގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ތެރޭގައި އެއްވެސް ހިޔާލު ތަފާތުވުމެއް ނެތްކަމާ ދޭތެރޭގައި އަޅުގަނޑުވެސް ވަރަށް އުފާކުރަން. (ރ) އާއި ދޭތެރޭ ގެޒެޓެއް ހުށަހެޅިގެން މިއުޅެނީ. އޭގެ ތެރެއިން އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި (ރ) އާއި ދޭތެރޭ އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ފުންކޮށް ވިސްނާލަން. ބަޔާންކޮށްގައި އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު އަމަލު ކުރަމުންގެންދާ ޤާނޫނުއަސާސީގައި 97 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައި އެބައޮތް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ދައުރެއް ހަމަވާ މަޖިލީހުގެ ފުރުމުގައި އާންނަން ވާހަކަ. އެއީ އެހެންގޮތަކުން ރައްޔިތުންގެ ހާސަ މަޖިލީހުގެ ރައީސްއްވެސް އަދި ނާއިބު ރައީސްއްވެސް ނަގާދެވިގެން. އެހެންވެގައި އަމަލު ކުރަނީ ގާނޫނީގޮތް އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު އަމަލު ކުރަމުން ގެންދާ ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެބައޮތް 97 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައި އެއްޗެ. އެއީ މަޖިލީހުގެ ދައުރު މަޖިލީހެއް ބަދަލުވެއްޖެ ރައީސުގެ ހޮވުންތަކުން އެކަން ކަންތައްތަކީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސް. މިއިންތިޚާބު އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބައޮތް ލިޔުމަކުން މި. އަތޮޅުގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ބުނެއްވި ރަނގަޅު ބަހަނަށް ހުށަހަޅުއްވާފައި. ދެން އަޅުގަނޑަށް ދެންވެ އޭގެ ފާހަގަކުރުން އެނގެނީ އެއިންތިޚާބު އަސްލުގާ ގެންދަވައިދީ ކަމަށް ގޮތުގަ. ބަޔާންކޮށްގައި އަޅުގަނޑު ތެދުވީ އެކާ ހުށަހަޅުއްވާފައި އޮތް ދިއިންތިޚާބު ތާރީޚު ކުރުމުގެ ގޮތުން. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން މިއުޅެން ފާހަގައަކީ މިހާރު އަމަލުކުރެވޭމުން ގެންދާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 97 ވަނަ މާއްދާގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް ދައުރެއް ލިބިގައި މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތު ހާސް ބަ މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތު ހުށަވައި އެންމެ ދައުރެއް ލިބިގައި ތިބީ އެންމެ ފުރަތަމައި

ދޭތެރޭ އަޅުގަނޑުމެން ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ވިސްނާލާއިރު އެއީ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި އެބުނާ ބާވަތަކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވިސްނިދާނެ ތޮނެގެވޭ. އެގޮތަށް ކުރީގައި އަޅުގަނޑުގެ އަށް ތ. އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވިސްނާ ވަޑައިގެންފައި އޮތްކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ފިހުމުން މިފެނުނީ. އަޅުގަނޑުމެންގެ އަތުގައި މިހާރު މިއޮތް ގްރާމް ދެވަނަ ދުރާތްގެ (ރ) ލިޔެވިފައި އޮތްގޮތަރީ އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ޢަމަލު ކުރަމުން ގެންދާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ކުރިން އަޅުގަނޑުމެން ޢަމަލުކުރަމުން ގެންދިޔަ ޤާނޫނުއަސާސީގައި އެކަން ހިނގަމުންދާ ގޮތް. އެއީ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ އެއްކުރެވިއްޖެ ބާވަތެއްގައި ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ރައީސަކު ޢައްޔަން ކުރުމުގެ އިންތިޚާބު ކުރެވެންދެން މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓަވާނީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާ ބޭފުޅާ. އެގޮތުން އެކަން ކުރެވުމުން އަންނަނިކޮން އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ޢަމަލު ކުރަމުން ގެންދާ 1998 ވަނަ އަހަރުގެ ޖަނަވަރީ މަހުގެ 1 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން ޢަމަލު ކުރަމުންދާ ޤާނޫނުއަސާސީއަށް މިވަނީ އިޞްލާޙު ގެނެވިފައި. އެ އިސްލާހުގައި އަދި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ޢައްޔަން ކުރައްވާ ބޭފުޅެއްގެ ކަންތައް އެހެން ގޮތަކަށް ބަދަލުކޮށްފައި . އެއީ ކަނޑައެޅިގެން މަޤާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން ވަކި ބޭފުޅަކަށް ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓަވާނީ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ރައީސަކު ޢައްޔަން ކުރެވެންދެން. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑުމެންނަށްވެސް ޤާއިމު ކުރެވޭ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓަވާން ދާވުކު ރައީސަކު ނުވަތަ ނާއިބު ރައީސަކު އެވަގުތަކު ނުވެއްޖެ ހިނގާއިރުގައި އެމަޤާމަތަކުން މިއްބަވި ދެރާބުމުން ނަސްމިނިގަލްގައި އެހެން ކުރަންޖެހޭނީ މަޖިލީހުގެ މެދުއިން ނުވަތަ މަޤާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން ވަކި ބޭފުޅަކަށް ކަނޑައެޅި ބަޔާންވެފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން. އަޅުގަނޑަށް އެންމެ ބޮޑަށް ގާއިދު ކުރެވުނީ ތ. އަތޮޅުގެ މެންބަރު ވިދާޅުވުން ކުރިން ހުށަހަޅުއްވާފައި އޮތްގޮތް. އެއީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސާ. އެއީ އެހެން ޤާއިމު ކުރެވޭ ސަބަބީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 97 ވަނަ މާއްދާގައި އެކަހަލަ ބާރުތަކަކާ އެކަން ބަޔާން ކުރައްވާފައި އޮތީމާ. ހަމައެއާއިރުގައި މިހާރު ހއ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު

އަލްއުސްތާޛު އަޙްމަދު މުޢިއްޒު ހުށަހެޅުއްވުމުގައިވެސް އެއާ ދެކޮޅު އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާލައިފިނަމަ މިހާރުގެ ޤަވާޢިދުގެ (ށ) ބުނެވިފައި އޮތްގޮތަށްވުރެ އަޅުގަނޑުމެންގެ މިމުއައްސަސާ މިހާރު ޢަމަލު ކުރަމުން ޤާނޫނުއަސާސީން ދައްކާފައިވާ މަގަށް ބޭރަށް އަޅުގަނޑުމެން ގެންދަވާ އިސްލާޙެއް ކަމުގައި ދެކެން. އެހެންވީމާ ރ. އަޅުގަނޑު ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރިން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްލާޙު އަނބުރާ ގެންދަވާފައި ވަނަމަ އަޅުގަނޑަށް އެއިސްލާޙަށް ތާއީދު ކުރެވޭނެކަމަށް ނުހުންނާނެކަން އަޅުގަނޑު ފާޅުކުރަން. އެހެންކަމުންވާތީ ރ. ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލްއުސްތާޛު އަޙްމަދު މުޢިއްޒު ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާޙަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަން. ޝުކުރިއްޔާ، ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު	އަލްއުސްތާޛު ޙަސަން ލަޠީފް. އަޅުގަނޑު ތުރުބެސްކަން އެދި ދަސްނަވާލި
އަޙްމަދު ޝަފީޤު	ގަވާއިދުގެ ދިރިޔާތުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ އަދުރުތަކާއި ބެހޭގޮތުން

ވާހަކަދެއްކެވުން: އެއްބަސް ދަރިންނާއިމުގެ ބޭނުމުގައި. އާދެ، 3 ވަނަ މާއްދާގެ އިނގޭތޯ. 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި އަޅުގަނޑަކަށް މައްސަލައެއް އޮތްކަމަކަށް ނުފެނޭ. އެއްޗެއްގެ އެންމެ ރައްޔިތުންނަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ދެކެނީ. (ރ) ވުރެ އެންމެ ރައްޔިތުންނަކަށް، އަދި (ނ) ވުރެ މަސައްކަތެއް ނިކުމެކަން. ޚާއްޞަ ތަފާތުކުރުމުގެ މިގޮތަކަށް ކުރެވިފައި ވަނީ (ށ) ގައި. (ށ) އަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްލާޙުތަކާއި ދެކޮޅަށް ހުރިކަމުން އެއްގޮތް ތަފާތުކޮށްފައިވާ ތާރީޚީ ވާހަކަފުޅުގައި ވަރަށް ބަދަލުތަކާއި ތަފާތުވަމުން ވެއްޖެ. މިއީ އިސްލާޙު ބަދަލުތަކާއި އަޅުގަނޑުމެން މިފަދަ ކުރަނީ ރ. އަޅުގަނޑު އިސްލާމްދީނާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނާ ދިމާލަށް ތަފާތުކުރުމުގެ ޙައްޤުތަކުގެ މިނިވަންކަމާއި މުޅި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ ތެރެއިން ތަފާތުކުރުމެއް ނެތި ހުރިހާ ރައްޔިތުންނަށް ޙައްޤުތައް ދެވޭނީ އެއްގޮތަކަށް ކަމަށް ދެކެން. އަދި ހަމަ އުފަންވެފައިވާ ރައްޔިތުންގެ ނިޔާޔަކާއި ބުނާނީ ބޭރުގެ އެހެން ދައުލަތްތަކާއި ދިމާވެފައިވާ ދިފާޢީ ވަޒީފާތަކުގައި އުފަންވެފައިވާ

ރިޕޯޓަށް ފުރައްވަން ޖެހޭނީ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންތަކުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެން. ޤާނޫނުއަސާސީގެ ރޫޙާއި ރައްޔިތުން ވިސްނާފައިވާ ވަރަށްބޮޑެތި ބާރު އަޅާފައި އެބައޮތް މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ ޙައްޤުތަކުން ބާރުތަކާ މަޖިލީހާ ހިނގަން ފުރިހަމަ އިންނަން ބޭނުން އަޅުގަނޑި. އެކަން އެގޮތަށް ޤަވާޢިދާ އެކަމަށް އަޅުގަނޑުވެސް ބޭނުން އެގޮތަށް ތާއީދު ކުރަން. އެހެންކަމާއެކު ގޮތަށްޓަކައި ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް މުހަންމަދު ސާލިހު ހުށަހެޅުއްވި އަޅުގަނޑުވެސް ތާއީދު ކުރަން. ވަރަށް ޝުކުރިއްޔާ.

މާޅޮސްމަޑުލު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަލީ ވަޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ފުރުސަތަށް ޝުކުރު ކުރަމުން މިއަދުގެ އެޖެންޑާގައިވާ ގަވާއިދު ހުށަހެޅި ބޮޑުކޮށްގެން އަޅުގަނޑުވެސް ހިމާޔަތް ދަންނަވާލަންކަމަށް. ނަމަވެސް ދާދި ދެންމެއަކު ރ. އަތޮޅުގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެދެއްކެވި ވާހަކަފުޅާއި ގުޅިގެން އަޅުގަނޑު މިވަގުތު ބޭނުންވޭ އަޅުގަނޑުގެ ފިކުރު އަޅާ ގެނެސްދޭން. ޝުކުރިއްޔާ.

ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ހަސަން އަފީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، މިގަވާއިދުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)، (ށ)، (ނ) މިބައިތަކަށް އެއްވެސް މެންބަރަކު އިޢުތިރާޒެއް ނުކުރައްވާ މިހާރަކު ގެޒެޓުގައި މިއަޅުގަނޑުމެ◌ން. ދެން ކުރީ ޒިޔާދަ ތަފާތުވެފައެއް އައިސްގެން މިއުޅެނީ ކުޑަނަމަވެސް (ހ) އަށް. އާދެ، ވ. އަތޮޅުގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފާހަގަ ކުރުއްވި މިގަޑި އެއްބަސް ރަނގަޅު ގޮތެއްހެން ފުރަތަމަ އެއްޗެހިވެގެން މަޖިލީހުގެ ރިޕޯޓަށް ބަދަލުކޮށްފާ ގޮތަށް ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ ރައީސް އެކަނި އެންމެ މިކަހަލަ ބާރެއް އަތުވެއްޖެއްޔާ އެކަން އެކަން. އެހެންނަ◌މަވެސް މިހާރު އެކަމަ އިސްލާހުކޮށް ހުށަހެޅުމުގެ ވަގުތު ގޮސްފައި. އެހެންވީމާ ދެން އެކަރަ◌ކަ ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގެ ބޭނުމުގައި. ދެން އަޅުގަނޑުމެން

ވިސްނާލަންވީ އަޅުގަނޑުމެން މިމަޖިލީހުގެ މަސައްކަތް ފުރިގެން ގޮސް އަޅުގަނޑުމެން އަމިއްލައަށް ކަންތައްތައް ނިންމަމުން ގެންދާއިރު އެކަމުގައިވެސް އަޅުގަނޑުމެން ވީހާބޮޑަކަން ބަލަންވީ މިމަޖިލީހުގެ ތެރެއިން އަކަމެއް ނިންމައިގެން ގެންދިއުން. އެގޮތުން ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީގެ މެންބަރު އަހްމަދު މުހިއްޒު، އަދި ހާދިއްޖޫގެ މެންބަރު އަހްމަދު މުޙަންމަދު މި 4 ބޮޑުވަރަކު ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހުތަކީ އަޅުގަނޑަށް ފުންނަގޮތުގައި އެންމެ ރަނގަޅު އިސްލާހެއް. އެހެންވީމާ އެއިސްލާހަށް އިތުރު މެންބަރަކު ތާއީދުކުރައްވާފައި ނުވޭ. ހަމައެކަނި އައްޑުއަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހެޅުއްވި ޖުމްލަކޮށްލައި އެއްގޮތަށް އަސާސްތަކުވެސް ފާސްކުރައްވަން. ދެން އިތުރު މެންބަރަކު މިއަށް އިސްލާހެއް ކުރައްވަފައި ނުވާތީ އަޅުގަނޑު ހިތްހަމަޖެހޭ އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މިމާއްދާއަށް ވޯޓަށް އަހާ ހިސާބަކަށް ނުދާތީމާ. އަޅުގަނޑުމެން ހިޔާލުތަކުން މިމާއްދާ (ހ)، (ނ)، (ރ) އަށް އެއްވެސް ބޮޑުވަރު ހުށަހެޅުއްވި ނުކުރައްވާތީ. އެހެންވީމާ އިއްޒަތްތެރި ރިޔާސަތުން އަޅުގަނޑު އެދެނީ މިވަގުތު މިކަމަށް އަވަސްވެ ގޮތުން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ވާހަކަ ދެއްކެވުން މެންބަރުން އިދިވަޑައިގަންނަވަނިކޮން އަދި ކޮމިޓީއަކުން މެދުކަނޑާލާފައި ވޯޓަށް ނުދަންނަވަން މަޝްވަރާކުރަން. އަދި އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑުވެސް ވީމާ އަވަހަށް ވޯޓަށް ދަންނަވާލާ މަސައްކަތް ކުރަން. މިހާރު އެދިވަޑައިގަންނަވަނީ މާލޭ މެންބަރު އަހްމަދު އާޒިފް.

މާލޭ މެންބަރު އަހްމަދު ޝުކުރިއްޔާ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުވެސް ހަމަ

އާޒިފް ވާހަކަދެއްކެވުން: ދަންނަވާލަން ބޭނުންވީ ވާހަކަ ގޮތުގަނޑެއްކަން މ. އަތޮޅުގެ މެންބަރު ހަސަން އަފީފް އާލާފުވި. އާދެ، މާއްދާއަކަށް ހުށަހެޅި ބަސްކޮޅަކަށް ނިންމަވާލެއްވި ނުކުރޭ. އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއެރުމުގެ ޖަލްސާގައިވެސް ހަމައެކަނި ދިއުމުން މާއްދާ ހުށަހެޅުމުގައި، އިތުރު

އިސްލާހު އުޞޫލުތަކާއި ހުރަހަކުގެ ފުރުސަތުވެސް ބަންދުކޮށްލައި މިއޮތީ
އަޅުގަނޑަށް ހިފެހި މިބުނެވޭ ބަޔާން. އަޅުގަނޑަށް ފުރުސަތު އޮތުމަކީ
ހުރަހަކާއި ބުނުމާ އިސްލާހަށް އިސްލާހުއްވުން ހިތުގައި އެބައޮތް.
އެހެންނަމަވެސް އެފުރުސަތު ނުހަކަތަ ނިންމައިގެން އަޅުގަނޑު އެވަރަކަ
ދަންނަވާނަން. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބުނުމާ ވަރަކައިރި ޚިޔާލުން މިހަނަ
ކޮރިން ހުރަހަކީ ލިޔާ އިސްލާހުއްވުން އަޅުގަނޑުގެން މިހަނަ ބަލައިނަގަން
މިގެންދަނީ އަވަސްކުރުމުގެ ގޮތުން. އެހެން ވިދާ އަވަސްކުރުމުގެ ރޫހުގައި
އަޅުގަނޑުގެން އެހެން ގޮތަކަށް މަސައްކަތް ބަދަލު ކޮށްލައިގެން
އުސޫލުތަކުގައި މާބޭ ބައްސައް ނިއްމާއްދާއިކަށް ބައްސަން ހުސޫލުލައިގެން
ގިނަވާގޮތް ގެންދިއުން ރަނގަޅުނޫންކަމަށް އަޅުގަނޑުމެންވެސް ފެންނާތީ އެވަރަކަ
ދަންނަވާލަން އަޅުގަނޑުވެސް ބުނުމުވޭ. ޝުކުރިއްޔާ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވާހަކަފުޅު ދައްކަވަނިކޮށް ވޭތުވި ދަންނަވައިދެއްވާފައިވެސް
މައްސަލައަކަށް ވެދާނެ. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިކަން އަވަސްކުރުމުގެ
ގޮތުން މިކަން ފުރުސަތު ދޫކޮށް ބާރުލައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަދި ހިސާބަކަށް
ވަގުތުވެސް ކަނޑައެޅިދާނެ. މިހާރު އަޅުގަނޑު ފުރުސަތު އަރުވަނީ
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މެންބަރު ހުސައިން ހިލްމީ.

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޝުކުރިއްޔާ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ފުރުސަތުދެއްވާތީ މިއަދު
މެންބަރު ހުސައިން ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު މުއިއްޒު

[illegible] ވާހަކަދެއްކެވުން: ހުރަހަކުއްވާފައިވާ ހުރަހަކުއްވުމާ ރަނގަޅު ހުރަހަކުއްވުމުގެ ކުރީގައި ދަންނަވާލަން.
ދެން އެކަމަކު އަޅުގަނޑަށް އެހެނިހެން ހުއްވުމުގައި އެބައޮތް ކުޑަކުޑަ އަޅުގަނޑު
އިސްލާހު ކުރަން އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ ދަންކޮޅެއް. އެއީ މިހާރު މިހުރަހަކުއްވައި
އޮތްގޮތުން މިއަންނަނީ ދައުލަތުގެ ރައީސާގެ ނާއިބު ރައީސާއި ގެ އެއްވެސް

ސަވަބަ◌ަބަކާހުރު އެއްވަގުތެއްގައި ހުސްވެއްޖެނަމަ މަޖިލީހުގެ ރައީސަކު އިންތިޚާބު

ކުރުމުގެ ކަންތައް ހަމަޖައްސާނީ މަޖިލީހުގެ އިދާރީ ކޮމިޓީން އެކަމަށް ކަނޑައަޅާ

މަޖިލީހުގެ ގެންބަރުކާ. އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރާ ސުވާލަ◌ަކީ އިދާރީ ކޮމިޓީން

ކަނޑައަޅަން ގެންގުޅުނީ ކޮންގޮތަކަށްބާ. އަނެއްކާ އެހިސާބުގައި އެއްވެސް ކަހަލަ

ފޯވަކުމް ތޮވްއެޖެކަމަން ވަނިވިއާ އެއީ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މިގައި އޮމް

ތޮންކާގުއް އުނިކަމުއްކުން. އެކަންތިމާ އެތަންކާގަން އަޅުގަނޑު އިސްތިޢާފާ ހުރަހެއްކަން

އަޅުގަނޑު ޔޫސުފުކަރަން. އިދާރީ ކޮމިޓީން ކަނޑައަޅާނީ ކޮމިޓީގެ އަށްހަބްއަރަމްނޮން.

އެއްނިވާ އަކަކަށް ޓޯކަން މިތަން ފޯބުއްރިވައި އޮތުމަށާއި އަޅުގަނޑުމެން ހިލާ ފުރިހަމަ

ކަންތަކުގެ ކަމަށްއެރުން. އަޅުގަނޑު އެކަންތަކު ތާރަމާ ކަންތަކުގެ އެކަން. ސްކޫލްއިރުދާ.

ރިޔާސަތުން ވަހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، އެތަމްރީނުގައި އަޅުގަނޑު ޖެހޭނީ އިދާރީ ކޮމިޓީގެ މާއްދާއެއް އިދާރީ ކޮމިޓީގެ

ބަރާއި ހަތަރަން އާދްފިނިމާ އެއަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަހަކަ ދައްކާ ތަތޮއް

ނިންމާދާން. މިހާރު މިހިސާބުގައި މިތޮމް ގެންދިއުން ރަނގަޅުވާނެކަން ހިފޭ.

ކޮށްލައްވާ އިދާރީ ކޮމިޓީގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ސަލީމް.

ކޮށްލައްވާ މެންބަރު ސްކޫލްއިރުދާ، އިދާރީ ކޮމިޓީގެ ރައީސް. މިގަވާއިދު 3 ވަނަ މާއްދާގެ

މުޙައްމަދު ސަލީމް (ހ)، (ށ)، (ނ) މިގޮތުގެ ތޮމްޕޯތަކުގެ ހިސާބުކުރަނީކަން އަޅުގަނޑުމެންގެ

ވަހަކަދެއްކެވުން: ވާނެ. ދެން (ރ) އާއި ބަހުގޮތުން ކުރެކުރަ ސްކޫލްއިރުދާ އެބައޮތް. އަޅުގަނޑުމެން

ފަހަރަކު ބެލުމަކަށް ތާއީދު ކުރާވޭ މިގޮތު އެއިސްލާހު ހުށަހަޅާފައިވާތީ ޓި◌ަ ދުވަހުގެ

އޮތުމުބުރި މެންބަރު މުއިއްޒު އަދި ފޯރުއްސުވާ މެންބަރު އަބްދުލް މުޙައްމަދު ދޮން

އަދިއޮތުވާ ދުލްހޫބުރި މެންބަރު އިލިޔާސް ޙުސައިން އިބްރާހީމް ކާޝިފުވާ މެންބަރު

ޙުސައިން ހަސީދު ޙަސަން. މިބާވަތުން ހުރަހަޅުއްވާފައިވާ ގޮތް ފަހަރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ

އަޅުގަނޑުމެން ވާނެ. އަދި މިކަމާ ބެހޭގޮތުން ތޮންކާގުއް މިއަދުގެ ތޮފްސީލްކޮށް ވެ.

އަތޮޅުގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޢަބްދުﷲ ސާއިރުވެސް ވަނީ ފާހަގަކުރެއްވި ދެއްކާވާފައި.

އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑަށް ވަރަށްބޮޑަށް އެކަމަށް ތާއީދު ކުރެވޭ. އެހެންވީމާ އެގޮތަށް އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މަޖިލީހުގެ އެއްވެސް އަދި މާގިނަ މެންބަރުންތަކެއް އިޖުތިމާޢެއް ނުކުރައްވާނެ. އެހެންވީމާ މިކަމަށް ވޯޓަކަށް ދިއުން އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް ފެންނަ ކަމެއް ކަމުގައި ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

އައްޑުއަތޮޅު މެންބަރު
އިބްރާހިމް ޝަރީފް
ވާހަކަދެއްކުން:

ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުގެ ހުށަހެޅުން އަނބުރާ ގެންނަން

މިހާރު މިނިންމީ. ކުރީގައި އަޅުގަނޑު އެއްކަމެއް ދެންނެވީ ކުރީގެފަހަރު

25 ބޭފުޅުން ބަހުސް ކުރެއްވިއިރުގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސަށްވެސް މިގަވާއިދުގައި އެމަނިކުފާނަކީ ވަކި މުއައްސަސާއެއްގެ ވެރިއަކަށް ވާނީ ޙާޟިރުވެ ނުކުރެވޭނެކަމަށް ވިދާޅުވީމާ، އާދެ އަޅުގަނޑު ހިތަށްއެރި ބޭފުޅުންގެ ހިޔާލު ހުންނަނީ އެގޮތަށްހުރިކަމަށް. އެހެންނަމަވެސް އެބޭފުޅުން އެހެންގޮތަކުން ބަދަލުކުރައްވާނަމަ އަޅުގަނޑު ބޭނުމެއްނޫން ކޮންމެހެން މިއަކާ ދެކޮޅު ވަކާލާތްކުރާކަށް. އެއީ އެކިދުވަހު އެކިޒަމާނު އަހަރުމެންނަށް ހިޔާލު ކުރައްވީމާ އަޅުގަނޑަށް އަދުން އަހަރެމެންވަނީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ރައީސާ މިކަމުގެ ބާރު އަޅުގަނޑުމެން ދޭންވާނީ. އެކަމަކު އެދުވަހު ގިނަ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން 25 މެންބަރުން ވިދާޅުވި މިމަޖިލީހުގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. އަޅުގަނޑު ވަރަށް ހިތާމަކުރަން މަޖިލީހުގެ ރައީސަކު އ◌ެހެން މުއައްސަސާއެއްގެ ބޭފުޅަކަށް މިކަމުގެ ޒިންމާ ނުކުރެވޭނެ. ހަމައެކަނި ރައީސްގެ ޒިންމާދާރީއާ އަތް ޒިންމާކުރެވޭނީ. ކުއްލިއަކަށް މިހާރު ބަދަލުވެއްޖެ. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު އާދޭހު ހުށަހެޅިގަމު އާދޭހެއް އަޅުގަނޑު ގެނައިން. ބޭފުޅުން އެހެން ވިދާޅުވީމާ. މިހާރު އެނޫންގޮތަކަށް ހުށަހެޅިގެ ގިނަ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގެންނަވާ ކަ◌މަށްވަނީވިއްޔާ އަޅުގަނޑު މިހުރީ ވަރަށް ތާއީދުކުރަން. އަޅުގަނޑު (ރ) އަށް ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުން އަނބުރާ ގެނެސް މިހާރު ހުށަހެޅުމުގައި

އޮޕޮގޮތް ބާއްވާފައި މިމައްސަލަ ގުޅޭން ހައްލުކޮށް ނިންމާލަން ހުށަހަޅަން.
ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، މިހާރުވެސް އިތުރަށް ދެބޭފުޅަކު އެބަ އިނދެވަޑައިގަންނަވާ. މާފަންނު އުތުރުދާއިރާގެ މެންބަރު ޝާހިން ހަމީދު.

މާފަންނު އުތުރުދާއިރާގެ މެންބަރު ޝާހިން ހަމީދު ވާހަކަދެއްކެވުން: بسم الله الرحمن الرحيم އާދެ، ޝުކުރިއްޔާ، ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، ރައްޔިތުން މިއަދު ދަންނަވާލައި ރައްޔިތުންގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އުވިދާލުވި އެއްޗަކާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑުވެސް ކޮމިޓީގެ މެންބަރަކަށްވެސް ވީމާ އެކުގައި އެއްޗެއް ދަންނަވާލަން ބޭނުމީ އެކުގައި ފުރިހަމަ ދަންނަވާލަން މިބޭނުނީ. ކޮމިޓީގައި އެގޮތުން އެކިފަހަރު އެކިގޮތުން ދާކަމުން ވާހަކަ ގެންދިޔަ ކަމަށްޓާ ވަރަށް ހިތާމަކުރަން. އެހެންނަމަވެސް ކޮމިޓީގައި ހަމަ ވަރަށް ގިނަފަހަރު ވާހަކަދައްކާފި މިނޫނާއި ބައްދަލުވުންވެސް ވާހަކަދެކެވުން. އަދި އިތުރަށް ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓާއި ބޭއްވުނުއިރުވެސް ވާހަކަ ދެކެވުނު. ހަމަދުވަހު ހުސްނާން ފަދައިން އިތުރަށް ކޮމިޓީއަށް ނުބައްދަލުވެސް ހަމަ ވަރަށް ދިގު ވާހަކަދެކެވުނު. އެހެންކަމުން އިތުރަށް ކޮމިޓީއަށް އޮޅުދާނެކަމަށް މި 3 ވަނަ މާއްދާ ނިމިގެން ދިޔައިރު ނިމިފައެއްނެތް. އެހެންވީމާ އާދެ ކުޅޭ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަކީ އޮތީ ވިސްނުންފުޅުގައި މެންބަރުންގެ ދިނަ ކޮޅ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ގޮޑިތަކުގެ މަޝްވަރާ ޢަދު ބޭފުޅުކަން ވާތީ އެއީ އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތެއްކަމަށް. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން އެބަހުރި. ދެން އެހެންނަމަވެސް ރައްޔިތުންގެ އަމިއްލަ ޚިޔާލާ މިއަދު މިހުށަހެޅުން ހުށަހެޅުންތަކުގެ ތެރެއިން ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބިރީ މެންބަރު އަޙްމަދު ޢުބައިދު މިއަދުގެ ޖަލްސާއަށް އުސޫލުގައި ގޮތް އެއީ އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތްކަމަށް އަޅުގަނޑަށްވެސް ފެނޭ. އެހެންވީމާ އެވާހަކަ ދަންނަވާލުމަކާއި ކުރިމަގުގައި މިދަންނަވާ ނުކުތާތަކުން ސާފުކޮށްދިނުމަށްޓަކައި މިފުރުޞަތު އެދުނީ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދޭ، މިހާރު ދެން އެދިވަޑައިގެންފައި މިވަނީ މިއިސްލާހު މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅުއްވި ޖަލްސާއަން ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު މުޙިއްޔު. އާނަރަން ފުރުސަތު އަރުވާލައި ދެން އަދުގަނޑު ޑްސަވަރު ކިޔަވައިދެނީ ވޯޓަށް އަހާނެ ގޮތަކީ ބަލައިލަމުން.

ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ހިލްމީ ދެންމެ ދައްކަވައި ވާހަކައިގެ ތެރެއިން އަޑުގެން

މުޙިއްޔު ވާހަކަދެއްކެވުން: ތަންތަނަށް. ދެވިދާނެ 33 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި އެތަށްބަޔަކު މަޖިލީހުން އެކުލަވާ ކޮމިޓީއެކުން ނިންމަވާ ކަންތައްތައް ނިންމާނީ ކޮމިޓީގެ އަޣްލަބިއްޔަތުންނެވެ. ހަމައެކަނި މިވާހަކަ ތަންނަވާލަން.

(ހުސްވަގުތު މެކޮޅަކަންފުޅު)

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: މިހާރު ގަވާއިދުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ނ) އަދި (ށ) މި 3 އަކުރަކީ އެއްވެސް އިސްލާހެއް އައިސްފައެއް ނެތް. އިސްލާހެއް ހުށަހެޅިފައި މިވަނީ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އަށް. އެހުށަހެޅުން އިސްލާހު މަޖިލީހަށް ތަންތަނަށްވާނަން މިހާރު. އަޅުގަނޑު އާދެން މަޖިލީހަށް އިއްވާލާނީ މިހާރު.

އިދާރީ މޫސާ އިއްވުން: ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު މުޙިއްޔު، ގަވާއިދުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު މުޙައްމަދު، އަރިއަތޮޅު ދާއިރާބުރީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލިޔާސް ހުސައިން އިބްރާހީމް، ކޮމިޓީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ހުސައިން ރަޝީދު ހަސަން ގުރުބަށައިގެން ހުށަހަޅުއްވާ އިސްލާހަށް އަދި ކޮމިޓީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ޝާކިރު ތާއީދުކުރައްވާ

ރިބާފުރަޔާ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށްނަނިލި ގެނައި ރިބާފުރާ ކުރުން.
މަޖިލީހުގެ ރައީސާ ނާއިބު ރައީސުގެ ގޮނޑި އެއްވެސް ސަރުކާރުގެ
އެއްވަގުތެއްގައި ހުސްވެއްޖެނަމަ މަޖިލީހުގެ ރައީސަކު އިންތިޚާބު ކުރުމުގެ
ކަންތައްތައް ހަމަޖެއްސުމާ މަޖިލީހުގެ އިދާރީ ކޮމިޓީން އެކަމަށް ކަނޑައަޅާ
މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދާ. އިދާރީ ކޮމިޓީން އެކުލަވާލާ ކަނޑައަޅާ ގޮތުގެ މަތިން
އަދި ހުސްވެގެންވާ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއް ބާއްވާ އެޖަލްސާގައި މަޖިލީހުގެ
ރައީސަކު އިންތިޚާބު ކުރެވެންދެން އެޖަލްސާގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓަވާނީ
އެމެންބަރަކު.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅު ދެއްކެވުން: އާދެ، ދެންމެ ޖެހި އަޑުއިއްސެވި ރިބާފުރާ ގަވާއިދުގެ ދިރާސާކުރި 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ގެނެސްފައިވާ ބަދަލަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ބަދަލު ވޯޓަށް އެހުން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު މުޙައްމަދު، ހުޅުހެންވޭރު މެންބަރު
އަޙްމަދު މުޙައްމަދު، އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޙުސައިން
އިބްރާހީމް، އަދި ކާށިދޫ މެންބަރުން ޙުސައިން ރަޝީދު ޙަސަން.

ތާއީދުކުރެއްވި މެންބަރު: ފުވައްމުލަކު މެންބަރު އިބްރާހީމް މުޙައްމަދު ސޯލިޙް

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ވޯޓު ދެއްވި: 79

ވޯޓު ނުދެއްވާ: 5

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ވީމާ، މިދެންނެވި އިސްލާހު ގަވާއިދުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަށް ގެނައުމަށް މަޖިލީހުން ފާސްވި. އާދެ، ދެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަނީ މިއިސްލާހާއެކު މާއްދާ ފާސްކުރުމަށް. އެހެންވީމާ، މިހާރު މިއިސްލާހު ގެނައުމުން ދެން އެމާއްދާ އޮންނާނެގޮތް ޗިޓަ އިއްޔަޓޯޓި ދެންބުނެވުނުހެން ދަންނަވާލާނަން. އަދިން އާންމު ދަންނަވާލަ ދެއްވާން.

އިދާރީ މޭޒުން އިއްވުން: 3. ހުވާކުރުމުގެ އިންތިޚާބު ހަމަޖެއްސުން. (ހ) މަޖިލީސް އުކުޅަވާލެވިފައި ވަނިކޮށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 105 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ހުސްވާ މެންބަރު ކަމުގެ ގޮނޑިއަކަށް މެންބަރަކު އިންތިޚާބުކޮށްދީ ހިނގައިގައި ނުވަތަ ޖުމްހޫރިއްޔާ ހިނގައިގައި އެމެންބަރަކު ޤާނޫނުއަސާސީގެ 96 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކުރަންޖެހޭ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުކަމުގެ ޤާނޫނީ ހުވާކުރުމުގެ އިންތިޚާބު ހަމަޖެއްސާނީ މަޖިލީހުގެ ރައީސް. (ށ) މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ ގޮނޑި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 97 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ހުސްވެގެން އެމަގާމަށް އަލުން އިންތިޚާބު ކުރެވޭ މެންބަރު ޤާނޫނުއަސާސީގެ 98 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކުރަންޖެހޭ މަޖިލީހުގެ ރައީސްކަމުގެ ޤާނޫނީ ހުވާކުރުމުގެ އިންތިޚާބު ހަމަޖައްސާނީ މަޖިލީހުގެ ނައިބު ރައީސް. (ނ). މަޖިލީހުގެ ނައިބު ރައީސް ގެ ގޮނޑި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 97 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ހުސްވެގެން އެމަގާމަށް އަލުން އިންތިޚާބު ކުރެވޭ މެންބަރު ޤާނޫނުއަސާސީގެ 98 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކުރަންޖެހޭ މަޖިލީހުގެ ނައިބު ރައީސްކަމުގެ ޤާނޫނީ ހުވާކުރުމުގެ އިންތިޚާބު ހަމަޖައްސާނީ

މަޖިލީހުގެ ރައީސާ. (ހ) މަޖިލީހުގެ ރައީސް އާއި ނާއިބު ރައީސް ގެ ގޮނޑި އެއްވެސް ސަބަބަކާހުރެ އެއްވަގުތެއްގައި ހުސްވެއްޖެނަމަ މަޖިލީހުގެ ރައީސަކު އިންތިޚާބު ކުރުމުގެ ކަންތައްތައް ހަމަޖައްސާނީ މަޖިލީހުގެ އިދާރީ ކޮމިޓީން އެކަމަށް ކަނޑައަޅާ މަޖިލީހުގެ މެންބަރެކެވެ. އިދާރީ ކޮމިޓީން އެމެންބަރަކު ކަނޑައެޅުމުން ވީއެންމެ އަވަސް ފުރުޞަތެއްގައި މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއް ބާއްވާ އެޖަލްސާގައި މަޖިލީހުގެ ރައީސަކު އިންތިޚާބު ކުރެވެންދެން އެޖަލްސާގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާނީ އެމެންބަރެކެވެ.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުން: އާދެ ގަވާއިދުގެ 3 ވަނަ މާއްދާ ދެންމެ މިއެއްސެވިގޮތަށް އޮންނަން ފެނިވަޑައިގަންނަވާ މެންބަރުން ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުން: އާދެ މިދަންނަވާލަނީ ދެންމެ ނެގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާ. ވޯޓަކަށް ދެންނެވުނީ ހާއްސަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 2 ވަނަ ދެރިކޯޓީގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)އަށް ގެނައުން އިޞްލާޙާއިއެކު 3 ވަނަ މާއްދާ ފާސްކުރެއްވުމަށް.

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 84

ވޯޓު ދެއްވި: 82

ވޯޓު ނުދެއްވި: 1

ރިޕޯޓުން ފާހަގަކުރެވުން: އެހެންވީމާ، ގަވާއިދުގެ 3 ވަނަ މާއްދާ މަޖިލީހުގެ އަޣްލަބިއްޔަތުން ފާސްވިކަމަށް ނިންމަން. އާދެ، ދެންމެ ވޯޓު ނެގުމުންދިޔަ ވަގުތުގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ތެރެއިން ދެމެންބަރަކު ފާހަގަކޮށްލަވަން އެދިވަޑައިގެންނެވި.ނަމަވެސް އެވަގުތު ވޯޓުލައް ދަންނަވަމުންދިޔަ ވަގުތުވީމާ އެފުރުސަތު ނުދެވި އޮތީ. ދެން އެމެންބަރުން މިހާރު އެދިވަޑައިގަންނަވާ ކަމަށްވާނަމަ ނިޒާމާއި ބެހޭކަމަކަށް ފާހަގަކުރައްވާ އެކަހަލަ ވާހަކައެއް ވިދާޅުވަން ބޭނުންފުޅުވާނަމަވެސް. ބޭނުންފުޅުވާކަމަށް ވާނަމަ ފުރުޞަތު އަރުވާނަން. އާދެ، މިހާރު އެދިވަޑައިގެންފައި އޮތް ދެމެންބަރުންގެ ތެރެއިން ކޮޅުމަޑުލުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ރަޝީދު މިހާރު އެފުރުޞަތު ދޫކޮށްލައްވައިފި. ދެން އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީގެ މެންބަރު އިލްޔާސް ހުސައިން އެދިވަޑައިގަންނަވަނީ ކުރިއަށް އެއްކޮށް ވިދާޅުވުން ބޭނުންފުޅުވާތީ.

އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ބޭނުން. މި ޗޭމްބަރުގައި އަޅުގަނޑު ޕާސްކުރާ އިލްޔާސް ހުސައިން އިބްރާހިމް ނަފީސް ދިޔަ ކަންތައްތަކަށް ގާއިމުކުރުމުގެ ގޮތުން އަޅުގަނޑު މިވާހަކަ

ފާހަގަކުރެވުން: ދަންނަވާލަން ބޭނުންވީ. ދެން މަސިލާކުރުން މިއަދު ގޮތެއް ނިންމުމަށްފަހު ޙަޤީޤަތުގައި މިވާހަކަ ނޯޓުކޮށްލުމާ އެއީ އަޅުގަނޑުގެ މަގްސަދު ބާރުއަޅާލުން ހިފާ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޕޯޓުން ފާހަގަކުރެވުން: އާދެ، ދެން ގަވާއިދުގެ 4 ވަނަ މާއްދާއަށް އަޅުގަނޑުމެންދާނީ ދިރާސާގެ 4 ވަނަ މާއްދާއަށް. އެހެންވީމާ، މިހާރު 4 ވަނަ މާއްދާއަށް ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްލާހުތައް މަޖިލީހުގެ އަމީން އާންމު ތިޔައިބަރިނުއްވުމަށް ދަންނަވާލާނަން. އާދެ، މަޢާފުކުރައްވާ އިނގޭތޯ. ތިއްބެވުނުނަން މަޖިލީހުގެ އަމީން އާންމު މިހާރު އަނގަބަހުން 4 ވަނަ މާއްދާ މިހާރު ދިރާސާކުރުމުގައި ވިދާޅުވެދެއްވާނީ އިނގޭތޯ.

އިދާރީ ޗާޓުން އިއްވުން: ދެވަނަ ބާބު. މަޖިލީހުގެ ރައީސާއި ނާއިބު ރައީސް. 4 މަޖިލީހުގެ ރައީސް. (ހ) މަޖިލީހުގެ ރައީސަކީ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތަކުގައި ބަހުސްކުރުމާއި މައްސަލަތަކުގައި ބައިވެރިވުމުގައި އަދި ވަކިފަރާތަކަށް ޖެހުމެއްނެތި ޢަދުލުއިންސާފާ މިގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އަދި މަޖިލީހުގެ ނިންމުންތަކާއިވެސް އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން ޖަލްސާތަކާއި މަޖިލީހުގެ އެންމެހާ ކަންކަން ހިންގުމުގެ އެންމެ އިސްވެރިޔާއެވެ. (ށ) މަޖިލީހުގެ އަބުރާއި އިޙްތިރާމް ހިފެހެއްޓުމުގެ ބާރަކީ މަޖިލީހުގެ ރައީސްއެވެ. (ނ). މަޖިލީހުގެ ރައީސް ނިންމުންތަކުގައި ނިންމަވާނީ ޤާނޫނުގެ ރޫޙުމަތިން ރިޢާޔަތްކުރާ މެންބަރުންނާ އިޙްތިރާމް އަޙްކާމުތަކާއި ޤާނޫނުއަސާސީ އާއި މިގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން އަދި ޤާނޫނުއަސާސީއާ މިގަވާއިދުގެ އުސޫލުތަކާއި ތިރީން ރިޢާޔަތްކުރުމާއި އެކުގައެވެ. (ރ) މަޖިލީހުގެ ރައީސް މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއްގައި ރިޔާސަތުގައި އިންނަވަމުން ވޯޓުގައި ބައިވެރިވުން މަނާކަމެއްނެތް އިންތިޚާބުގައި ރައީސް މިހާރު.

ރިޔާސަތުން ވަކިކުރެއްވުން: އާދެ، މިމާއްދާއަށް ވަކިކުރެއްވުމުގެ ޝަރުޠު އަދިގަނޑު ހުށަހެޅިއްޖެނަމަ. މިފަދަ މިއަންގާފައި އިންޓަރނެޓް ދެންބެޓުން ޗެކްއިން އިސްކޮޅުގެ ފިލާވަޅުތަކަށް ފިޔަވަޅު އެޅުމަށް. ދެން ޖަލްސާގައި އިސްކޮޅު އެކިހާގޮތަކަށް ކުރިއަށްގެންދެވޭ އެބަދެން.

އަރިއަޅާފައި ހުށަހެޅުން ވެންޓިލޭޝަން بسم الله الرحمن الرحيم. އިންޓަރނެޓް ރައީސް، އިންޓަރނެޓް މިމަޖިލީހުގެ ދެންބެޓުން.

ފުރުޞަތު ދެއްވުމަށް ފާހަގަކުރުން އަޑުގަދަ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް އިސްކޮޅު ހުށަހަޅާލަން.

ވަކިކުރެއްވުން: މަޖިލީހުގެ ރައީސަކީ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތަކުގައި ބަހުސްކުރުމާއި މައްސަލަތަކުގައި ބައިވެރިވުމުގައި އަދި ވަކިފަރާތަކަށް ޖެހުމެއްނެތި ޢަދުލުއިންސާފާ މަޖިލީހުގެ

ނިންމުންތަކާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން މިގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުން ޢަމަލުކުރުމަކީ މަޖިލީހުގެ
އެންމެހާ ކަންކަން ހިންގުމުގެ އެންމެ އިސްވެރިޔާއަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ހައްދުންމަތީ މެންބަރު
މުސްތަފާ ފަރަހާދު:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި
މިބުނާ އެއްޗަކަށް ހަމަ އަޅުގަނޑު ކުޑަކޮށް ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވޭ.
ހުރިހާ ފުރުޞަތެއްގައި ބައެއްފަހަރަށް މައްސަލަތަކެއްހުރޭ. މަޖިލީހުގެ އަޑު އިއްޔެގެ
ހިފެހެއްޓުމުގެ ބާރަކީ މަޖިލީހުގެ ރައީސް. މިގައި އަޅުގަނޑު ހިތްހަމަނުޖެހޭ މަޖިލީހުގެ
ރައީސް އެކަނިބާރު މިމަޖިލީހުގެ އިއްޒަތާ ކަނޑާލުމުގެ ހުރިހާކަމެއް ބަލަހައްޓަން
ޖެހޭ. ނަމަވެސް ގުޅުއްވާލެއް ވަކިގޮތަކަށް ގެންގުޅުއްވަން ޖެހޭ. އެކަހަލަކަމެއް
އަންނާނީ ނަންނަންބަރާ މިގޮތަށް މިއުޞޫލާ. އަޅުގަނޑު ހިތަށްއެރުވޭ މަޖިލީހުގެ އަޑުއަހާ
އިއްޒަތް ހިފެހެއްޓުމުގެ ހުރިހާ ބާރަކަށް ވާނީ ޖެހޭ މަޖިލީހުގެ ރައީސާ މަޖިލީހުގެ
ހުރި ގޮތްބަލާއިރުން. އެއީ އަޅުގަނޑުގެ މިއިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުގެ ހުރި ކަމެއް
އަޅުގަނޑުމެން އެންމެ ބަލަހައްޓަމުން ގެންދާ ގޮތަކަށް ކުރިންވެސް ފާސްކުރުން
އަޅުގަނޑު މިއީ. އެހެންވީމާ، ހަމައެކަނި އަޑުއަހާ އިއްޒަތާ ޖެހުނީމާ ރައީސް
ހިއްސާކުރުމުގައި އެކަން އަޅުވާލުމަށް ދޫން އެހެންމީހުން ވަރަށް އަހަރުވެ ކުޑަ
ގޮތެއްގޮތް މިއާ އެމީހުން ރަނގަޅުވާނެ ފަހަރުތަކެއްގައި ބާރުވެ. އެހެންވީމާ ވަރަށް
ވިސްނާވަޑައިގެން މި (ނ) ގައި މިއޮތް މިމާއްދާގައި (ނ) ގައި މިވާ ގޮތް
އުވައިލުމުގެ ގޮތުބަހަށް ރައީސް އެކަނި ބާރުވެން އަޅުގަނޑު ދެކެނީ ފޯރާ
ދަންނަވާލަން ހަމަ އެކަނި މިފުރުސަތުގެ ބޭނުންކުރީ ޝުކުރިއްޔާ.

ނޮޅިވަރަމު މެންބަރު ރިޔާސް
ޙުސައިން ރަޝީދު

އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް 4 ވަނަ މާއްދާއަށް 2 އިސްލާހު
ހުށަހަޅާފައި. ފުރަތަމަ އިސްލާހަކީ އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާފައިވާ މިމާއްދާގެ

ފަރަހާދު:

(ނ) އުނިކުރުމަށް. ދެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލިއިރު ޔާއްވެގެންކަން މިމާއްދާގެ
(ނ) އުނިކުރުމަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަނީ. ދެ އަދަދުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު

ދެންމެ އެވިދާޅުވިފަދައިން އަޅުގަނޑު ވަރަށް ކުރާރިބް ނުވާކަމެއް މަޖިލީހުގެ
އަބުރާއި އިޙްތިރާމް ހިފެހެއްޓުމުގެ ޒިންމާ މަޖިލީހުގެ ރައީސާ ހަމައެކަނި
ހަވާލުކުރުން. އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި ދިވެހި ޤާނޫނުއަސާސީގައި މިބުނާފަދައިން
އަހުލުވެރިންނަށް [illegible] ވަގުތުގައި. ބާރުއް ނުހެއްޓޭނެ. އެހެންވީމާ މިމަޖިލީހުގެ
އިޙްތިރާމާ، ކަރާމަތާ، އަބުރު ހިފެހެއްޓުމަކީ މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ ހަމައެކަނި ބާރަކަށް
ނޫނީ އޭނަ ހަމައެކަނި ކުރައްވަންޖެހޭ ކަމަކަށް މިމާއްދާއިން އެބަހުރި. ނޫނީ
މިކަމުގައި ޒިންމާވާންޖެހޭ އެންމެ އިސްފަރާތަކީ ޕާޓީތަކުން އެބަ ފާހަގަކުރެވޭ.
އާދެ މަޖިލީހުގައި ހިނގައި ދިޔަ ކަންތައްތަކުންނާއި އަދި މަޖިލީހާމެދު
ވިސްނާލުމުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިނގޭ ވަރަށް ރަނގަޅަށް މިމަޖިލީހުގެ ރައީސް
މަޖިލީހުގެ އަބުރާ އިޙްތިރާމް ހިފެހެއްޓުމަށް އަދި މަސައްކަތް ކުރެއްވިޔަސް އަދި
އެހެން ގޮތަކަށް އޭނަ މަސައްކަތް ކުރެއްވިޔަސް ނުހަނު މިމަޖިލިސް ވަކިގޮތަކަށް
ބައްޓަންކޮށް ވަކިގޮތަކަށް ގެންދިއުމަކީ ވަރަށް އުނދަގޫކަމަކަށްވާނެ. ހަމައެކަމަކު
މަޖިލީހުގެ އަބުރާ އިޙްތިރާމަށް ހަމައެކަނި މަޖިލީހުގެ ރައީސް މާނަކުރައްވާ
ކަމަކަށްވެސް ވެގެންނުވާނެ. އެއީ މަޖިލީހުގެ އަބުރާ އިޙްތިރާމް އެއީ ވަރަށް
ސަބްޖެކްޓިވް އެއްޗަކަށްވެސް ވެދާނެ. އެއީ އޮބްޖެކްޓިވްކޮށް އަޅުގަނޑުމެން
އެންމެންނަށް އެއްގޮ◌ތަކަށް ޤަބޫލުކުރެވޭނެ ކަމެއްވެސް ނޫން. އެހެންވީމާ
އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި މިމާއްދާ [illegible] މިމާއްދާ ނެތުން މާބޮޑު
ރަނގަޅު. ސަބަބަކީ މިމާއްދާ ނެތް ނަމަވެސް ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން މަޖިލީހުގެ
ރައީސަށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 99 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް
ލިބިވަޑައިގަންނަވާ އިމްތިޔާޒުތަކާއި ޚާއްސަ ހައްޤުތަކެއް އެބަހުރި. އެހެންވީމާ އެ
ހައްޤުތަކާއި އިމްތިޔާޒުތައް ބޭނުންކުރައްވައިގެން މަޖިލީހުގެ އިޙްތިރާމާއި އަބުރާ،
ކަރާމަތާ މިކަންތައްތައް އެމަނިކުފާނަށް ހިފެހެއްޓެވޭނެ. އަދި ގެންދަވުން ކަމެއްގައި
ޒިންމާދާރުވަނީ އެންމެ ބޮޑަށް ޒިންމާދާރުވުންވެސް ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން
އެމަނިކުފާނަށް ލިބިވަޑައިގަންނަވާ ބާރު އިޚް◌ތިޔާރުގެ ދަށުން. އާދެ، އަޅުގަނޑު

ދަންނަވާހިތްވާ މިކޮޅުގައި ނޫނީ މިގަވާއިދުގައި މި (ނ) އޮތުމަކުން، މިއަކުން
ޤާނޫނީ ގޮތުންވިޔަ އެއްވެސް ބާރެއް ނޯންނާނެއެވެ. މިޤާއިދާއި އަޅުގަނޑުމެން
އަމިއްލައަށް އަޅުގަނޑުމެން ޤަބޫލުކުރާ އަޅުގަނޑުމެން އަމިއްލައަށް ލިބިގަންނަ
ލިބިގަތުމެވެ. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު ޤަބޫލުކުރާގޮތުގައި މަޖިލީހުގެ އިބްޙާސާއި،
އަބުރު، ކަރާމަތް ހިފެއްޓުމުގެ ބާރަކީ ހަމައެކަނި މަޖިލީހުގެ ރައީސްކަމަށް ވިސްނޭ
އިބާރާތް މިގަވާއިދުގައި އޮތުމަކުން ނުވޭ މާބޮޑު ރަނގަޅު. އަޅުގަނޑު
އަހަރެމެން އަޅުގަނޑު ވަރަށް ރަނގަޅަށް މިރަށްކަމަށް އަޅުގަނޑު ކުރަނަ
ދިނުމަށް ވާހަކަ ނުދާނެ އެއްކަލަ.

ރިޔާސަތުން ވަކިކުރެއްވުން: މިގާއިދާގެ ދެ އިބާރާތު އެކުގައިވެސް ކިޔައަށްގެންދިޔުން.

އަރިހަށޭގޮ ދުކޮށްދެއްޖ   އާދެ، ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. އާދެ، ދެން އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާލާއިދޭނީ
ގެންބަރު އިލުޔާސް ހުސައިން މިގާއިދާގެ (ނ) އަށް އިބްރާހިމް. (ނ) ގައި މިހާރު ދެތިންކަމުގައި މިއޮންނަނީ

އިބްރާހިމް ވަކަށެއްލުން: މަޖިލީހުގެ ރައީސް ނިސްބަތްވާ ފަރާތްތަކާ ދެންނެވޭ ހަތަރު ރައްޔިތުންގެ ހިމާޔަތްކުރުން
ދެންނެވުނު ތަނުން އިހުތިރާމް އަދާކުރާ ގާނޫނުއަސާސީއާ މިގަވާއިދާ
އެއްގޮތްވާގޮތަށް ކަން އަދި ގާނޫނުއަސާސީއާ މިގަވާއިދުގެ އުސޫލުތަކާއި ރިޢާޔަތް
ރިޢާޔަތްކުރާއިރުގައެވެ. އާދެ، އަނެއްކާވެސް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާލާއިދޭނީ މިޤާއިދާ
ތަންކޮޅު ކުރުކޮށްލުމަށް. އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާލާއިދޭނީ މިމަޖިލީހުގެ ރައީސް
ނިސްބަތްވާ ފަރާތްތަކާ ދެންނެވޭ ހަތަރު ރައްޔިތުންގެ ހިމާޔަތްކުރުން ދެންނެވުނު ތަނުން
އިހުތިރާމް އަދާކުރާ ގާނޫނުއަސާސީއާ މިގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާގޮތަށް ކަންކުރުން. އާދެ،
އަޅުގަނޑު މިހެން މިއުސޫލީ މިގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާގޮތް ކަމަށް އަދި
ގާނޫނުއަސާސީއާ މިގަވާއިދުގެ އުސޫލުތަކާ ރިޢާޔަތްކޮށް ކުރުމާއެކުގައެވެ. އޮތީބައި.
އާދެ، އަޅުގަނޑު މިކަމުގެ ތަފްޞީލުކަމަށް ނޫނީއާ ސަފަބުއްކަމަށް އަޅުގަނޑު
ހުށަހަޅަން ބޭނުންވާ ވާހަކައިގެ މިހާރު ވަރަށް އުނދަގޫވާނެ ކަމެއްސަލައެއް
ދިމާވާއިރުގައި އެކަމެއް އެކުރެއްވި އަދި ރިޕޯ އެއްގޮތަކަށް، ނޫނެއް ބަލަން. އެއީ

ވަރަށް ސަބްޖެކްޓިވް ކަމަކަށް ވާނެ. އެކަން އެކި މީހުންނަށް އެކިގޮތަކަށް އެކަން ޤަބޫލުކުރެވޭނީ. އެކަން އޭނަ އެކުރުއްވީ އޭގެ ރޫހާ އެއްގޮތަށް، ނުނުވޭ. އަޑުގަނޑުވެރިންނަށް މިއުޅެނީ ހާދަ ހަމަ ވަރަށް އަދަބީލިޔުންތަކާއި ލިޔުންތަކާ ދުރުގަނޑުވެސް ރިއާޔަތް ދިވެހިބަހުން ލިޔުމަށް އިބްތިދާއީގެ މަސައްކަތް އެއީ މިހުންނަން އެކިވައްޓަރު ނުވާއިރު. އެހެންވީމާ މިހާރު މިދިޔަޓަކައި މިއާމްގޮތުން މިޔޫނިޓުގެ ޝުޢޫރުއަސާސީ މިސާލަކީ އެސްޓޯރީތަކާ ޓްރެޑިޝަނަލް ދިރާސާކުރާ ޙާލަތުގައި އެމްޓްރާ ބޭނުމަކީ އަޑުގަނޑުވެރިޔާ އެބަ މާނަކުރާނެ ގޮތް ހަމަ ލިޔުމެއް ލިބިއްޖެ. އެއީ ދިރާސާކުރާއިރު އެކި މިހުންނަން އެކިވައްޓަރު މިޔާނާމުގެ ފާހަގަކޮށްފައިވާ ސާދާ ދީޔާ ދިރާސާ ދިވެހިބަހުގެ ދިރާސާކުރާ ދާއިރާގައި އެއްގޮތް މުހިއްމު ކަމަކީ މިހާރު އަޑުގަނޑުވެރިއް މުޖުތަމަޢުގެ ވިސްނުމާ ލިބޭ ނުރައްކާ މިއަދަކީ ގޮތުން ދަރުމަވެރި ކުރަނީ.

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

މުޖުތަމަޢަށް އެފެންޑިކްސް ހެއިކުލް ސްޓަޑީ ރިޕޯޓް، އަޑުގަނޑު ހަމަ ދަންނަވާލާ ހިސާބު އިއްޒަތްތެރި

މުޖުތަމަޢު އެދި ވަޒީރު ރިޕޯޓުގެ އަތިރީން މާއްދާއެއް އެމާއްދާގައި އެއްއަދުކުރެވެނީ ޖިނާއަތުގެ

އަކުރުތަށް މާއްދާތަކުގައި ބަޔާން ކުރަމުން ދާއިރާގައި އެންމެ ފުރަތަމަ ބަޔާން ކުރާ އަކުރަށް ވާދަކުރަނީ: އޭނަ ގޮތަކަށް ދަންނަވާނަމަ (ހ) އަދި ބަޔާންކުރާ އެއަކުރުއް އެއަކުރަކަށް ހުރަހެ އިސްތިޢުމާލުކުރާ މަޖިލީހުން ވޯޓްއް ނަންގަވާ ޕާސްކުރަމުންދާގޮތުގައި ދެން ޖިހާދުން ބާރުގެ އަކުރަކަށް ދަށް. އެމަތަން ދެވަނަ ހުރަހަ މާއްދާތަކުގައި. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިހެން މިދަންނަވާ ދާދި ދެންމެއަކު މިހާރު ހުރަހެއްވެސް މިއީ 4 ވަނަ މާއްދާގައި އެއްބަފުޅެއް ފުރަތަމަ ވަރަކަށްފުރު ދެއްކުމާ 2 ވަނަ ބާބުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް. އަޑުގަނޑަށް މިއުޅޭ ރިޕޯޓް ދަންނަވަން‌ވާސް އުނދަގޫވެފަ އެގޮތް ބޮޑުކަމުން. 2 ވަނަ ބާބުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ). މިސާލަކަށް މި އަދިފަހުން އަދި މިގެ މާފަހުން އެވްސްމަކާއި މިއަށްވުރެ މާބޮޑުކަން އަރުވުންދާން ކަމަށް އަޑުގަނޑު ފެންނާތީވެ އޭނަން ދަންނަވާލަން ބޭނުންވީ. ހަމަ އެގޮ ކުރެ އިދާރާއްފަހުން އޭނަން ބާފުޅުކު މިވަރަކަށް ދައްކަވަނީ 2 ވަނަ ބާބުގެ 4 ވަނަ

މާއްދާގެ (ނ) އަށް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިއީ ކޮންމެ ބޭފުޅަކީވެސް ކޮންމެކަމަކަށް ވަރަށް ފުންކޮށް ވިސްނާވަޑައިގަންނަވާ ބޭފުޅުން. އެހެންވީމާ ފަހަރަކު ބަހަކަށް ވިސްނަމުން ފިކުރު ކުރަމުން ގާސްކުރަމުން ހުރަހެޅުމުން ދާކަމަށްވެސްނަމަ އަޅުގަނޑަށް ހީވޭ ވަރަށް ފަސޭހަކަމާއިން އެހެންވެގެން މިފުރުޞަތުގައި އަޅުގަނޑު އެވާހަކަ ދަންނަވާލީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސަށް. މިގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދެވޭކަމަށް ވާނަމަ މިއީ ވަރަށް ފަސޭހަކަމެއް. ދެން އަޅުގަނޑުގެ ހޯދު ކޮންކަމުގައި ނުވާނަމަ ކުރި ޖާގަތަކުގައިވެސް ބޭނުން ތަރަފުގަ ހުރީ މިގޮތަށް. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ދެންމެ ނ. އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެދުއްވި ވާހަކަފުޅަށް އިޖާބަދޭމު ކުރަން. މާއްދާތަކަށް އެކުލަވާލުމުގައި ޤާނޫނުއަސާސީގައި މިއަންނަނީ ވަކި ގަވާއިދުތަކެއް ދަށުން ޤާނޫނު ވާހަކަތަކެއް. އެހެންވީމާ ފަހަރެއްގައި އާދޭ އެއްއަރުވަން އަންނަ އިސްލާހުތައް އަނެއް އަޅުވައިލެވޭ އަންނަން ދިމާވެގެންދެވޭތީ ހުށަހާނެ. އެހެންވީމާ، މާއްދާއެއް އެކަމަ ވާހަކަ ދެއްކުމުން ގެންދާވަރު ދެން މާއްދާއަށް ހުރަހެޅެ ހުށަހަ އިސްލާހެއް އަޅުވާ އަޅުވައިން ވަކިވަކިން ދަސްނަގާނަމުން ގެންދެވިދާނެ ކަމަށް ތަފާސީލު އެގޮތަށް މިގެންދަންކަމަށް މިއަޅުގަނޑު. އެކަމު ތިބިދާރުވާހަން ވަރަށް ބޭނުން ތަފާތު ދަތިވާކަމަށްވާނަމަ އެގޮތަށްވެސް ގެންދެވިދާނެ. އެކަމު މިހާރު މިގޮތަށް ގެންދިއުމުގައި އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ދަތިކޮޅެއް ނެތެކެން. ދެން ފުރުސަތު މިއަރުވަނީ ތިލަދުންމަތީ ހުޅުދުތުރީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަހުމަދު މުހައްމަދަށް.

ތިލަދުންމަތީ ހުޅުދުތުރީ މެންބަރު އަހުމަދު މުހައްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑަށްވެސް ހީވަނީ ނ. އަތޮޅުގެ މެންބަރު ބަލި ވަކިން ވިދާޅުވިފަދައިން މިފޮނުވާ ގޮތުގައި މިބަހުސް ކުރިއަށް ގެންދެވޭނީ އެއް ފުރުޞަތުގެ ވަކިން ވާހަކަ ދައްކާލުމަށް ނިންމަވައިގެންނެވެ. އަޅުގަނޑު އެއްކޮށް ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް. އަރިއަތޮޅު

އުތުރުބިރީ ފެންބަޑު ފުރައްމަދު މަޖިދީ ހުރަހެޅުއްވި އިސްލާހަކާ ގުޅިގެން. އަޅުގަނޑެން އިސްލާހު ހުރަހެޅުއްވި ސަބަބަކީ މާރަނގަޅަކަށް ނޫނޭ. އަޅުގަނޑު މާއްދާ ހިއާރުމުން އަޅުގަނޑެން ދޭހަވަނީ މިހާރު ޕާރލިމެންޓަށް މިއޮތް 3 ވަނަ ޤަރާރުތަކުގައި އޮވޭ އަސާސީގާ މިގޮތައްދެގޮތްތަކުގެ ޖަވާބު. އެހެންވީމާ އެއްބާރުތަކަން އިސްލާހެއް ގެންނަވާފައިވާކަމަށް. އެއީ ގަވާއިދުގެ ކުރިއަށް މަޖިލީހުގެ ނިންމުންތައް ގެންނަވާފަ މިވަނީ. އެކަން އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަ ކުރެވޭ. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މަޖިލީ ދެކެވެމުގެންނަވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގާ ބުނެގެން މަޖިލީހުގެ ނިންމުންތަކުގެ ފަހަތައް ގަވާއިދު ގެނައުން އެއީ ރަނގަޅުތޯއް ކަމަށް. ދެކޮޅުގައިގެން އެހެން ހުރަހެޅުއްވާފަ އޮވޭ. އަޅުގަނޑު ދެކޭތޯ ވެއްޖެއްޔާ މިހާރު މިމާއްދާ، 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އެކުލެވިފައިވާ ރަނގަޅުކަމަށް ފެނޭ. އަދި 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ދެވިރާޖޭގައިވާ ގޮތަށް ފާސްކުރެންފަށް އަޅުގަނޑު ހުރަހަޅަން. އަޅުގަނޑެގެ ނުފެނޭ އަރިއަޅުވަ އުތުރުބިރީ ފެންބަޑު ފުރައްމަދު މަޖިދީ ހުރަހެޅުއްވާފައިވާ ގޮތަށް 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިސްލާހު ކުރަނީކަމަށް. ޝުކުރިއްޔާ.

ދުވަފަރު ފެންބަޑު އަހުމަދު ސަލީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް. ރައީސް، ގަވާއިދުގެ 2 ވަނަ ދެވިރާޖޭގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އޮތްގޮތް އެންމެ ރަނގަޅުކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. ހަމަ އެފަދައިން ޤާނޫނުގެ އިދާރީ ފެންބަޑު ޙަސައިން ރަޝީދު ޙަސަން އެދުއްކެވި ވާހަކަފުޅަށް ތާއީދު ކުރަން. އަޅުގަނޑުކަންފަސް މިމާއްދާގެ (ށ) ބެއްލާކަހެއް ނުފެނޭ. ހައްދުންމަތީގެ އިދާރީ ފެންބަޑު މޫސާ މަނިކުފަސް އެވާހަކަ ވިދާޅުވީ ޤަރާރުތައް ދެއްކެވީ. އެކަށީގެންވާ ވާހަކަދައްކަވަން އެކި ނުކުތާ. އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވޭ (ށ) މިގޮތަށް މިސާލަކަށް ރައްޔިތުން ވިދާން ތިމާގެ ފާހަގަކުރެއްވި. އެހެންވީމާ އެވަރު ފުރިހަމައް އެއްވެސް ފާހަގަކުރެއްވި ނުފެނޭ. ދެން އޮތީ (ނ). (ރ) ގައި ޖީ. ހުސައިން ރަޝީދު އެއްނިޔަތުގައެވެން ހުރަހެޅުއްވިބަޔަ އެނިޔަތުގަން އަޅުގަނޑެވެސް ތާއީދު

ކުރަން. ސަބަބަކީ ޤާނޫނުއަސާސީ މިގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް މެންބަރުންގެ
ބައްޔަކާއެއްގޮތަށް ރިޢާޔަތްކުރެވިގެން ކަންކަން ނިންމުމީ ދެން ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުގާ
ގަވާއިދުގެ ދަށުގާ މާނައަށް ދޭން ޖެހޭނެކަމަކަށް ނުދެކެން. އެޤާނޫނުއަސާސީ ގަވާއިދާ
އެއްގޮތަށް ކަންތައްތައް ނިންމުމީ އެއްޗީ އޭގެ ދަށުގާ މާނައަށްވުރެ ނިންމުމީ.
އެހެންވީމާ އިތުރު ވާހަކަތަކެއް އެމާއްދާއިގައި އޮތުން އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ތާއީދުކުރާވާ
ގޮތަށް ދޭން. އެހެންވީމާ ޑރ. ހުސައިން ރަޝީދު ހަސަން ކުރަށްގެންނެވިފައިވާ ގޮތަށް
ފާސްކުރަން އަޅުގަނޑު ތާއީދު ކުރަން.

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދޭ، އަޅުގަނޑުވެސް ފުރާ މިމާއްދާ — މާލޭގެ މެންބަރު އަޙްމަދު

ހާމިދު ވަހަރަދުއްލާހު: ބާރުވާ އަޅުގަނޑަކަށް ފެނިގެން މާއްދާއަކުން ދެން ނަމަވެސް ގެންދަވަން މިގޮތަށް
ކުރިން މާއްދާ އަޅުގަނޑު ވަކި ވަކިން އިސްލާހު ކުރަހަކަން ގެންދަން. ދެން މިމާއްދާ
މިގޮތަށް ފުރިހަމަ އާދީ އަޅުގަނޑަށްވެސް މިޤާނޫނުގެ ހުސައިން ރަޝީދު
ކުރަށްގެންނެވިފަ (ނ) އުނިކޮށްލުމަށް ތާއީދު ކުރުމުގެ ގޮތުން. ދެން މިހެން
ދަންނަވާއިރު އަޅުގަނޑުގެ ހިތުގައި ވަރަށް ބޮޑަށް އުފާ ސުވާލެއް މަޖިލީހުގައި
އަބުރާއި އިއްޒަތާ ޤާނޫނުއަސާސީގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ހިފެހެއްޓުމުގެ ބާރަކީ
މަޖިލީހުގެ.. އެބުރާ އެއްބަޔަކުގެ މާނައަކީ ކޮބާބާ، ނުވަތަ ހިފެހެއްޓުން ކުރާނީ
ކޮންކަމެއްބާ. ނުވަތަ އަބުރާއި އިއްޒަތް މާނަ ކުރެވޭނީ ކޮންކަހަލަކަމެއްބާ. ދެން
އަޅުގަނޑު ކުރިއްޔާއެއްގައިވެސް މިހާ ދެންނެވިން ހިތަށްގެ ބޮޑު ގޮނޑުއެއްގައިވެސް
އިނދެވޭ ހަމަ މިހާރު ބޮޑު މިންގަނޑު. އޭގެ މާނައަކީ މިމަޖިލީހުގައިވެސް ކުރިންނާއި
މިމަޖިލީހުގައި ތިޔަބައިމީހުންގެ ކުރި އަބުރާ އިއްޒަތާ. އެހެންވީމާ އިލްމިއްޔަތުން ބާރަކަށް
ނިލާމާއްބާރަކަށް އެހެންޖިހަކަށް ކުރުވޭން މާބޮޑުކަމެއް އާއްމާންކަމަކަށް އަޅުގަނޑަކަށް
ނުފެނޭ. އެހެންވީމާ މާބޮޑު މާނައެއް ނެތި އަބުރުއެއް ކަމަކަށް އަޅުގަނޑެއް ނުފެންނަނީ.
އަޅުގަނޑުވެސް އެހެންވީމާ (ނ) އުނިކުރުމަށް ހުސައިން ރަޝީދު ކުރަށްގެންނެވިފައިވާ

ހުށަހެޅުއްވުމަށް ތާއީދު ކުރަން. އެއަހަރު ބޭއްވާކަށް އަޅުގަނޑަކަށް ނުފެނޭ.

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު 3 ވާހަކައެއް ދަންނަވާލަން.

މެންބަރު ފާތިން ހަމީދު ފުރަތަމަ ކަމަކީ ހަމަ މައުލޫމާތެއް ސާފުކޮށްލަން. އަޅުގަނޑަށް ފަހަރެއްގައި

ވާހަކަދެއްކުން: އެކަން ސާފުކޮށްދެއްވުމައިލެ ތަންކޮޅެއް ފަސޭހަވާނެ ކަމަށް ފެންނާތީ. އެއީ އަޅުގަނޑު ހަނދާންވާގޮތުގައި މިދެކުރިން ލިޔުމުން ފުރުސަތު ހުޅުވާލެއްވީ އިސްލާހުތަކާ ވަރަށް ގިނަ މެންބަރުން ހުށަހެޅުއްވި. ދެން އަޅުގަނޑުމެން މަޖިލީހުގެ ޤަވާޢިދުތަކުގައި އެކަމާމެދު ކުރިއަށް ދާންޖެހޭގޮތުގައި ބަހުސް ކުރެވުން. ކުރުމަށްފަހު މަޖިލީހުން ނިމުނީ ޕާރޓީތަކުގެ ކޮމިޓީއަކަށް މިހުރިހާ އިސްލާހުތައް ފޮނުއްވުމަށް. ދެން އެބޭފުޅުންގެ ލަފާ ހުށަހަޅާ ކުރިއަށްދާނެގޮތަކަށް ނިންމުމަށް. މިގޮތުން ހުށަހެޅިފައިވާ ބައެއް އިސްލާހުތައް އަނބުރައި އަޅުގަނޑުމެން އަތަށް ފޮނުއްވައި މަހު އަރައިރު އެބަހުރި ޕާރޓީތަކުގެ ނުގަންނަވާކަމު ވިދާޅުވާފަ ހުށަހަ ބައެއް އިސްލާހުތަކާ އަދި ދެން އެ އިސްލާހުތަކުގެ އިތުރު އިސްލާހެއް ގެންނަވަން ފެނިވަޑައިގަންނަވާކަމަށް ވިދާޅުވެފައި އިސްލާހުތަކެއް. އަޅުގަނޑު މިދަންނަވަނީ 9 ފެބުރުއަރީގައި ޕާރޓީތަކުގެ ކޮމިޓީގެ ފަރާތުން ވަކިގޮތަކަށް ހުށަހެޅުއްވާފަ އެހާހިސާބަށް ލިއުމުން ހުށަހެޅުއްވިފަ ހުރި އިސްލާހުތަކާއި ގޮތު ގޮތްތަކެއް ނިންމަވާފަ ވިދާޅުވެފަ. އެހެންވީމާ މިގޮތަށް މިސާލަކަށް ދަންނަވާނަމަ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އުނިކުރުމަށް ތީ. އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ރަޝީދު ހަސަން ހުށަހެޅުއްވާ ހުށަހެޅުން ޕާރޓީތަކުގެ ކޮމިޓީން މިވިދާޅުވެފަ މިއަދުން ކުރުނަވާން ފެނިވަޑައި ނުގަންނަވާކަމުގައި. މިމާއްދާ އުނިކުރުން ބޭނުންތެރިކަން ފެނިވަޑައިގަންނަވާތީ. ދެން މިފަދަ އެބަހުރި ވަރަށް ބައިވަރު އިސްލާހުތަކެއް. މި އިސްލާހުތަކަށް އަލުން އަނެއްކާ މިގޮތަށް ހުށަހެޅުމާފަދު ހަމައެކަނި ނިންމަވާފަ ކަމެއް. އެއީ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން. ފުރަތަމަ އެގޮތަށް ހުށަހެޅިގެން މަޖިލީހުގައި އެގޮތަށް ބަހުސްކުރެވުނު ކޮމިޓީއަށް ދިއުމަށް

މަޖިލީހުން ނިންމުމި ކަމަށް އަޅުގަނޑުގެ ހަނދާނެއްވާލީ ފަހަ◌ކުއްޓައި މިވާދާން ކުރު

ހަނދާނަކަށްވެސް އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ އެކަން ފަހުން އެބަހުރި ވަރަށް ގިނަ މިފަދަ

އިސްލާހުތަކެއް އެހެންވީމާ ވަރަށް ދިގުކޮށް ބަހުސް ފަހަކުއްޓައި ކުރިއަށް ގެންދަން

ޤަރާރު ކަންނޭގެ. ޤާނޫނީ ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވައިގެންދާކަމަށް ނިންމަވާފަ

ނުވަތަ ތަފާތުއާވާދީ އަށްއެކާ ފުރުޞަތުވާނެ އެހެންވީމާ ކުރިއަށް އޮތްގޮތުގަ

އަޅުގަނޑު◌މެންގެ މިމަސައްކަތް ހަރުދަނާކޮށްދިނުން ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް މިކަމާ

ބަހުސްކުރުން ރަނގަޅުކުރުން އެއްކޮށް ދިފާޢުވާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފުރުޞަތުލިބޭ ކަމަށް

ފެންނާތީ. ދެވަނަ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލީ ރ. އަތޮޅުގެ އިނގުރައިދޫ މެންބަރު

އަލީ ވަހީދު ހުށަހެޅުއްވި ހުށަހެޅުއްވުމަށް އަޅުގަނޑުވެސް ވަރަށް ތާއީދު ކުރަން.

ހަމަގޮތުގައި 27 ވަނަމާއްދާގައި މިގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން ހުށަހަޅަން ގެންދަން ގޮ◌ތަކާއެކު

ގޮތެއް ނިންމުމަށް މިފަރާތުންނޭ އޮތުރުބައި ގޮތުން އަބަދުވެސް ސަލާމަތީ ހުށަހަޅުއްވާ،

ވަޒީފާތަކުގެ އޮތުރުބައި ގޮތުން ސަރަހައްދު ބަލިދު މި މަސައްކަތް ގެންދާން ގޮތުގެ

ހުށަހެޅުއްވި 3 އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިމަތީގައި އޮތް. އެކަމުގައި އަޅުގަނޑު އެއަކަށް

ވޯޓެއް ނެގުން. އެއީ މިހާރު ދެންވެ އެހުށަހެޅުއްވި މައްސަލަ ދިމާވެދާނެކަމަށް

އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެންނާތީވެ އެއީ ބަހުއް މާއްދާ ތަކަށް ވަރަށް ގިނަ އަދުރުތަކުގައި

އެކުލެވޭ މާއްދާތަކަކަށްވާތީ، މިދިޔުމުގައި ހުށަހެޅުއްވިފައިވާ މާއްދާތައް ގެންދަވާނަމަ

ދަތިތަކުގެ ކުރިމަތިވެދާނެކަމަށް. ދެން އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި ރ. އަތޮޅުގެ އިނގުރައިދޫ

މެންބަރު އަލީ ވަހީދު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އެމާއްދާ ކުރިއަށް

ގެންދާކަމުގައިވާނަމަ އަދި ތާއީދުވެސް ލިބިގެން އޮޅުގެން ގެންދަވާކަމުގެ ވަކިވަކި

މިދިޔުން، ލިޔުން 3 އަޅުގަނޑު ހިފެހި އިސްލާހުކުރުމެއް

ޤަވާއިދުގައިވާނަމަ. އެހެންވީމާ އެދެވޭ އިސްލާހުވެސް މިދިޔުން،

އިސްލާހުކުރެއްވުން ފެންނަކަމުގައި ދަންނަވަން. 3 ވަނަ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން

މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިމަތީގައި ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްލާހު. އެއީ 4 ވަނަ

މާއްދާގެ (ހ). އެގޮތަށް އިސްލާމްދީނަށް އަޅުގަނޑަށް ނުފެންނަކަމުގައި، މިހާރު ޤައުމީގޮތުން އަދި އެގޮތަށް ފާސްކުރަން ފެންނަކަމަށް. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ދެންމެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިޞްލާޙުތަކަށް ފޮނުއްވި ޖަވާބު ބަލައިލި އެކޮމިޓީއިން ސުވާލަށް އަޅުގަނޑު އެއްބަޔާ ތަންނަވާފަ ކޮމިޓީއަށް ގެންދަވާނަން. އާދެ، އެއިޞްލާޙުތަކަށް ފޮނުއްވި ވިދާޅުވިހެން ކުރިން ގަވާއިދުގެ ފުރަތަމަ ދުވަހުގެ ރައްޔިތުން އިސްލާމް ހުށަހެޅުއްވުމަށް ދުވަސްކޮޅަކަށް ފުރުޞަތު ދެއްވުމަށް އިސްލާމްދީނާ ހުރި ގަވާއިދު ހަމަ ކުރިއަށް ފުރުސަތު. އެކޮޅުން ފުރިހަމަކުރުމަށް އިސްލާމްދީނަށްވެސް ހިމެނޭގޮތަށް މަޝްވަރާކޮށް އެކަމުގައި. އެ އިސްލާމްދީނަށް މަޝްވަރާގެ ވާހަކަދެއްކި ނުވާނެ ކުރީގެ ރިޔާސަތުން ދެކެވުނު ކޮލިފައިން އެހާ ބަސްމަގުތަކުގެ ވާހަކަ ދެއްކުން. މިއާއި އަދި އަސްލާ އިސްލާމްދީނަށް ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުސަތު މެމްބަރުންނަށް އެދުމުން، ކުރިން ހުށަހެޅުއްވުމުގެ ބޭނުމަށް އިސްލާމްދީނަށް އޮޅުން އަދި ގެންނަވަން ބޯހަލުވާއިން އަރިހަށް ގެންނަވައިގެން ހުށަހެޅުއްވުން ގެންދަވަނީ. އެގޮތުން ކޮމިޓީގެ އިޞްލާޙު ފޮނުއްވި ހުށަހެޅުއްވި އިސްލާމްދީނަށް ވޯޓަށް، ފުރުޞަތު ދޭނަމަ ގަޑި 2:30 ގެ ކުރިން ފުރުޞަތު ދެއްވުމަށް ފުރުޞަތު ދެއްވަން. އެއްބަސްވާ އެގޮތަށް އަދި މިހާރުވެސް ފުރުޞަތު އިސްލާމްދީނަށް ވަކަ ދެއްކުމުން ގެންދަން ވަކަ ދަށުއަރަން. ދެން އިޞްލާޙު ފޮނުއްވުން އެދިވަޑައިގެންނެވުން ދެމުން ގެންދަވާގޮތަށް މާއްދާގެ އަހުރަށް އަހުރަށް ނިންމަވުން ގެންދެވޭގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދެވިދާނެ. މިގެ ކުރިން 3 ވަނަ މާއްދާ އެގޮތަށް ބަލައިލައިގެން އާދޭ އެންމެ އަހުރަކަށް އިސްލާމްގެ އަދިއްސަ ޤައުމާ މަޖިލީހަކަށް ނުވެ ދިޔައީ. މިއީ މާއްދާއާ އާދެ، އެފަހުރުވެސް އަދުގަނޑެން ދަންނަވާލާފަ އެގޮތަށް ގެންދަވަން. އެއްސަރަހައްދުގެ ވިދާޅު ދެން މިމާއްދާވެސް އެގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދެވުމަކީ އަދުގަނޑުގެ މަޖިލީހަކަށް ނުވޭ. މިއާއެ އެކަމަކު ހުށަހަޅާފައިވާ ހުރިހާ އަހުރަކަށް ކަމަށް ވާތީ އެގޮތަށް ވާހަކަފުޅު ދެއްކެވުން. ދެން

ވޯޓަށް ދަންނަވާނީ ހަމަ އަދުރަދުން އަދުރަދުން ވަކިން. އައްޑު އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރު އިބްރާހިމް ޝަރީފް ފުރުޞަތު އަރުވަން.

އައްޑު އަތޮޅު މެންބަރު
އިބްރާހިމް ޝަރީފް
ވާހަކަދެއްކުން:

އާދެ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު އެއްކޮށް ދަންނަވަން ބޭނުންވަނީ މި 4
ވަނަ މާއްދާ މިހާރު އޮތްގޮތަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރާކަން ދަންނަވަން

ފުރަތަމަ. (ނ) އާއި ބެހޭގޮތުން އަޅުގަނޑު އެއްކޮށް ދަންނަވާލަން. އަޅުގަނޑަށް
އޮތް ރަނގަޅު (ނ) އިންތިޚާބުކުރުމުގައިވިޔަސް. އެހެން ނަމަވެސް (ނ)
މާނަކުރި މީހުންނަށް ދިމާވެދާނެ ވަރަށް ގިނަ ޚިޔާލުތަކެއް އުސޫލުތަކުގެ މައްސަލަތައް
ރައްޔިތުން ވިސްނައިގެން ކަމުދާނެ ގޮތަކަށް ދަންނަވާލަން. އެއީ
އަޅުގަނޑުމެން ބަލާލައި މުއައްސަސާތަކުގެ މަޤާމުތަކާ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިންސާފާ ބޭނުމަކާ
ހަވާލުކުރެވޭ ބަޔަކަށް އެހެނިހެން ނުން. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހާއި އިއްޒަތްތެރި، ހަމަޖެހުން
އުފެދިގެންވާ ތަނުގެ ތަންފީޛީ ބާރުތަކާއި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިންސާފާ މުއައްސަސާ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ގޮތުގައި
ބަލައިގެން އަލުގައިވާގޮތަށް ވިސްނުން ހުރިހާ އަޅުގަނޑު މިހާރުގެ މަޖިލީހަށް. އަޅުގަނޑުމެންވެސް
ވިސްނުންހުރިގޮތް. އަދި ދުސްތޫރީ ގިނަ ޤާނޫނުއަސާސީއަކުގައި އަދި މަޝްވަރާ
ތަކުރާރުވެސް މިއަދާ މިޢިނާ ގެންގުޅުމަށް އިންސާފު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް،
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަވާފަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނުވަތަ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ރިޔާސަތުގެ މަޤާމު
ވާނުވާގެ ގަވާއިދު. އިންސާފުވެރިކަމުގެ ގަވާއިދު އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާނަމަ އަދި
ރައްޔިތުންގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ހަމަޖެހިއް، އިއްޒަތް، ފެށިގެން އޮތް ތަންފީޛުކުރުގައި ވިސްނާނަމަ
އަޅުގަނޑުމެން މިޤާނޫނު އުސޫލުތަކުގެ ދުސްތޫރު ނަހައިސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް،
ރައްޔިތުންގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ރައީސް ވެރިވާނީ ވަކި ހަމަހަމަކަން ނުފެތޭ މުޅި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ
ކަމުގަވާއި އިއްޒަތް ހިފަހައްޓާ، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އެންމެހާ މަންފާތުންގެ ޝަރަފާ އިއްޒަތް
ހިފަހައްޓާ ހަމަހަމަކަން ކަމުގައިވާނަމަ. އެކަމަކު ބަލާފައިން މިމާއްދާގެ (ނ) މިޤާނޫނު ކުރިއެރުމަށް
އެބަ. އަދި ދުސްތޫރީ ޤާނޫނުއަސާސީ އާދަޔާޚިލާފު އުސޫލުތަކުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ރައްޔިތުން
ކުރިން އެހެން މީހުންވެސް މިފަދަ މާއްދާތައް ރައްޔިތުން އަޅުގަނޑު އަދި އެހެނިހެން

މަޖިލީސްތަކުގައިވެސް މިކަންތައް ކުރެވޭގޮތުގެ ދައްކަން ވެސް ރިޢާޔަތްކޮށް ބެލެވިގެން.

(ނ) އާބާދީގޮތުން އަޅުގަނޑު އެއްކޮށް ދަންނަވާލާނަން އަޅުގަނޑުމެން (ނ)

ގެދޮރުތައް މިއަދު ބައެއް ޕާޓީތަކުގެ ވަރަށް ދިގުކޮށް ބަހުސްކޮށް ވިސްނުމަށްފަހުގައި

ޤާނޫނުއަސާސީއާ މި ގަވާއިދުގެ އުސޫލުތަކާ ޚިޔާލުތަކާ ރިޢާޔަތްކޮށް ކައުންސިލްތައް

މިއީ ވަރަށް ފުންމާނައެއްގައި. އިޖްތިމާޢީ ޢަދުލުވެސް މިކަން އަޅުގަނޑުމެން

ކޮންމެ ފަރުދަކީ ގަވާއިދާއި އެއްގޮތަށް އަދުރުން ބަލައިލިކަމަށް ވަނީވެއްޖާ

ހަމަ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ނުވަތަ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތް

ހިތާމަވެސް ކަމެއް ނިންމިދާނެއޭ. އިޖްތިމާޢީ ޢަދުލު ދާދިފަހުން ހިނގިކަމެއް

ޤާނޫނުއަސާސީގެ 97 މާއްދާ ތަޢާރަފުކުރުމުގެ މައްސަލަގަނޑު. އަޅުގަނޑުމެން

އެންމެން ބަޔާންކުރުމުން ޤާނޫނުއަސާސީގެ އެއްވެސް ތަނެއްގައި ނުވޭ ސިއްރު ވޯޓުން

ގޮތަކަށް އަޑުއަހައިގެން ވޯޓުލާކަށް އެހެންނަމަވެސް 97 ވަނަ މާއްދާގައި ވަކިގޮތަކަށް

ވޯޓުލާން ކަނޑައެޅިފައި ނޫނީމަ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ތެރެއިން އަދި އެހެން

ހުރިހާގޮތަކުން ވޯޓުލާނެގޮތް ކަނޑައެޅިފައި ބަޔާންކޮށްފައި އޮތްގޮތަށް

ސިއްރުވޯޓުން ކަމުގައި ނަމަވެސް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 97 މާއްދާއިން އަޅުގަނޑުމެން

ވޯޓުލުމުގެ ފުރުޞަތު މިމަޖިލީހަށް ދިފާޢުކޮށްކަމަށް މަޖިލީހުގެ ގިނަ އިޖްތިމާޢީ

މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގެންނެވީ އެގޮތަށް ނިންމާ އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު

މިކަން މިގޮތަށް އެދިފައިވާ ތަފާސްހިސާބު ތަފާތުވެއްޖެނަމަ މަޖިލީހުން ނިންމާނީ ކޮބައިކަން މި

ގަވާއިދުގައި އޮތްގޮތަށް ނިންމިޔަސް އުސޫލު ގޮތުން ހުށަހެޅުން ކުރުން ނުނިންމާނެކަން

ނިމުނީ ކަމަށް މަޖިލީހުން ފުރިހަމައެއް އެކަން ބާކީކުރަން ހުށަހަޅާފައި ވޯޓުދިނުމުގެ

ދިނުމަށް ބަހައްކަން މިމާއްދާ މިގޮތަށް ގެންދިޔައީ މިއީ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް

ކަންތައްތަކެއް ނިމުނީ މައްސަލައިން ހަމައެކަނި އިޖްތިމާޢީ އަޅުގަނޑުމެން ދާނީ

ދިމާވެގެން ގަވާއިދު ފުރިހަމައެއް ހަމަތަކާ މަޖިލީހުން ވިސްނައި

ވަކިގޮތަކަށް އެކަމަށް ދިމާވެއްޖެއްޔާ ހުރި ކާނޭއަޅާ އިޖްތިމާޢީ ހުރި

ކާނޭއަޅާތޯ މިއިޖްތިމާޢީ މަޖިލީހުން އެކަމަށް ފުރުޞަތު ހުށަހެޅުމުގެ ގޮތެއް

މިވާހަކަ ފަހަރުބަހަރު އައިސްފައި މިއޮޅޭ. ގަވާއިދުގެ ހިސާބުން ނިންމާލައިފިއްޔާ
މިވާގޮތަކީ މަޖިލީހަށް މިދަންނަވާގޮތަށް ތިމަންނަށް ވިސްނާފައި ވިސްނުން
ގެންގުޅުއްވުމަށް ޒިންމާދާރު ގަވާއިދުގައިއޮތް އަޅުގަނޑު އަޅުގަނޑަކަށް ނޫން
ނިންމަންވާނީއެއް، މިދަންނަވާ އުސޫލުގެ މަސައްކަތްވެސް ބަހުސް ބައިންގަނޑުވަރަކަށް
ބައިންގަނޑުވަރަށް މިއޮޅޭ ހައިސްކޮށް އޮތުން ގާބިލުކަން ވިސްނާވެގެންފައި
މި މަޖިލީހުން ވިސްނާވެގެންފައި އޮތީ ކަމުގެ އެކުލަވާލެވޭ އަދި މަޖިލީހުން
އިތުރުން މީ ތިމަންމެން މިކަން ކަނޑައަޅާފައިވާ ބާރުއަޅައިން ހިނގާ ގޮތް ނިންމުމަށް.
އެހެންވީމާ، މަޖިލީހުގެ ބާރު މަޖިލީހުން ޝަރީޢަތާއި ބާރު ގަވާއިދުގެ
ތަރުތީބު ހަނދާންކުރުމަށްޓަކާ މި އިސްލާހު ތަރުތީބު ވާހަކަ ގެންނަވައި މިއޮޅޭ. އެއީ މިގޭ
ފަރުތީބު ޤާނޫނުއަސާސީގެ 97 ވަނަ މާއްދާ ބަރާބަރަށް ކުރުމުގައި ދިމާވިކަހަލަ
މައްސަލައެއް އެއްގޮތަކަށްވެސް ދިމާވިއަ ނުދިނުމަކަށްޓަކާ، މަޖިލީހަށް ފެނިއްޖެ
ހިނދެއްގައި ގަވާއިދު އެއްގޮތަށް ކަނޑަށް ކުރެއްވިކަމަށްވިއަސް އެއީ ބިމަނބެން މި
ގަވާއިދުގެ ތުރުން ކަނޑައެޅިފައި އޮތްގޮތް ނުންކަމަށް ބެނު މައްސަލައިގައި
ވިޔަސްއޮތް ނިންމުމުގެ ފުރުސަތު ބަނަވަސް ކުރި◌މުގެ ގޮތުން. އެހެންވީމާ،
އިއްޖަބަރިއަށް ފެންބަރުން އަޅުގަނޑުގެ ހަމަ އެންމެ ރަނގަޅު ގަވާއިދުގައި އަޅުރުން
އަޅުރަށް ހިއްފުމަށް ޗާގަ ދިއްވިކުރުގައިވިއަސް މައްސަލައެއްނޯން ހަމަ އެކަނި މި
މާއްދާ މިގޮތަށް ޖެހޮތުޖ ކުރިވިފައިއޮތީ ކޯންސަބަބާ ހުރިކަން އިއްޖަބަރިއަށް
މިމަޖިލިހަށް ފެންބަރުންނާ ހިއްސާ ކޮއްމާނަވާ އަޅުގަނޑު ހިތައް އެބަ ޝުކުރިއްޔާ.

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޖަބަރި ރައީސް. އަޅުގަނޑަށް ހިޔަލީ އެއްކޮޅު ތިލަފަހި މާލެއަތުޅު ވެންބަރު

އިބްރާހިމް ޝަރީފް ގަވާއިދުއް ތިލަފަހި އަންނައިރު ވަރަށް ބޮޑުބިލުކޮށް ތިލަފަހި

ވާހަކަދެއްކެވުން: ބަހުސްހިނގަވާ އެޖެންޑާ ޖަލްސާބަލުގައި ވާތްވިދާ އޯނަނޖަހުނުން.

މަނަޅުގޮތް ވެގެންދައި ތިލަފަހި އެކަމަށް ސާފުކޮށްދޭން. އެހެން ނޫނަސްމަ

އަޅުގަނޑަށް ހިޔަލީ އެއްވެސްކަހަލަ އެޖެހުއްޔާ ސާފުކޮށްދޭން ދާން◌ނެ. އާދެ

މީގައި އައްޑުއަތޮޅު ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވިދާޅުވިހެން ޓޫރުގެ ވާހަކައައީމައި އެބަ ބަހުސް ދިގުވޫ އެބަ އޮޅުންތަކެއް އެބަ އަރާ. ޓޫރަކީ ކޮބައިކަން އެބަ ބަލަންޖެހޭ ކޮންގޮތަކަށްތޯ ޓޫރު މާނަކުރެވެނީވެސް ބަލަން އެބަޖެހޭ. އެހެންވީމާ، ވަރަށް ސާފުކޮށް މިއޮތީ ކޮޅުމަޑުލުގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސަން ރަޝީދު ލިޔުއްވާފައި (ސ) އިސްލާޙުގެންނަވާފައި އެހެންވީމާ، އެއަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ހަމަ އެހެންމެ އުނިކުރަން އެކަން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ މާލޭ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވާލަން. އަދިހަމަ އެއާއެކު މާލޭ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު [illegible] އަކްރަމް [illegible] އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އަށް ހއ. ގ. ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޢިއްޒު ހުށަހެޅުއްވުމަށްވެސް [illegible] ވަނީ އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުވެސް އެއަށް ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވާލަމުން ޝުކުރިއްޔާ.

ފާދިއްޕޮޅު މެންބަރު
އަޙްމަދު މުޙަންމަދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ފުރުސަތަކަށް ދަންނަވާލީ 4 ވަނަ މާއްދާއަށް މިހާރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހުތަކަށް [illegible] [illegible] [illegible] ގަވާއިދުގެ [illegible] 4 ވަނަ މާއްދާގެ [illegible] 4 ވަނަ މާއްދާއާ [illegible] [illegible] މިހާރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާގޮތް [illegible] [illegible]. އެހެންވީމާ، ހއ. ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު މުޢިއްޒު ހުށަހަޅުއްވި ފަދައިން އަޅުގަނޑުމެންވެސް [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] މި ގަވާއިދުގެ [illegible] 4 ވަނަ މާއްދާ މި އޮތްގޮތުން [illegible] އަޙްމަދު މުޢިއްޒު ހުށަހެޅުއްވުމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވާލަމުން ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެވުން: އަޅުގަނޑުމެންނަށް ނޯޓިސްކުރެވިފައި ވާގޮތުގައި ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީގެ ދިއްޔަތޮޅި މެންބަރު އަބްދުލް މުއިއްޒު ހުރަގުއްވަސި 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ އޮތޯރިޓީ ބާރުވަން މުދި މާއްދާއަކަށްނުވާ ގުޅުންވާ،

ފާހަގަކުރެވުން: ދިރާސާކުރި މެންބަރު ގުޅުން، 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ އޮތޯރިޓީ ބާރުވަން ދިރާސާކުރެވުނު އަބްދުލް މުޙަންމަދު އޮތޯރިޓީ ބާރުވަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެން ފާހަގަކުރެވުނު.

ފާހަގަކުރެވުން:

ތިލަދުންމަތީގެ އުތުރުބުރީ ދިއްޔަތޮޅި ރައީސް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނުނު ސަރަހައްދެއް އޮތް ދަންނަވާލި ދެކިން

މެންބަރު ޖަމާލު ރިޔާ ކަމަކަށް ތާއީދުކުރާ ފާހަގަ ދަންނަވާލަން. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނުނު ތާއީދުކުރަން

އާދަމް ފާހަގަކުރެވުން: ކުރިއްޖެ އޮގޮތުން (ށ) އޮތުގެ ދިއްޔަތޮޅި މެންބަރު ނަޒީ ވަރީދު އެ ގަވާއިދުގައި ދަރަޖައިން މާއްދާގެ ގޮތުން ބަލަހައްޓާ ނަގަޅުވާނެ ހުށަހެޅުމުގެ އެކުލެވޭ އެކުލަވާ ދިރާސާކުރުމަށް ދަރަޖަކުރާ އެކުލަވާލާ ދިނީމެ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެކަމަށް ތާއީދުކުރި ފާހަގަ ދަންނަވާލަން. ދެން އަޅުގަނޑުމެން މިގޮތުން 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ހުރަގުލަފައި މިވާ އިންތިޒާމު ހަ. އޮތުގެ ދިއްޔަތޮޅި މެންބަރު އެކުލަވާލާފަ އަބްދުލް ރަޖާގެ ހުރަގުލަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ތާއީދުކުރި ފާހަގަ ދަންނަވަނަވާލަން ދިނީމެ. ދެންހަމަ އެކުގޮތް ހަމަކޮށްވަނަ މާއްދާގެ (ށ). (ށ) އާބާރާގޮތް މިގޮތު ގޮފިގޮތު ތަކަށް އެބަ ފާހަގަދެވޭ. ދައްކަވައިދޭ އަޅުގަނޑުމެން (ށ) އާދޮގަރާގައި އެއްޗެއް ދަންނަވާލަން ދެކުނުވާލަން. އެގޮތް ބަލައިބަލުވެން މިގޮތު ވިދާޅުވަނީ (ށ) މިގޮތު ގޮތް ޖެހޭގޮތުން އިންތިޒާމުކުރަން ފެންނަވާ ނަކާތު ބާރުވަން ފެނުނަ ފާހަގަ ދެކުނުން އަޅުގަނޑު ފާހަގަދެވޭ ފާހަގަ ދަންނަވާލަން ދިރާސާކުރި މެންބަރު އަރިއަޅާލި ދެކުނުދެކިން އިލްޔާސް ޙަސައިނުގެ (ށ) އިންތިޒާމު ކުރުމަށް ހުރަހެޅުމަށް ފައިވާ އިންތިޒާމު އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަދެވޭ ފާހަގަ ދަންނަވާލަން ސޮއިކުރައްވާ.

އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑު މިމާއްދާއަށް އިސްލާހެއް

އިލްޔާސް ޙުސައިން   ހުށަހަޅާލަމުން. ދެން އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ ކޮމިޓީގައި ގަވާއިދުގެ 4 ވަނަ

އިބްރާހިމް ވަހީދުއްލާހު:   މާއްދާގެ ހުރިހާ އަ◌ކުރުކަރަކާވެސް ހަމަ ވަރަށް ފުރިހަމަ ބައެއް ވާދިވަޅުގަކުރީ

މާއްދާތަށް ކުޅުގައި ދަކެން. ދެން (ނ) އިތުރަށް ފުރިހަ◌މަކަށ◌ކުޅުގެ ގޮތުން

އަޅުގަނޑު އޮގައި ބު◌ދުއްދުން ކަނޑައެޅި ރައީސާ ބު◌ދުއްދުންތި އޮވަހަކަ އެގޮތަށް

ހުޅުވާލާފައި އޮތްއެޓްއާ◌ ފަހަރެއްގައި އަޅުގަނޑުގެން ކަހަލަ ވެރިބަނަކަން ކެޓު

ދެ◌އްވުމުން ރަވުގުތު އަޅުގަނޑަށް ކަންލާވާ ތަ◌ކަމުކަން ކާފުވެގެން ކަންމުސް

ކަހަލަ ތަ◌ކަކުއް ކަން◌ހަތްވާލުންތީ އެގޮތުން◌ ބު◌ދުއްދުން ކަނޑައަޅާލަން

އަޅުގަނޑު ބޭނުންވީ. ދެން އެ ބުދުއްދުގެ ތުމުގައި އަޅުގަނޑުގެން މި ދަންނަވަނީ

ޤާނޫނުއަސާސީއާ މި ގަވާއި◌ދުގައިވާ އުޞޫލުތައް އަމާއްދާއަށް ވަ◌އްދާލާފައި މާއްދާ

ފުރިހަމަކުރުމަށް އޮންނަނީ އަޅުގަނޑު ހިތުން އޮގެ އެދުމަށް ފުރިހަމަ ގޮތުގައި.

ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަޖިލީހުގެ ރައީސުންނަކީ މާ އިޚްތިޔާރުތެރި ތަނަކަށް ނުވިއަސް

އަޅުގަނޑަ◌ށް ދާދިފަހުން ވަރަށް ގިނަ ޒާތުތަކަތް އިއްޒަތްތެރިން މަޖިލީހުގެ

ރައީސުން އުޅުއްވިގޮތް. އެބަހުރިނުގެ އަބަދު އިއްޒަތް ހުރިވަރު އަޅުގަނޑަށް ފެނުނު.

ހާއްސަކޮށް އިންޑިއާގެ ސްޕީކަރުގެ އަބަދު އިއްޒަތް އެ ވަޒީފާގެ އެހެންބާރުތަކުން

ގެންގުޅުއްވިގޮތް އަޅުގަނޑު ދެކިން. އެހެންވީމާ، ކަންތައް ރައީސްއްގެވެސް އިއްޒަތާ

އަބަދުއް އެންނަނޑިހެން އަޅުގަނޑު ދަރަޖަތަކީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު

މިމާއްދާއަށް ބުދުދު މިގޮ ތެރިކަމައި ލިޔެފައި ބާއްވަން މި ހުށަހަޅަން. ދެން

އަޅުގަނޑު ވަރަށް އުފާކުރަން މާއްދާއަށް އަޅުގަނޑު އިސްލާހު ހުށަހެޅިޔަތަން

ތާއީދުކުރެއްވި އެހެންވީމާ ތާއީދު ކުރައްވި ބާރުވާއަށް ޝުކުރު ދަންނަވަމުން

އިނދެންނަން.

މާރީސްމަގުޖެ ދެކުނުބުރީ   بسم الله الرحمن الرحيم ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ އަ◌ޅުގަނޑު ވެސް

މެންބަރު އަލީ ފާއިޒް ފުރުސަތަކަށް އެދުނީ ދެއްކުމުގެ ދަންނަވާލަން އާދެ ފުރަތަމަ ކަމަކަށް

ވާހަކަދެއްކެވުން: ކޮޅުދުއްފުށީގެ އިސްލާމީ މެންބަރު ޤާނޫނު ހުސައިން ރަޝީދު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ދެ ހުށަހެޅުއްވުން ތާއިދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވާލަން. އެކަށްވަނީ މިހާރު ނިމި ޖެހޭފަދަ. ދެން އާދެ، މި މާއްދާ އަކުރު ތަކަކަށް ބިލުގައި ހުށަހަ މާއްދާތަކަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްލާހު ހުށަހެޅުއްވުމަށް ދަންނަވާލަން ބޭނުން. އާދެ ފުރަތަމަ ކަމަކީ އަޅުގަނޑު ހަމަގައިމުވެސް އެދޭގޮތަކީ މިމާއްދާ ފާސްކުރުން ވީހާވެސް ކަމުދާން ސިވިލް ފާސްކުރަން ދުވަސްކޮޅަކަށް އެކަން ޤާނޫނު އަދި މިހެން މިގޮތުން ސަބަބު ނިޒާމުއްދީން ދެކެ ފުރުސަތުދެއްވައިދޭ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރުކާރު ދަށުން ސަރުކާރުގެ އަޅުގަނޑު އެކަން އަދި ޤާނޫނު ކަމަށް ހުށަހެޅުއްވުމަށް ތާއީދުކުރެވޭ އަޅުގަނޑު މިހާރުވެސް އެހެނީ ވެސް ރައްޔިތުން ކާބަލް އަރިހުގައި އަޅުގަނޑު ބޭނުން. ދެވަނަ ހުށަހެޅުއްވުން އާދެ މަޖިލިސްގެ އަރިހުގައި އިޖުތިމާޢީ ހިމާޔަތްދޭ ބޭނުމަކީ މަޖިލިސްގެ ރައީސަކަށް ޤާނޫނު ވާހަކަ. އެހެން ހުށަހެޅުއްވުމުގެ އަޅުގަނޑު ތާއިދުކުރަމުން. އާދެ އެކަމަކީ ހަމަ އެކަނި މަޖިލިސްގެ ރައީސްގެ އިސްތިރާތީޖީގައި އުސޫލު ތަރުޖަމާގެ ގޮތުގައި އެއްވެސް ރުކުން އެއްބާރުގެ ގޮތުގައި ދާއިރާގައި، ގަވާއިދުގައިވާ ހަމައެކަނި އަޅުގަނޑުމެން އިއްތިފާޤުވެފައި ކާރުގެ ގޮތުގައި އޭރު އިއްތިފާޤުވެ ބާއްވަން އަޅުގަނޑު ބޭނުންނުވާތީ އެކަމަށް އަޅުގަނޑު ތާއިދުކުރާ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، އަޅުގަނޑު ދެން އަޅުގަނޑަށް ނުކުތާ މެންބަރަކަށް ފުރުސަތު އަރުވަނީ. އާދެ އެކަން އެހެންވީމަ މިހާރު އެދިވަޑައިގެންފައިވާ ހަމަ އެންމެ މެންބަރެއް ކަމަނާއާ އެ މެންބަރަކަށް ވާހަކަ ދެއްކުމުގެ ފުރުސަތު އަރުވާފައި ނިންމާލާނަމޭ. އެހެންނަމަވެސް ދެން އަޅުގަނޑު ފަސްކުރަނީ އިންތިޒާމުގެ

ވިންޖުގެ މެދުހެދުމުގެ ތިބޭފުޅުންނަށް އެރުވުމަށް. އެއަށްފަހު ދެން ފުރުސަތުއަރުވާނީ ފެލިދެއަތޮޅުގެ މެންބަރު ޔޫސުފް ނަޢީ◌މަށް. އެއަށްފަހު ދެން އޮންނާނީ މިކަމާބެހޭގޮތުން ވޯޓަށް ދެންނެވުން.

[އިންޓަވަލް 10:30 ން 11:00 އަށް]

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކުން: އާދެ، މެންބަރުން ގޮސްތޮޅުތަކާއި އިރުޝާދުވެގެންގޮސް އެދުން. ދެން، އަޅުގަނޑުމެންގެ ޖަލްސާގެ އިންޓަވަލްގެ ފަހުބައި ކުރިއަށް ގެންދަން ފަށާނަން. އެންމެ ފުރަތަމަ ފުރުސަތުއަރުވަނީ ފެލިދެއަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޔޫސުފް ނަޢީމަށް.

ފެލިދެއަތޮޅު މެންބަރު ޔޫސުފް ނަޢީމް ވާހަކަދެއްކުން: އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް. އާދެ، އަޅުގަނޑު މި ފުރުސަތުގައި ބޭނުންމިކުރަނީ އަޅުގަނޑަށް ކަމުދެއް ނުފެންނާތީ އެވާހަކަ ދަންނަވާލަންވެގެން. އާދެ، 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އުނިކުރުމާ ބެހޭގޮތުން ބައެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެދުއްވާވި ވާހަކައަށް އަޅުގަނޑުން ތާއީދުނުކުރާ ވާހަކަ. އެހެންވެ އެކަން އަޅުގަނޑުން ނުފެންނަ ވާހަކަ ދަންނަވާލަންވެގެން. އާދެ، (ނ) ގައި މި އޮންނަނީ މަޝްވަރާގެ އަބަދު އިއްޒަތް ހިފެހެއްޓުމުގެ ބާރަކީ މަޝްވަރާގެ ރައީސް. އަޅުގަނޑަށްވެސް ފެންނަނީ މި މާއްދާގައި ބުނާ އެއްޗެއް ކުރުކޮށް ޖެހެން އާދެން ދެން އަޅުގަނޑުމެން ޖެހޭކޮށް ރާއްޖޭގެ ބަޔަކު ބޭފުޅުންނާ ވާހަކަދެއްކެވިމަ، އަޅުގަނޑަށް މިހާރު މި އެނގޭނީ މި މާއްދާގައި އެ ބުނަނީ ރައީސް މިކަންކަމާ ޚިލާފުވާންޖެހޭނެ ވާހަކަކަމަށް. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑަށް ފެނޭ މި މާއްދާ ޖެހޭގޮތް ކޮމިޓީން މިހާރު ޖެހޭގޮތްކުރައްވާފައިވާ ގޮތަށް ފާސްކުރުމަށް އަދި އެ މާއްދާއަށް ހުށަހެޅުން އެންމެންގެ ވާހަކަތައް މާއްދާއެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ނުދެކެމި އެވާހަކަ ދަންނަވަން ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، އިންޓަވަލްގެ ކުރިން ދަންނަވާލެވިފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން މި މާއްދާއާމެދު މިހާރު ހިޔާލުފާޅުކުރެއްވުން ވާހަކަދެއްކުމުގެ ވަގުތު މިހާރަކަށް މި ނިންމާލީ. ދެން ވޯޓަށް ދަންނަވާލުމުގެ ކުރިން މެންބަރުންނަށް ދަންނަވާލަން މިހާރު މި މާއްދާއަށް ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްލާހުތައް. ވަކިވަކިން އިސްލާހުތައް ދަންނަވާލާފައި އޭގެ ފަހުން އިސްލާހުތަކަށް ވޯޓަށް ދަންނަވަމުން ގެންދާނަން. އާދެ، އިދާރީ ގޮތުން މިހާރު އިސްލާހުތައް ދަންނަވާލާނެ.

އިދާރީ ގޮތުން އިއްވުން: 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)، ކޮމިޓީގައި އޮތް ގޮތަށް ފާސްކުރެއްވުމަށް ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަޙްމަދު މުޙިއްބު. އެ ހުށަހެޅުއްވުމާ ތާއީދުކުރައްވާފައިވާ ހުޅުދޫގެ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު މުޙަންމަދު. ހުށަހަޅާ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ދެވަނަ ކޮމިޓީގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އުނިކުރުމަށް ހުށަހަޅުއްވީ ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ހުސައިން ރަޝީދު ހަސަން. އެ ހުށަހެޅުއްވުމާ ތާއީދުކުރައްވާފައިވަނީ ދުވަފަރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަރީފު. 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) މިދަންނަވާ ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުމަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އިލްޔާސް ހުސައިން އިބްރާހިމް. ތާއީދުކުރައްވާފައިވަނީ ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ މެންބަރު ޢަބް◌ދު ރިޝާ އާދަމް. އިސްލާހު ހުށަހަޅުއްވާ ބޭފުޅާ މަޖިލީހުގެ އަށްވަނަ އިއްޒަތް ގޮސްނުނުއަސްލާއި މިގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ހިޔާލުފާޅުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު މަޖިލީހުގެ ރައީސް. 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ކޮމިޓީގެ މެންބަރު ހުސައިން ރަޝީދު ހަސަން ހުށަހަޅުއްވާ ދުވަފަރު މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަރީފް ތާއީދުކުރައްވާ އިސްލާހަކީ، މަޖިލީހުގެ ހައިސިއްޔަތު، ނިންމުންތައް ނިންމަވާނީ، މެންބަރުންގެ

ބައްޖުމަކަން ރައްކާތެރިވެ، މެންބަރުންނަށް އިޙްތިރާމްއަދާކުރުމާއެކު، ޤާނޫނުއަސާސީއާ މިގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)، (ށ) އަދި (ނ) އަށް ހުށަހެޅިފައިވާ، އާދެ، (ހ) އަށް އިސްލާހު ހުށަހެޅި އެހެންނަމަވެސް އެ އިސްލާހަށް ތާއީދު ނުލިބުނީ (ހ) މިހާރު ގެނެސްދެވިފައިވާ 2 ވަނަ ދިރިޔާތުގައި އޮބްޖެކްޝަން ބޭއްވުމުން ހުށަހަޅާ ތާއީދުލިބިފައި. (ށ) އުނިކޮށްލަން ފެންނަކަމަށްވެސް ހުށަހެޅި ތާއީދުލިބިފައިވާ. އަދި (ށ) އަށް އިސްލާހުތައް ގެންނަން ހުށަހެޅި ތާއީދުލިބިފައިވާ. ދެން (ނ) އަށް އިސްލާހުތައް ގެންނަން ހުށަހެޅި ތާއީދުލިބިފައިވާ. އެހެންނަމަވެސް، މިހާރު ކުރިޔަށް އިސްލާހުތަކުގެ ތަރުތީބުގައި އަސްލު ފުރަތަމަ މި ދަންނަވަނީ (ހ) އަށް ވޯޓަށް ދަންނަވާނަން. އާދެ، މިހާރު އިދާރީ މާޖުން ވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު ބައްލަވާލެއްވުމަށް ވަގުތުކޮޅެއް ބޭނުންފުޅުވާތީ މަޖިލިސް ހުއްޓާލެވިފައިވާނެ.

(ވަގުތުކޮޅަކަށް ހުރު)

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، މިވަގުތު ޖަލްސާއަށް ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވީ 84 މެންބަރުން. އާދެ، ދެން އަޅުގަނޑު މި ވޯޓަށް ދަންނަވަން މި މަސައްކަތްކުރަނީ. އާދެ، ކުރިން ދަންނަވާލިން ގަވާއިދުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ވޯޓަށް ދަންނަވާނަން ވާހަކަ. އުނިވަޔަކަށްނުވާނެ ފުރައިން (ހ) އަށް މިހާރު މިއަދު އިސްލާހުތައް ހުށަހެޅި ތާއީދު ނުލިބުމުގެ ސަބަބުން އެއްވެސް އިސްލާހެއް ހުށަނާޅެ. ދިރިޔާގައިވާ ގޮތުން އެ (ހ) މިއޮތީ. އެހެންނަމަވެސް، (ށ) އަށް އަދި (ނ) އަށް ގެނެވޭ އިސްލާހުތަކަށް

ދެން އެ އިސްލާހާއެކު މާއްދާއަށް އަހާއިރުގައި (ސ) އަށް ދެންނެވީމަ އެގޮތަށް ފާސްވެގެން ދިޔައިމަ އެ މާއްދާ އޮތްވަރު ފާސްވާނުކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ހިތޭ ވާނެއެވެ. އެހެންވީމަ، ފުޤަހާ ނަގާ އެންމެހާ ގުނާ އެ ވަގުތުތަކެއް ޤަރާރުކުރުމުގެ ބަދުރުގައި (ސ) އަށް މިހާރު އޮތްތޮރަން އާދިޔަ އެއަށް ފާޅުކަން ނުދަންނަވާ (ރ) ގެން ކުރިއަށް ދާނަން. (ރ) ގައި ފާޅަން ދަންނަވާ ފާއިޒުވުމަށް ދަންނަވާދަންޖެހޭ ނުކުތާއެއް އެބައޮތް، (ރ) ގައި މިއޮންނަނީ ކަނޑައެޅިގެން، އެންމެ ފުރަތަމަ (ރ) އުނިކޮށްފަން ފުރިހަމައިގަންނަވާ ކަމަށް، ކުޅުމަށުގެ ދިރާސާތަކުގެ މެންބަރު ހަރަކާތްތަ މ.އަތޮޅުގެ ދިރާސާތަކުގެ މެންބަރު ތާރީހުކަށްވާފަދި މިއީ. މިގޮތަށް ޖަވާބު ދައްވާފަދި ދެން އޭގެ ފަހުން މި އޮންނަނީ އަހާއްކާ އިސްލާހެއް ގެންނަން. އަޅުގަނޑެއްނަން މިހާރު މިކަމަށް ކުރިއަށް ގެންދިޔުމުގައި މިހާރު އެއްބަސްވުމުގައި މިއޮތީ ކާނމު މެންބަރުކަންވެސް އެ މެންބަރުކު ބަލަނާވާ އެއް އިސްލާހުކަމާ ގަވާއިދު ކާމިޔަން އެކުލަވާލި ޖުމްހޫރިއްޔާ ގޮތަށް ނަގާ ޖަވާބުއެގައި ބައިވެރިވާ ޖަވާބު ނަގިދާން. އެހެންވީމަ، މާއްދާ އުނިކާތްކަން ޖަވާބު ދައްވާ ބާފުޅުކަން އިސްލާހުކަން ޖަވާބު ދޮވިދާނަތަ؟ އޭ ކުރިޔަދާން ސުވާލެއް. ދިމާވެފައި އޮތީ ގޮތެން އަޅުގަނޑު އުނިކާތްކަން ޖަވާބު ދައްވާ ބާފުޅުންނަތްވެސް އިސްލާހުކަން ޖަވާބު ދައްވާދުގެ ފުރުސަތު އަޅުގަނޑު އަދުވާނަން. އޭ އެއް ވައްތަރުއެއް ދި އިސްލާހުކަމަން ނުވެން ޖަވާބަން އެހެނި، އުނިކާތްކާނިތަ ނުވަތަ އިސްލާހެއް ގެންނާނީތަ. އެހެންވީމަ، އެކަން އެމުޙައްމަދު ގެންދާނަން. އާދެ، ފަރާތްއެއްގައިވެސް އެއް އިސްލާހުކަމުގަ ދީނަ އިސްލާހުކަމަން ޖަވާބު ދިނުމަ◌ކަން ނުވެން މި ފުރުސަތު އެރުވީ. އެކަން ހަނދުމަފުޅު ކުރައްވުން އެދޭން. އެހެންވީމަ، އެންމެ ފުރަތަމަ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ އެންމެ ފުރަތަމަ ގަވާއިދުގެ ދިރާސާޕޭޖް 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އަށް މިހާރު ހުށަހެޅިފައިވާ

ގޮތް. އާދެ، (ނ) ގައިވާ މަޖިލީހުގެ އަބުރާ އިއްޒަތް ހިފެހެއްޓުމުގެ ބާރަކީ މަޖިލީހުގެ ރައީސް މިހެން އޮތް ގޮތް އުނިކޮށްލަން ހުށަހެޅި ތާއީދު ދިފާއުވާނީ. އެހެންވީމާ، އުނިކޮށްލަން ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ބޭފުޅުން ވޯޓު ދެއްވުން އެދެން.

(ވަގުތުކޮޅަކަށް ފަހު)

ރިޔާސަތުން ވޯޓަކަށް އެހުން: އާދެ، މީގެ ކުރެއްވުމުގެ ކުރިން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލިން މިތަނަށް ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވީ 84 މެންބަރުން ކަމުގައި. ނަމަވެސް ވޯޓަށް ދަންނަވާލެވުނު އިރު ޖަލްސާއަށް ވަޑައިގެން 85 މެންބަރުން ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި.

[ވޯޓު ދެއްވުން]

މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ހުސައިން ރަޝީދު ހަސަން.
ތާއީދުކުރެއްވި މެންބަރު: މުލަކަތޮޅު މެންބަރު އަބްދުﷲ ޝަރީފް.

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	85
ވޯޓު ދެއްވީ:	7
ވޯޓު ނުދެއްވާ:	77

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އެހެންވީމާ، މި ގޮތަކަށް މި އުނިކުރާކަށް ފެނެއް ނުވި. އާދެ، ދެން މިދަންނަވާލަނީ މި (ނ) އަށް ހުށަހަޅުއްވާފައި އޮތް އިސްލާހަކަށް، ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ދެވަނަ ދެރިކާޕީގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް، އިސްލާހު ހުށަހަޅުއްވަނީ އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އިލްޔާސް ޙުސައިން އިބްރާހީމް. ތާއީދުކުރެއްވީ ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ މެންބަރު ޢަބްދުލް އީސާ އާދަމް. އާދެ އިސްލާހުގައި މިވަނީ މަޖިލީހުގެ އަބުރާއި އިއްޒަތް ޤާނޫނުއަސާސީއާއި މިގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ހިފެހެއްޓުމުގެ ބާރަކީ މަޖިލީހުގެ ރައީސްގެ. އެހެންވީމާ، މި އިސްލާހު ގެންނަން ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ބޭފުޅުން ވޯޓު ދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: އަރިއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު އިލްޔާސް ޙުސައިން އިބްރާހީމް.

ތާއީދުކުރެއްވި މެންބަރު: ތިލަދުންމަތީ އުތުރުބުރީ މެންބަރު ޢަބްދުލް އީސާ އާދަމް.

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 85

ވޯޓު ދެއްވި: 33

ވޯޓު ނުދެއްވާ: 51

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ވީމާ، މި އިސްލާހު ފާސްނުވި. އަޅުގަނޑުމެން އެއްވެސް އިސްލާހެއް ފާސްނުވެއްޖެނަމަ، ގަވާއިދު ކޮމިޓީން އެކުލަވާލި ޑްރާފްޓްގައިވާ ގޮތަށް އެ

މާއްދާއަކަށް ވޯޓަށް އެހުން މިއޮންނަނީ. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު (ހ) ވެސް މިއޮތީ ފަހުން ވޯޓަށް އަހަން ދޫކޮށްލާފައި، (ށ) ވެސް އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު އެއަށް އިސްލާހެއް ގެންނަން ފާސްކުރީ ކަމަށް ބަލާފައި ދެން (ނ) އަށް އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހެޅިފައި އޮތް އިސްލާހަށް ވޯޓަށް ދަންނަވާން. ދެން އެންމެ ފަހުން މާއްދާ އޮތްގޮތަށް ދަންނަވަން ތަސްދީޤުކުރެއްވުމަށް އޮތް ވާހަކަ ދަންނަވަން. މި މާއްދާގެ (ނ) އަށް. އާދެ، ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާއެއްގެ ގޮތުން ހުސައިން ރަޝީދު ހަސަން އެއްޗެއް ވިދާޅުވުމަށް.

ނިޒާމާބެހޭ ނުކުތާ

ކުޅުދުއްފުށީ ދެކުނު
ރަޝީދު ހަސަން ހުސައިން
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑު ޤަބޫލުކުރާގޮތުގައި މިވާނީ ނިޒާމާބެހޭ މައްސަލައަކަށް. އަދި މިކަންވާނީ މި މަޖިލީހުން ކަންތައްތައް ފާސްކުރުމަށް ދެވޭ ޚާއްޞަކަންވެސްގެ. އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި (ހ) މިހާރު އޮތް ގޮތަށް ބާއްވާފައި އަދި (ށ) ވެސް އޮތްގޮތަށް ބާއްވާފައި، ފަހުން މި ހުރިހާ މާއްދާއެއް އެއްކޮށް ދެރިކޮޕީގައި މިއޮތް ގޮތަށް ވޯޓު ނަގައިފިއްޔާ ފަހަރުގައި އެއްވެސް ގޮތެއް ފާސްނުވުން އެކަށީގެންވޭ. އޭގެ ބަދަލުގައި ކޮންމެ އަކުރަކަށް، މިދެންނެވި ދެރިކޮޕީގައި އޮތް ގޮތް ވޯޓަށް އަހައިލިއްޔާ ފާސްވުމުގެ މި ދެންނެވި މިން އަކުރެއް ނުވަތަ އަކުރުތަކެއް ނަމަވެސް ފާސްވުމުގެ ފުރުޞަތު ބޭނުންވެގެން. އެހެންނޫނިއްޔާ ހުރިހާ އަކުރުތަކެއް އެއްކޮށް ވޯޓުލާއިރުގައި ތިބޭން މީގެ ތިރިއިން ބައެއް އަކުރުތަކުގައި ކަންތައްތައް ހުރި ގޮތުން ދުވި މާއްދާ އެއްކޮށް ވޯޓަށް ބޭނުންވާ ބޮޑުވެން. އެހެންވީމަ، މިހާރު ފާސްކުރައްވާފައިވެސް އޮތީ ދެރިކޮޕީގައި އޮތް ގޮތަށް ފާސްނުވެއްޖެއްޔާ އަނބުރާ

ގަވާއިދު ހަދާ ކޮމިޓީއަށް ގެންދާ ގޮތަށް. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑު ވަރަށް އަދަބުވެރިކަމާއެކު ރިޔާސަތުން އެދެން ކޮންމެ އަކުރަކަށްވެސް ވަކިން އައްސަވަމުން ގެންދަވަން ވޯޓަށް، ދުރިކޮޓީގައި އޮތް ގޮތަށްވެސް. އާދުން ހަމަގައިމުވެސް މަޖިލީހުން އަކުރުތަކެއް ނޫނިއްޔާ އަދި ހުރިހާ އަކުރުތަކެއްވެސް ފާސްކުރުމުގެ ފުރުސަތު ބޭއްވުމަށް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެމުން ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. އެހެން ކަމަށްވާނަމަ އަޅުގަނޑު އަދި ތަންކޮޅެއް އެއް ފިޔަވަޅު ފަހަތަށް ދާންޖެހޭނީ. އެހެންވީމަ، އެންމެ ފުރަތަމަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ނަންބަރުގައި އޮތޯރިޓަށް ފާސްކުރަން ބޭނުންވާނަމަވެސް ގޮތަށް ވޯޓަށް ދަންނަވާލާނަން. (ހ) އަށްފަހު (ށ) އަށް ދެވޭނީ. އެ (ހ) އަޅުގަނޑު ވަކި ގޮތަކަށް އެއަށް އިސްލާހެއް އައިސްފައި ނުވާތީ ދަންނަވާލާނަން. އާދެ، ފެލިދުއަތޮޅުގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު ޢަބްދުﷲ ޝާހިދު.

ފެލިދުއަތޮޅުގެ މެންބަރު
ޢަބްދުﷲ ޝާހިދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މ.އަތޮޅުގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު ހުށަހެޅުން ރަސްމީ ހުށަހަޅަން ދެންމެ އެ ވިދާޅުވި ވާހަކައިގެ ނޫނޭ ޖެހޭގައި އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނާލުން އެންމެ ރަނގަޅު މައުސޫލެއް ހެން. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި މާއްދާ އޮތްގޮތަށް ފާސްކޮށްލިއްޖެ ކޮމިޓީއަކަށް ގެންދާ ކަމަށްވާނަމަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދިމާވާނެ ދަތިކަމަކީ ބައެއް އިސްލާހުތައް ފާސްކޮށް އަނެއްބައި ... އަޅުގަނޑުމެން ފަސްޓް ރީޑިންގެ ވާހަކަ ... ދިމާވާނެ ދަތިތަކެއް ... ސަރުކާރުން ... ދަމައިގެން ... ދިމާވާނެ. އެހެންވީމަ،

އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އާދޭ ޗާޓުގައި ވިސްނާލުން ރަނގަޅު ޕޮއިންޓެއް ކަމުގައި ވީނަމަވެސް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފަހުން ޑްރާފްޓްކުރާއިރުގައި ކޮމިޓީއަށް ދިމާވެދާނެ ދަތިތަކަކަށްބަލާ މިހާރުއްސުރެ ބަދަލުކުރަމުން ގެންދަވާ ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދެވުން ރަނގަޅުވާނެ ކަމަށް. އަދި މިހާރު މި މާއްދާގެ އަކުރުތަކަށް ވޯޓަށް އައްސަވަން ފަށްޓަވާފައި އޮތުމާއެކު ހަމަ ކުރިއަށް ގެންދަވާ މިގޮތަށް މި މާއްދާ ނިންމުމަކީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރިއަށް ގެންދެވިދާނެ ގޮތެއްކަމަށް ފެންނާތީ ދަންނަވާލީ. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، އަޅުގަނޑުމެންގެ އަތުގައި އޮތް، ފާސްކޮށްފައި އޮތް މިކަންތައްތައް ގެންދާން ގޮތް ފާސްކުރި ފާސްކުރުމުގައި މާއްދާތަކެއް، މާއްދާއަކާ ވަކިވަކިން މި އޮންނަނީ މާއްދާގެ އަކުރުތަކާ ނޫން ހުރީ. އެހެންވީމާ، އެގޮތުން ބުނެވިގެންދާން މަސައްކަތް މި ކުރެވެނީ. ދެން މިހާރު ދެ ފަރާތުގެ ހިޔާލުތައް ކުޑަކޮށް ތަފާތުވީމަ ދެން އިތުރު ބަހުސަކަށް ނުގޮސް އަޅުގަނޑު ކުރިން ފާސްކުރެއްވިފައި އޮތް ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދަން ވާހަކަ ދަންނަވަން. އެހެންވީމާ، ދެން މި މާއްދާގެ (ނ) އަށް ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްލާހަށް ވޯޓަށް ދަންނަވާލަން. އާދެ، އިސްލާހު ހުށަހަޅުއްވަނީ ކޮޅުމަޑުލުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން ރަޝީދު. ތާއީދުކުރައްވަނީ މ.އަތޮޅުގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް. އެއީ ޑްރާފްޓްގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) މި ދަންނަވާ ގޮތަށް އިސްލާހުކުރުން. މަޖިލީހުގެ ރައީސް، ނިންމުންތައް ނިންމަންވާނީ، މެންބަރުންގެ ބައްދަލުވަން ރައްކާތެރިވެ، މެންބަރުންނަށް އިބްތިދާއީ ދައުރުގައި، ޤާނޫނުއަސާސީއާއި މިގަވާއިދު އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ. ވީމާ، މި އިސްލާހު 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް ގެންނަން ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ބޭފުޅުން ވޯޓު ދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: ކޮޅުމަޑުލު މެންބަރު ޙުސައިން ރަޝީދު ޙަސަން.

ތާއީދުކުރެއްވި މެންބަރު: މުލަކަތޮޅު މެންބަރު އަޙްމަދު ޝަފީޤް.

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހާޟިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	85
ވޯޓު ދެއްވި:	34
ވޯޓު ނުދެއްވާ:	50

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އެހެންވީމާ، މި އިސްލާޙެއްވެސް ފާސްނުވި. ދެން މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންނަން ވޯޓަށް ދަންނަވާލަން މިޖެހެނީ ޚާއްޞަ ގަވާއިދު ކޮމިޓީން އެކުލަވާލާފައިވާ ދެވަނަ ޑްރާފްޓްގައި 4 ވަނަ މާއްދާ އޮތް ގޮތަށް. އާދެ، އެ މާއްދާގެ (ހ)، (ށ)، (ނ) އަދި (ރ) އެއްވެސް އެބައޮތް. (ރ) އަށް އެއްވެސް އިސްލާޙެއް ހުށަހެޅިފައި ނުވާތީ (ރ) އާދެ މި ބާބުގައި ވަކިކޮށްފައިވާ އެއްވެސް (ރ) ވެސް ދަންނަވާލާނަން. އެހެންވީމަ، ވޯޓަށް ދަންނަވުމުގެ ކުރިން އެންމެ ފުރަތަމަ އެ މާއްދާއަށް ހިމެނޭގޮތުން ދަންނަވާލާނަން. އާދެ، އަދިން އާންމު.

ނިޔާ ނަތީޖާ އިއްވުން: ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު ކޮމިޓީން އެކުލަވާލާފައިވާ ރައްޔިތުންގެ ޚާއްޞަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ދެވަނަ ޑްރާފްޓްގައިވާ ގޮތަށް 4 ވަނަ މާއްދާ އިއްވުން.

ރިޕޯޓަރުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ދެންމެ މި އެއްސެވި ގަވާއިދު ކޮމިޓީން އެކުލަވާލި ޑްރާފްޓުގައިވާ ގޮތަށް. މިހާރު އެންމެ ބޭފުޅުންނަށްވެސް ހަނދުމަފުޅު ހުންނާނެ ފަދައިން އަޅުގަނޑުމެން ނިންމާފައިވަނީ ކޮންމެ މެންބަރަކަށްވެސް އެ މެންބަރަކު ބޭނުންވާ އެއް އިސްލާހަކާ، ގަވާއިދު ކޮމިޓީން އެކުލަވާލި ޑްރާފްޓުގައިވާ ގޮތަށް ނަގާ ވޯޓެއްގައި ބައިވެރިވެ ވޯޓު ދެއްވާނެއެވެ. އެހެންވީމާ، އެކަން ހަނދުމަފުޅު ބަހައްޓަވާން އެދެން. ދެން ގަވާއިދު ކޮމިޓީން އެ ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް އެ މާއްދާ ފާސްކުރުމަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ބޭފުޅުން ވޯޓު ދެއްވުން އެދި ދަންނަވަން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	85
ވޯޓު ދެއްވި:	68
ވޯޓު ނުދެއްވާ:	16

ރިޕޯޓަރުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ވީމާ، ހާއްސަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ދެވަނަ ޗެޕްޓަރުގައި 4 ވަނަ މާއްދާ މިހާރު ޗެޕްޓަރުގައި އޮތްގޮތަށް ފާސްވެއްޖެ. އާދެ، ދެން މިހާރު މި ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަރިހަށް، މެންބަރުންނަށް ދަންނަވާލަނީ ގަވާއިދުގެ ދެވަނަ ޗެޕްޓަރުގައިވާ 5 ވަނަ މާއްދާ. އެ މާއްދާއަށް މިހާރު އިސްލާހެއް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު މަޖީދު އިބްރާހީމް. އޭނާ ތިއްދުން ޖުރުނާވާގޮތް އެއް އިސްލާހެއް. އެ އިސްލާހުގެ އިބާރާތް ރަނގަޅު ކުރައްވަން ބޭނުންފުޅުވެގެން އަޅުން

ވިދާޅުވީމަ އަލުން އެތަން ރަނގަޅު ކޮށްލާފައި މިހާރު ބަދަލުކޮށްލެވުން ގޮތްވެސް
މިހާރު ތިބޭފުޅުންގެ އަރިހަށް ދެންމެ މި ފޮނުވާލެވުނީ. އާދެ، އެންމެ ފުރަތަމަ
އަޅުގަނޑު އަމީން ޢާންމަށް މި ދަންނަވާލަނީ ގަވާއިދުގެ 5 ވަނަ މާއްދާ މިހާރު
ގަވާއިދުގެ ދުރެހިކޮޕީގައި އޮތް ގޮތް އިއްވާލުމަށް.

އިދާރީ ގޮތުން އިއްވުން: ރައްޔިތުންގެ ހާއްސަ މަޖިލީހުގެ ގާނޫނު ހުށަހެޅުން އުސޫލުތަކާއި ރައްޔިތުންގެ
ހާއްސަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ދެވަނަ ދުރެހިކޮޕީގައިވާ ގޮތުން 4 ވަނަ މާއްދާ އިއްވުން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: ބަހުސްގެ ވަގުތު ހުޅުވާލެވުނީ. އިސްލާހު ހުށަހަޅުއްވާ ބޭފުޅުން ހުށަހަޅުއްވުން
އެދެން.

އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު بسم الله الرحمن الرحيم. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އިއްޒަތްތެރި މި މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން. މި
މުޙައްމަދު މަޖީދު އިބްރާހީމް ގަވާއިދުގެ 5 ވަނަ މާއްދާ އިސްލާހުކުރުމަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާލާނީ
ވާހަކަދެއްކެވުން: ހުށަހަޅަމެވެ. މިގޮތުން އަޅުގަނޑު މި ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމަކީ، މިގޮތް ހު◌ށަހެޅި މަޖިލީހުގެ
އިއްޒަތާ ކަރާމަތް ހިފެހެއްޓުމުގެ ނުހުނީ އިއްޒަތާ ފެށުނު ހިފެހެއްޓުމުގެ ބާރަށް
މަޖިލީހުގެ ރައީސްކަމުގައި މީގެއިތުރުން އެހެން މާއްދާއެއްގައި ވަނީ (ހ) ގައި
އިބާރާތް ކުރެވިފައި. އެހެންކަމާއެކުގައި މި 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި މިބުނާ
ބަޔާންކުރުގައި ދެން ރައީސަކު ވާންޖެހޭ ކޮންމެ ވާހަކައެއް ގޮތަށް ވާންޖެހޭ
ކަމަށް އަޅުގަނޑު ޤަބޫލުކުރަމެވެ. މިގޮތުން އަޅުގަނޑު މި ހުށަހަޅާ ގޮތަށް
އިސްލާހުކުރެވިއްޖެ މިވަނީ، "މިގޮތުން މަޖިލީހުގެ ރައީސާ އިއްޒަތްތެރިމެންބަރަކަށް، މަޖިލީހުގެ

ނާއިބު ރައީސްއާއި ރިޔާސަތު ހަވާލުކުރެއްވުމަށްފަހު، ރައީސް މަޖިލީހުން ބޭރަށް ވަޑައިގެންނެވުން ޖެހުނީއެވެ." މިއީ އަޅުގަނޑުގެ ހުށަހެޅުން ޝުކުރިއްޔާ ދެއްވި ފުރުޞަތަށްޓަކައި.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު އިސްމާއީލް ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން: ޢައްސަލާމް ޢަލައިކުމް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން މިމާއްދާ އޮތްގޮތަށް ފާސްކުރެއްވުން. ޝުކުރިއްޔާ.

ހިތަދޫ ދެކުނު މެންބަރު އިލްޔާސް ޙުސައިން އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: ޝުކުރިއްޔާ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން ވާހަކަ ދަންނަވާލަންވެގެން އިނގޭތޯ. މާއްދާ އޮތްގޮތަށް ފާސްކުރުން އަޅުގަނޑުގެ އަދި އިސްމާއީލް ޝަރީފް ހުށަހެޅުއްވިގޮތަށް ފާސްކުރުން އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން.

ކުޅުދުއްފުށީ ދެކުނު ޙަސަން އަޒީމް ވާހަކަދެއްކެވުން: އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ، މިގަވާއިދުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި މަޖިލީހުގެ ރައީސް، މަޖިލީހުގެ ނާއިބު ރައީސްއާއި ރިޔާސަތު ހަވާލުކުރެވުމަށްފަހު، ދެން ކަންތައް ވާނެގޮތް ނިސްބަތުން، ހއ.ގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މި އިސްލާހު ހުށަހަޅުއްވައި މިވަނީ. އަޅުގަނޑުވެސް ތާއީދުކުރަން ބޭނުންވާ ސަބަބަކީ، މަޖިލީހުގެ ރައީސްއަކީ، މަޖިލީހުގެ ބަހުސްތަކުގައި ބައިވެރިވުމަކީ ނުވެވޭނެ ގޮތެއް ހުރިހާ ބާރުލަތަކަށް ވާތީވެ، މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތު ނާއިބު ރައީސްއާއި ހަވާލުކުރުމަށްފަހު މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާގައި ބައިވެރިވެވޭގައި ގެންނަވި ދަތިކަން މިހާރު މިގޮތަށް ހުއްދަކުރެވޭތީ ނުވަތަ ނުކުރެވޭ މިކަންތައް ސާފުކޮށްދެއްވުން. ޝުކުރިއްޔާ.

(ވަގުތުކޮޅަކަށް ފަހު)

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކުން: އާދެ، ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރެއްވި ސުވާލަށް، ދަންނަވާލަން އޮތީ، މަޖިލީހުގެ ރައީސްއަކަށްވުމުގެ ކުރިން، މަޖިލީހުގެ ރައީސްއަކީ މަޖިލީހުގެ މެންބަރެކޭ. އެހެންވީމާ، މެންބަރުންކަމުގެ ގޮނޑީގައި އިށީނދެވަޑައިގެން އިނދެވިދާނެކަން ހިފަނީ. މަޖިލީހުގައި ދެކެވޭ ވާހަކަތައް އަޑުއަހާ އަދި ހިނގަމުންދާގޮތް އާގައި ބައިވެރި ނުވިޔަސް. އެއްވެސް ވޯޓެއްގައި މަޖިލީހުގައި ހިނގާ ބަހުސްއެއްގައި ބައިވެރިވުމެއް އަދި ވަކި ފަރާތަކަށް ޖެހުމެއް ނޯންނާނެ. ރައީސަކަށް ހުއްދަނުކުރެ. އެކަން އަޑުގަސްދެމުން ނިންމައިދީމު (4) ވަނަ މާއްދާގައި. އެކަމަކު ޖަލްސާއިން ނުކުމެގެން ނުގޮސް ޖަލްސާ ފެށުނަ ހިސާބުގައި، ޖަލްސާ އަޅުއްވާ ހިސާބުގައި އިންނަން، މެންބަރަކަށް ވިޔާއޮތް ބައްޕެއް އޭނާއަށް ހުރިހާ ހަމަ އަޑުއަހަން ހުރޭ. އެއީ އަޑުއަހަން އެކަން ދިމާވެއްޖެއްޔާ އަޑުއަހަން އެކަން ނިންމާނީ އެހެންކަމަކަސް ރިޔާސަތުގައި އޮތީ. ދެން މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން މަޖިލީހުގެ ރައީސް ދުކާންތަކުގައިވިޔާ ދެން ފެންނަ ހިސާބުގައިވެސް އޭރެއްގެން ނުވާނެތް. އެގޮތަށް ނިންމަވާފައިއޮތު އެގޮތަށް ދަންނަވާލަން. އެހެންވީމާ ހހ. ގެ މެންބަރު މިއާދު ހުށަހަޅުއްވާ އިސްލާހު އެ އޮތީ އެގޮތަށް ވިސްނާވަޑައިގެންފައި ހުށަހަޅުއްވާފައި އިސްލާހުއެކަމަކު ފެންނަނީ.

ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަދުނާން ހަލީމް ދަންނަވާލަން ފުރަތަމަ މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތަށް. ޢިއްޒަތްތެރި ޝުކުރިއްޔާ ހުށަހަޅާލާ އިސްލާހު މާއްދާތަކަށް އެއްކަލަ މަޖިލީހުގެ ބޭނުންވަނީ

ވާހަކަދެއްކުން: އިސްލާހުތަކާމެދު އަމަލުކުރާ ގޮތް ކަނޑައަޅާ ލިޔުން، ލިޔުން ނަންބަރު 3 ގައިވާ ގޮތުން މަޖިލީހުގެ ބަހުސްގެ ވަގުތުގައި އިސްލާހުތައް ހުށަހެޅޭ. އެހެންނަމަވެސް މިއަދު ބަހުސް ދާ ގޮތުން މަޖިލީހުގެ ކޮންމެ ވަގުތަކު ވިސްނާ ބަހުސްގެ ވަގުތުގައި އިސްލާހުތައް ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުސަތު ބަންދުވެފައި އޮތް ކަމަށް ގޮތަކަށް މެންބަރުންނަށް ވިސްނިވަޑައިގެންފައި އޮތް ކަމަށް ގޮތަކަށް އޮތްކަމުގައި.
އާދެ، ކޮންމެ އަކަސް މަޖިލީހުގެ ވާހަކަ ދިގުވެގެންދާ ގޮތުގައި މާއްދާ 5 ގެ (ނ)

އަރް ކޮންގްރެސް ފަރާތުގެ އިސްތިޢުފާއެއް ހުށަހަޅަން ބޭނުންވަނީ. އަޅުގަނޑުން ފުރުޞަތު އޮތީކަމަށްވަންޏާ. އެއީ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓަވާ◌ާ ފަރާތުގެ ހައިސިއްޔަތުން މި ގަވާއިދުގައި މަޖިލީހުގެ ރައީސަށް ނިސްބަތްކޮށްފައިވާ ކޮންމެ އުސޫލެއް މަޖިލީހުގެ ނާއިބު ރައީސް ޖަލްސާގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓަވާ ވަގުތުތަކުގައި އެފަރާތަކަށްވެސް ނިސްބަތްކުރެވޭނެއެވެ. މި އިބާރާތް އަޅުގަނޑު ބަދަލުކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ، މަޖިލީހުގެ ނާއިބު ރައީސް މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާގެ ރިޔާސަތުގައި އިންނަ ވަގުތުތަކުގައި އެފަރާތަކަށްވެސް މުގައްރިރާއި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް މިފަދައިންނެވެ. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްދެއްވުން: އާދެ، ދެންމެ ތިޔަ ކުރެއްވި ސުވާލުގައި ދަންނަވާލަން އޮތީ މިހާރު އެ ބަހުސަށް ހުށަހަޅާ ވަގުތު އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ލިޔުމުން ބޭފުޅުންނަށް ދަންނަވާފައި މިވަނީ މާއްދާއަކުން އެވަނީ މާއްދާއަ◌ކަށް ގެންނަވަން ބޭނުންފުޅުވާ އިސްލާހުތަކެއް ހުށަހެޅުމަށް ދެންނެވީމަ ދެން އެ އޮތީ ބަދަލުގެ ވަގުތު ހުށަހެޅި އެއަށް އިސްލާހު ހުށަހަޅަން ދެންނެވިފައި. އެހެންނަމަ، އެކޮޅަށް ފޮނުވާ އިސްލާހުތައް މިއަދަށް އަލުން އެބަދަލަކީ ހުށަހަޅުއްވައިގެން ކުރިއަށް ގެންދިޔުން ބޭނުން އެދިވެގެންވަނީ. ހަމަ ކުއްލިއަކަށް ހިނގާފަދަކަށް އައިސްގެން ކަންތައްތައް ނަންގަވައިގެން އެއަށް ބަދަލުކުރަންވީމަ އަނެއްކާވެސް ދިގު ވައިގެން ދާ ގޮތަށް. އެހެންނަމަ، އެކޮޅަށް ދަންނަވާލަން. ދެން އަޅުގަނޑު މި ފުރުޞަތުއަރުވަނީ ހައްދުންމަތީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މޫސާ މަނިކަށް.

ހައްދުންމަތީ މެންބަރު ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި މާއްދާއަށް ހުށަހެޅިގެން އުޅޭ

މޫސާ މަނިކު ފާހަގަކޮށްދެއްވުން: އިސްލާހަށް ތާއީދު. 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ އިސްލާހަށް ތާއީދު އެއްކޮށް ދަންނަވާލަން. އަދި ބޭފުޅަކު ކުރެއްވި ސުވާލަށް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ޖަވާބު ދެއްވައިފި. އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި ރައީސްގެ މަޤާމުގައި އިންނަވާކަމުގައި ވިޔަސް

އަތޮޅެއްގެ ރައްޔިތުން ތަމްސީލުކުރުމަށް މިތަނަށް ހުށަހަޅުއްވާ އަތޮޅެއްގެ
ރައްޔިތުންގެ ފަރާތުން މިތަނުގައި އިންނަވަންޖެހޭ ބޭފުޅަކު ރައީސެއްގެ ގޮތުގައި
އިންނަވަނީ އަޅުގަނޑުމެން މި މަޖިލީހުން ޢައްޔަނުކޮށްލައި ބޭނުންވީމަ.
އެހެންނަމަވެސް އަދި ތެދުވެވަޑައިގެން މި ކޮމްބަރު ރޮއިން ބޭރަށް
ނުކުމެވަޑައިގަތުމަކީ އެއީ އަތޮޅެއްގެ ރައްޔިތުން ތަމްސީލުކުރުމަށް އޮންނަ
ތަމްސީލުކުރުން ވަރަށް ބޮޑަށް އެއްހިބާވެގެންދާ ކަމެއްކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ވަރަށް
ބޮޑަށް ފާހަގަކުރެވޭ. ދެން ގަވާއިދުގައި ނުވަތަ ޤާނޫނުއަސާސީގައި އޮންނަ ގޮތުން
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ މިތަނުގައި ވޯޓު ނުދެއްވުން ނުވަތަ ހިޔާލުފާޅު ނުކުރެވުން
ކަމުގައިވިޔަސް އެއަތޮޅެއްގެ ރައްޔިތުންނަށްޓަކާ ޖަވާބުދާރީވާންޖެހޭ މިހާރު، ބޭފުޅަކު
ނުވަތަ މެންބަރަކު އެކަމަކާ ބޭރުގޮތުން މިތަނުގައި ކުރެވެމުންދާ ބަހުސްތަކުން
މިތަނުން ބޭރުކުރުމަކީ އަޅުގަނޑަކަށް އެއާ އެދެވޭ ކަމަކަށް ނުފެނޭ. އެއީ ޤާނޫނު
ގެއްލިއަސް ރައީސެއްގެ މަޤާމުގައި މިތަނުގައި ބައްދަލުކުރުމުގައި މިވެދާނީ
އަޅުގަނޑުމެން އަތޮޅު އަތޮޅުން މިތަނަށް ހޮވާލެވޭ މެންބަރުން ކަމަށްވާތީވެ
އަދިވެސް ތަޢާރަފުކޮށް ދަންނަވާނީ އެހެންވެއްޖެއްޔާ އަޅުގަނޑު ހަމަ ރަނގަޅުވާނެ
ބޭރުކުރެވޭ ކަމަށްވެސް އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ފާހަގަކުރެވޭ. އެހެންވީމާ،
ބޭރަށްވަޑައިގަތުމަށް ނޫން އެހެންނަމަވެސް ހަނު ހުރިން. މަޖެމެން އިންސާފުން
ރަނގަޅުވާން ކަންނޭނގެ މިތަނުގެ ތެރޭގައި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު
ފަހަރެއްގައިވެސް ތާއީދުކުރާ ކަމެއް ނޫން ތޮމަބެރުން ބާރަށް ވަޑައިގަންނަވަން
ދަންނަވާލަން. ދެން ހަމަ އާއިލާގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލީ، މިގައި އެބައްދާ
ދެން ނާއިބު ރައީސް އިންނަވަނިކޮށް މިސާލަކަށް، ނާއިބު ރައީސް އަނބުރައިގެން
އެކަކަށްގޮތެއް ވެއްޖެއްޔާ، ދެން ކިހިނެއްތޯ ހަދާނީ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ތެރޭގައި
ިއްބައިވާ ދެބޭފުޅުން ނިމިއްޖެއްޔާވެސް، ދެން ކަންތައްކުރާނެގޮތެއް.
އެހެންވެއްޖެއްޔާ ދެން ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓާނީ ކާކުތޯ. ނުވަތަ އަނބުރާ އަނެއްކާ
ރިޔާސަތަށް ވަޑައިގެންނެވިދާނެތޯ. ދެން އެކަމަށް ވާނީ ކާކުތޯ. އެއީ ފަހަރެއްގައި

ހަމަ ނާއިބު ރައީސް ހުށަހެޅުއްވުމުންވެސް އެކަހެރިވެގެންވާ. އެކަހަލަ ކަންތައްތައް ދިމާވެފައި އެބަހުރި. އެއީ ވަރަށްބޮޑު ސިޔާސީ މައްސަލަތައް. މައާފުކުރައްވާތި އިނގޭތޯ ފަހަރެއްގައިވެސް ޖާގައެއް ކިޔާކަށް ނޫން. އެކަހަލަކަމެއް ދިމާވެއްޖެއްޔާވެސް ގޮތެއް އަންނަނީޖެހެން. އެހިސާބުން އަޅުގަނޑުމެން ޖަލްސާ ހުއްޓާލީނީ. ދެން އެބޭފުޅާއަށް ކިޔަށްޖަހަލާނީ ނުކުންނަވަންވެއްޖެއްޔާ، ނާއިބު ރައީސް ވޭއިގެންނެވީމަ. ނޫނީ މިކަން ކުރިއަށް ގެންދާއިރުގައި ވަކި މައްސަލައަކާއި ގުޅިގެން، ނާއިބު ރައީސް ބޭނުންފުޅުވަނީ އެތަނުގައި ނިންމަވަންކަމަށް ވަނީވިއްޔާ، ނާއިބު ރައީސް، ނުވަތަ ރައީސަކަށް ކަމެއް އަމާޒުވާ ވަގުތު ދެބޭފުޅުން ބަދަލުވާ އުސޫލެއް ގެންގުޅުއްވާނީތޯ އެއީވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ތަޖުރިބާގައި، އަޅުގަނޑުގެ ހިތުގައި އުފެދޭ ސުވާލެއް. އެހެންކަމުންވަނީއްޔާ، ވަކިގޮތަކަށް އަމާޒުކުރެވިގެން ނޫ އެހެންކަމުންވަނީއްޔާ، މިސާލަކަށް ބޮޑު އުނދަގޫގައި އިންނަވަން ބޭނުންކަހަލަ ވަގުތުތަކެއްގައި ކުރިޔަށްދަކަން ތެދުވެވެއްޖެއްޔާ ކުރެ އުނދަގޫތަކު ނުވަތަ ޖެހޭތަން، ވެއްޖެއްޔާވެސް. އަޅުއްކާ އެހެން ބޭފުޅަކު ވެއްޖެއްޔާ ނަގާދޭތަން އޮތްގެޖެހުމާ އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް ގެންދިއުމަކަށް ދަތިވާނެ. އެހެންވީމާ، އެކަހަލަ ޒިޔާރަތްތަކާ ބޮޑުގައި އެއީ ކުރެޔަށް މިކަމަށް ބަދަލުތަކެއް ގެނައުމަށް ދަންނަވާލީ. ޝުކުރިއްޔާ.

މާޒޫސްމަޖެލީ އުތުރުބުރީ
މެންބަރު އަލީ ވަޙީދު
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް. ޑިޕިއުޓީ ސްޕީކަރ. އަޅުގަނޑުވެސް މާބޮޑު ވާހަކައެއް ދައްކާކަށް ނޫން ފުރުސަތަށް ބޭނުންކޮށްލީ. ގާތް ދެންމެއަށް ޝ. އަތޮޅުގެ ޑިޕިއުޓީ މެންބަރު ހުސައިން ޔޫސުފް އެޅިގެންދިޔަ ފާހަގައިން، އަޅުގަނޑުވެސް ދަންނަވާލާކަމަށް އެއީ އުޅޭ ސުވާލެއް. ޑިޕިއުޓީ ސްޕީކަރ، މިހެންޖޭގެ ޑިޕިއުޓީ މެންބަރަކަށް ވީނުމަ، އަޅުގަނޑު ކަންތައްތަކުގެ ޖުމުލަކޮށްލުމަށް ސިޔާސީ ނުކުތާ ކަމަށްވާނީ، މަޖިލީހުގެ ރައީސް މިހާރުން ނުކުތުމަށް، ބަދަލު ވަޒީފާއިން ޖެހިޔާނެކަމަށް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު

އެއަށް ވޯޓު ނުދިނިޔަސް. އެހެންނަމަވެސް ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް
މިހާރު ވަނީ ގަވާއިދުގައި، އަނބުރާ ފާސްކުރެވިފައި. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސަކީ،
އެއްވެސް ބަހުސެއްގައި ބައިވެރި ނުވެވޭނެ ބޭފުޅެއްކަމަށް. ދެން އަޅުގަނޑު
ދާއިރާތަކުގައި، އެމާއްދާ އެގޮތަށް ފާސްވެފައި އޮތުމުން، އަދިން އެމާއްދާ ބާޤީވާ
ކޮންގޮތް ނޫނީ ވިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް އެހެންގޮތަކަށް ކުރިއަކަށް
ނުގެންދެވޭނެ. އެހެންނަމަވެސް މިހާ ކުރީކާލުގައި އަޅުގަނޑު◌ުން މައްސަލައަކަށްވާނީ،
އަޅުގަނޑު ހަމަ މަޖިލީހުގެ ރާއްޖެއަށްޓަކައި ހަރުދަނާކޮށްކަމުގައި ދިނުމަށްޓަކައި
ދަންނަވާލަނީ. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސަށް މާ އާދައާ ހިލާފުގޮތުން، ނިންމަވާލައި، ◌ި
ޢިއްޒަތްތެރި ނާއިބު ރައީސް އެގޮތަށް ނުހިމެނު◌ުނުކަން އެއީ ދެރަވާކަން
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރެވުނު ކަމެއް ދަންނަވާލާހިތުވޭ. ދެން އަޅުގަނޑު
ދަންނަވާލަމުގައި، ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސަކަށްވެސް ދާދި ދެންމެއަކު ވިދާޅުވި ފަދައިން،
އަތޮ◌ެއްގެ ރައްދުދިނުން، އެމީހުންގެ ފާޑުކިޔުން ވަކާލާތުކުރުމަށް، ފުރުސަތުދީފައިވާ
ބޭފުޅެއް. އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަމުގައި، ރިޔާސަތުގައި އިށީނދެވަޑައިގަންނަވާ ވަގުތު
ފެނުވައި އެހެން ހުރިހާ ވަގުތެއްގައި، ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސަކަށްވެސް ހަމަ އެހެން
މެންބަރުންނާ އެއްފަދައިން، ބަހުސްކުރުމަށް ބައިވެރިވެވޭގޮތަށް
ބޭނުންފުޅިއްޔާ، ބައިވެރިވާގޮތަށް. އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރު ވަނީ
ގަވާއިދުގައި އެބައި ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް މިތަނުގައި ބައިވެރިވެވޭއިރުގެން
އިންނެވިނަމަވެސް، އަދި ނުކުމެވަޑައިގެންނެވިނަމަވެސް ބަހުސް ނުކުރެވޭގޮތަށް
ބައިވެރިވެވޭ ނުވެވޭނޭގޮތަށް، ފާސްކޮށްފައި. އެހެންވީމާ، އަދިން އެގޮތް
ބަދަލުކުރުމާ ހިނދުކޮޅު، އަޅުގަނޑަށް ދެން ދަންނަވާނީ، އެއީ އެގޮތަށް ނިމިފައި.
އެހެންނަމަވެސް މިދަބައިގެ ތަފާތު ބޭނުމަކުން، އަޅުގަނޑު މިފުރުސަތުގައި ހަމަ
ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވޭ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޝުކުރިއްޔާ

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެން ކުރިއަށް ދެވޭނީ، ނިމުމުންގޮތަށް އެއްބަސްވެވުން. ނިމުނު ކަންތައްތަކަށް އެއްބަސްވެވުން. އެހެންވީމާ، އެމަޖިލީހުގައި ދެން ވާހަކަފުޅު ނުދައްކަވާނެކަމަށް ހީކުރަން.

އައްޑު އަތޮޅު މެންބަރު
އިބްރާހީމް ޝަރީފް
ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. އަޅުގަނޑު ޕެއްޓެރް ދަންނަވާލަން ބޭނުންވޭ، މަޖިލީހުގެ ކަވާއިދާ ހަމައިބާ، އަދި އެއްވެސް ފޯރަމަކަށް މަޖިލީހުގައި ހިނގާ ބަހުސްއަށް ޖެހިލައިގެން◌ނަވާނެ ބޭފުޅުންގެ ގޮތުގައި، އަޅުގަނޑުމެން މިރޭ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ހަމަޖައްސަވައިގެން. އެހެންވީމާ، އެއީ އެއްގޮތަކަށްވެސް ބަހުސް އުފެދިފައެއްނޫން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސަކަށް ނޭނ◌ްގޭނެ، ބަހުސްއެގޮތަށް ބައިވެރިވާކަން. މަޖިލީހުގައި ކުރާ ބަހުސްތަކުގައި ބައިވެރިވެވޭނީ ވަކި ޤާނޫނުތަކަށް ވަނީވެއްޖާ، ހަމަ ދަޢުލަތުން ވަކިފަރާތަކަށް ޖެހިވަޑައިގެންނުވާން. ކޮންމެވެސް އެއްޕާޓީއަކަށް ބަހުސްކުރަނީ. އެހެންވީމަ ހަމަ ގަވާއިދުގައި ދަނޑިވަޅު އެހެން◌ނިޒާމް އުސޫލުތަކަށްވެސް ރިޢާޔަތްކަން، ހަދާ ބަޔަކު ހުށަހަޅާ ކޮލިޖެ ވިސްނުން ކިޔަވާ ގޮތަކުގެ ރައީސަކަށް ހުސްނަވާ ބާރުވެރި މަޖިލީހުގެ އިއްޒަތާ ހިފަހައްޓަން ޖެހޭ◌ތަކާ. އެއްވެސް ބަހުސްއިގައި ބައިވެރިވެ ވަޢުދުވެވުނު ބާރުފުޅު ނޫނޭ. އަދި އެއްވެސްކަމަކަށް ބަހުސްކުރެވޭ ވަ◌ކިގޮތަކަށް ޤާނޫނު ނުކުރާން. އެހެންވީމާ، އެކަން އެއްޗެ ނިމިފައި. އެއަށްފަހު އަޅުގަނޑު ދަންނަވަނީ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ދިމާވާގޮތުން ނާއިބު ރައީސް ވަގުތީގޮތުން، ރިޔާސަތު ޖަލްސާގެ ކަންތައް ހިނގަ ވަގުތު ގޮތޭ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ގޮތުގައި، އެމަނިކުފާނަށް ދިނުމަ ގަނޑެއްގައި އިހިއިންދަވައިގެންނުވާން. އެހެންވީމާ، އެއީ ބަހުސްކުރެވިދާނެ ކަމެއްނޫން. އެއީ ވަރަށް ރަނގަޅު އަޅުގަނޑުމެން ބަހުސްކުރެވުން، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން މަޖިލީހުގެ ޤަވާއިދާ ވިދާޅުވިފަދައިން، ވިދާޅުވިފަދައިން ހޯދާލަ މިކަން ހިނގާ ދިޔަގޮތް ވަރަށް ރަނގަޅަށް ސާފުވެވައިގެންނަވާން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން

ތަޢުލީމާއި އެކްސްޕޯ ވިޔަފާރިތަކާއި، މިފަދަ މާއްދާ އުނގެނިގަންނާ ދަރިވަރުން އާ

އުނގެނިގަންނަވާ ކުއްލިގެންނެވީ، ރަނގަޅަށް ސަމާލުވެލައި ނުގަންނަވާ.

އެހެންވީމާ، މިވާއްޔާ މިހާރު އޮތުމަކަށް، ހާސްކުރައްވަން ހުރިހެދުމަށް ބޭރުގެންނަން

އަޅުގަނޑު ތަރިޤާތާ ވެރިކަ ދަރަނިވަރުން އިތުރަށް މިބަހުސްކުރުމުގެ ބޭނުމެއް

ނެތިކަމަށްވެސް، ދަރަނިވަރުން ހިމެނިގެންނެވި. ޝުކުރިއްޔާ.

ކޮމިޓީގެ މެންބަރު — އައްސަލާމް ޢަލައިކުމް. އަޅުގަނޑު މިފުރުޞަތު ބޭނުންކުރަނީ،

ޙުސައިން ރަޝީދު — މިކަމުގައި ސަލާމަތުން. ކޮމިޓީގެ އިއްޔަތުގައި މެންބަރު ބަރުސަން

ޙަސަން ވާހަކަދެއްކެވުން: ޢިއްޒަތްތެރި މިޤާމުގައި މިހާރު ސަލާމް ގެނެސް، މަޖިލީހުގެ ރައީސް ދާއިމީ ޖަމާއަތް

އަޅުގަނޑަށް އެބަހުރޭ ސަލާމް އުފާވެރިކަން. ބައިވެރިވުމަކީ ކޮބައިތޯ. އޭރު

ހަމަގައިމުވެސް އެސަލާމް އުފާވެރިން ފަހުން. މިހާރު ފުރަޞަތު ހިތާމައަކީ،

މަޖިލީހުގެ ރައީސް ރިޔާސަތުގައި އިންނަވާފައި، ރިޔާސަތު ދޫކުރައްވަފައިވާ ނާއިބު

ރައީސް ރިޔާސަތު ރަފްދިވާއިދު، މި ރަފްދުވަނީ ކޮންބަރުމުއްދަތުތެރޭ ފުރަތަމަ އަހަރުގައި ވިދާޅު

ވަރަށް ފުރުމުގެ ޖަލްސާތަކެއް، އެކަން ކުރައްވަނީކަން. އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު

ރައީސްކަން ޖާގަދެއްވަނީ ކޮންމެހެން މިޤާނޫނު

ގެއްލުވައިގަންނަނީކަން. ޝުކުރިއްޔާ މަޖިލީހުގެ ހާލަތު ނިކަމެތި ވެއިގަންނަނީކަން.

ހަމަ މަޖިލީހުގެ ރައީސްކަން ހަމަޖެހިފައިވާ އަޅުގަނޑު ގާނޫނީ އިންތިޚާބު.

އެކަމަކު ފުރަން ސަލާމް އުފާވެރިން އަޅުގަނޑު ޖަލްސާތަކުގައި ބަރުސަންކުރާ

މައްސަލަތަކުގައި ބައިވެރިވުމާއި ޤާނޫނީބާރު އެހެންނަމަވެސް. މިހާރު ބައިވެރިވުމުގެ ވާހަކަ،

އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތް އަހަރުގައި އިޚްތިޔާރު ކުރަނީ ކުރާ

ކުރަމުން. މިހާ، އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަކުރަމުން ބޭނުން މިއަދު މިޖަލްސާގައި

އަޅުގަނޑުމެން، ބައިވެރިވުން މިހާރުކުރަނީ، އެއީ ދެކެވޭ ވާހަކައެއްގައި،

އެއްވެސް ކަމަކަށް ވާހަކަ ނުދެއްކުން ރައްޔިތުންނަށްޓަކައި. އެއީ މަޖިލީހުގެ

ގޮތުގައި ނުވަތަ މަޖިލީސް ހިމަނާފައިވާ ގޮތުގައި، އަ ޖަލްސާގައި އިހުސާސްކުރެވިގެން،

އެއްޗެއް ވިދާޅުނުވި އިންސާފުން ނޫންކަމަށް. އެ◌ެހެންވީމާ އެގޮތަށް ހުރިހާ ބޭފުޅުން
ގާނޫނުތަކާ ވާކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެނީ. ބަޔަކު ވިސްނާގައި އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި މިއީ
އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ދާއިރާގެ ހިޔާލުތަކެއް މި ހިޔާލުތަކެއް ނޫނެވެ. މިހާރު މާއްދާ
އޮތްގޮތުން، ޤާނޫނުއަސާސީ ރައްޔިތުންގެ ޤާނޫނުތަކާ ވާދީ ފަހަރު ބައެއް ކުރައްވާނީ
ކޮންކަމެއްކަން ނޫނީ ކުރިމަތިކުރައްވާނީ ރައްޔިތުންނަށް ބޭނުން ނުވާނެ.
އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި އަދިއަތޮޅު އުތުރުބުރީގެ ޤާނޫނުއަސާސީ ދާއިރާގެ
ދެކެވޭއިރުގައި، ނުއިބް ރައްޔިތުން ހިޔާލުތަކުގައި އިންސާފުވެރިގޮތެއް، ރައްޔިތުން
އެނގޭ ގޮތުގައި އިންސާފުވާ ކޮންމެފަރާތަކުން ވަރުގެ ޤާނޫނީ ކަރުދާހުގެ
މައްސަލައެއް އުޅެނީކަމަށް. އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި މާބޮޑު ޤާނޫނީ ކަރުދާހުގެ
މައްސަލައެއް ނޫން އެއީ. އެކަމަކު މިދާންދޭ އެކިގޮތަކަށް ދެކެވޭ ހުރިހާ ކަމެއް.
އަދި ވަރަށްގައި ނޫނީ ރައްޔިތުން އުޅެނިވޫ ގޮތެއްވެސް އޮވޭނެ. އެކަމުގެ ކޮންމެ
މިދާންދޭ. މައްސަލައިގެ ކޮން ރައްޔިތު ހަމަ ޤާނޫނު ގޮތުގައި އިންސާފުވާ.
އެހެންވީމާ، މިއީކަންނޫނީ އަދިއަތޮޅު އުތުރުބުރީ އިދާރީ ދާއިރާގެ ހިޔާލުތައް
އެގެންދެވޭގޮތްކަމެއް. އެކަމަކު އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުގައި މިހާރު މި މާ ހިޔާލުތަކެއް
އޮތީ ނޫނީ ދުވަސްވަރެއް. އެހެންވީމާ، އެއީ އަޅުގަނޑުގެ މާބޮޑު
ކަންބޮޑުވާނެ ކަމެއްނޫން. މަޖިލީހުގެ ރައްޔިތު ހަމަ ރިޔާސަތު ދެކޮޅަށްވާ ފަރާތެއް
ވެއްޖެން ނޫނެ ޤާނޫނީގޮތުގައި އިންސާފުވެއްސެ، އަޅުގަނޑު ދެކޭގޮތުން މި ގެންދެވޭ
ބޭނުންވާ، އޮތީ ނޫނީ އުސޫލީ ސަރަހައްދު، އަޅުގަނޑު ހިޔާލު ހަމަ ރައްޔިތު
އިންސާފުވެރިކަމެއް، އަޅުގަނޑު ކޮންމެ ފާރާތެއްގެ ބޭނުން ޤާނޫނީ
ވާހަކަކުރުމުން ގެންގޮސްކަމަށް. އެހެންވީމާ، މިވަރަކަ ތަނުންވާ ފަރާތުން އަޅުގަނޑު
މިފުރުޞަތު ބޭނުންކޮށް. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

އާޖިލު ވާހަކައެއްކުރުން: ވާހަކައެއްގައި މުއްސަނދި މަޖިލީހުގެ ރައީސަކީ، ޖަލްސާތަކުގައި ބަހުސްކުރުމުގައި ބައިވެރިވުމެއް ނެތި އިންސާނުންގެ މީހުންކަމުގައި. އަދުގަނޑުވެސް ދެން މިބުނަނީ، ރިޔާސަތު، ދުސްތޫރުގެއްލިއްސާ އެކަން އޮތްނޫނުތަކާ އެހެންކަމަކުން، (ނ) ގައި މުއްނަ އެއްޗެކަން އަދުގަނޑުވެސް ވިސްނާފައިވަނީ. މަޖިލީހުގެ ބަޔާ އިއްޒަތް ހިފެހެއްޓުމުގެ ބާރަކީވެސް މަޖިލީހުގެ ރައީސް. އެއްކަލަ ރިޔާސަތު ދުސްތޫރުގައިވާ ވަޒީފާ، އެގޮތުގައި އިންސާފުވެރިވެސް އެކަން ކުރައްވަން ޖެހިވަޑައިގެންނަވާ ތަރުތީބުގައި މިހާރު މިޖަލްސާކުރަނީ.އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހިތަށް މި ވަނީ މިޤާނޫނުގައި މުއްސަނދި ބައިތައް، އަޅުގަނޑުވެސް ބަޔަކުގެ ހުށަހަޅާނެ މަޖިލީހުގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓަވާން ގޮ ވަޑައިގަތް. އެކަމަކު އެޖެހުނުކަމަށްޓަކާ. ދެން ތަނުގާއި ފަހަރެއް ދެއްވުނު މަޖިލީހުގެ ނާއިބު ރައީސް ޖަލްސާގެ ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓަވާން ދާވަޑައިގެން ބަހުސްކުރަމުން ގެންދަވަމުންދަނިކޮށް، އޭނާ ރިޔާސަތުގައި އިނދެ ވާހަކަދައްކައިގެން ނުވާނެ ކިޔައި ރައީސަށް، ސިޓީބަޔާންކުރައި ހުއްޓަ ކަންތައްތަކާ އެބަބުނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުގެ ހިތައްވަނީ، އަޅުގަނޑުވެސް މިހާރު މިޖަލްސާކުރިއަށް، ޖަލްސާކުރިޔަށް މިއޮތީ ރައީސްގެ ދަށުން ފުރިހަމަ ނުވަތަ ތިމިޖެ ސަނަކަމަށް އަންނަނުވާނީ ރިޔާސަތުގައި އިންނަވާ ވަގުތުކަމުގައި ނަގަން. އެހެންނޫނީ އަޅުގަނޑު މިދަންނަވާ ކަންތައް އަސްނާނެ. މަޖިލީހުގެ ބަޔާ އިއްޒަތް ހިފެހެއްޓުމުގެ ބާރަކަށްވާނެ ރައީސުކަމުގެ ދުސްތޫރުގައިވާ ގޮތުގައި އިންނަވާ ވަގުތުވެސް. އެހެންވީމާ، ކަންތައްތަކުގެ ހަމަހަމަ އެއްކަލަ ފުރިހަމަވެގެން މިއުޅޭ އަނިޔާވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް. ޝުކުރިއްޔާ.

ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރި ފެނަބު ޖާހިރު އާދަމް ވާހަކައެއްކުރުން: ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިމާއްދާގައި (ހ) ގައި މިބުނަނީ، މަޖިލީހުގެ ރައީސް ބޭނުންވެއްޖެ ހިނދެއްގައި، ނާއިބު ރައީސަށް ރިޔާސަތު ބަލަހައްޓަވާން ދޫކުރެވޭނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މަޖިލީހުގެ ރައީސް ހާޒިރު ބޭނުންވާނެ ވަގުތެއްގައި ކޮންމެވެސް ކަމަކަށް އުޅެ ހުރަސް ބަހާނީ. އާދާ

ކަންފުޅެއް. ނޫނީ އެފަދަ ކޮންމެވެސް ކަހަލަ އުޒުރަކަށް ބަލާނެކަން. މަޖިލީހުގެ ރައީސް
ރިޔާސަތު ނާއިބު ރައީސްއާއި ހަވާލުކުރަން ބޭނުންފުޅުވެވަޑައިގަންނަވާނީ.
އެހެން◌ކަމަކަށްވެއްޖެއްޔާ އެފަދަ ހާލަތްތަކުގައި ރައީސް ވަޑައިގެންނެވުމުގެކުރިން
ވަނީވެއްޖާ ދެން ރައީސް ބައްދަލުކޮށްފައިވާ ދާއިރާގެ މެންބަރުގައި
އިރުއިނދުވެވަޑައިގަތުން އަޅުގަނޑުން ލިޔުނު، ތަންކޮޅެއް ދަތިފުޅުވާކަމަކަށްވެސް
ވާންޖެހޭނެއެވެ. އެހެންވީމާ، ރިޔާސަތު ނާއިބު ރައީސާއި ހަވާލުކުރުމަށްފަހުގައި،
ރައީސް ގޮނޑިގައި އިށީދެވަޑައިގެން، އިންނަ އޮޅި ހަމަޖެހޭ ކަމަކަށް ނުވާނެއެވެ.
ވީމާ، މި އިޞްލާހު ހުށަހެޅުއްވުމުގައި އޮޅޭ އަދިއޮޅޭ އުޅުނުބައިގެ މެންބަރު
މުޙައްމަދު މަޖީދު އިބްރާހީމް ހުށަހެޅުއްވުމުގައި އޮޅޭގޮތް އަޅުގަނޑު ބޭނުންކުރާ
ވާހަކަވެސް ދަންނަވަން. އަދި ހަމަ އެހެންކަމުގައި ގާނޫނުގައި މަޖިލީހުން ބޮޑަށް
ނިސްބަތްވާ ރާއްޖެއިން ހުށަހެޅި އިސްލާހު ބަދަލުތައް ބަލަހައްޓާ މަޖިލީހުން
ކުރެއްވި ބައްޔެއް ބޮޑު (ހ) އަދި ބަޔާނާ ފިޔަވައި ހުށަހެޅި ހާއިދު ޤަވާއިދާ
ބަޔާނަކަށް ބަޔާނާ ފިޔަވަ ހުށަހެޅި ހާއިދު ޤަވާއިދާ ބަދަލުކުރުން ވަކިން
އެހެންނަމަވެސް ވަރަކަ ފިޔަވައި އަސާސީގައި ބާރުލުއްވި އަސާސީގައި
އަޅުގަނޑަށް ކޮންމެވެސްވަރަކަށް އެއަށް ފަރާތްތަކައި ވެދާނެ އަޅުގަނޑުގެ
އަދިއެކަ ކޮންފިޔުޝަން ކަމަށްވެސް ވޭ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރަން
އެއަށް ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް އެއްބަސްވުމަކުން ދާކަމަށް އަޅުގަނޑަށްފެނޭ. އެހެންކަމަށް
ވަނީވެއްޖާ މިއީ ރަނގަޅު އެއްބަސްވުމެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. މިވަރަކަ
ދަންނަވާލަން މިއަދު ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ރިއާއަތްކުރެވި މިކަމަށް ގޮތެއް
ނިންމަވައިދޭށޭ ވަރަށް ޝުކުރު ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ތިލަދުންމަތީ އުތުރު◌ބުރީ މެންބަރު
ޖަޢުފަރު ޢީސާ އާދަމް

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ
ބެހޭގޮތުން މިދާކަށް ވާހަކައިގައި ފުރަތަމަ ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ

ވާހަކަދެއްކުން: އަތުގަނޑު މި ހުށަހެޅިފައިވާ ދުވިޔާބުގެ (ސ) އަށް ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ. ދެން އެއާ ގުޅޭގޮތުން އިތުރަށް ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ މީގެ އެއްކޮޅަށް ކުރީގައި އަތުގަނޑުތަކުން އެއްޗަށް ރަށުގަނޑު މިއަދުގައި ނުރަސްމީ ބައްދަލުވުމުގައި ޢާންމު މަޖިލީހުގެ ފެންބޮޑުވެރިޔާ. ހުށަހެޅުނު މިޤައުމީމަޖިލީހުގައިވެސް އަތުގަނޑު ވަރަށް ސަރުކާރުން ދަންނަވާލުމުގައި އަންނަނީ މިވާހަކަ. ދެން އާދެ އިއްޔެވެސް ރައީސަށް ފަހަރެއްގައި ޤާނޫނުގަދަ ސަރީޔާކުރުމުގެ މި 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ސ) ގެ ވާހަކަ ކަމެއް އަތުގަނޑު އެދަންނަވަނީ. އެއީ އެވަގުތު އެވާނަގައި ހުރިކަން ޤާނޫނު ތަޢާރަފުވުން ދިރާއި މިކަން ހުރިއަން ގެންދާނީ ކިޔަނީއެވެ. ގެންދިޔައީ ކިޔަނީއެވެ ވަރަށް ތަފްސީލުކޮށް އެކިއެކި ބާރުގެން 2 ގަޑިއިރު ވަންދެން ދައްކާ ވާހަކައެއް ތެރެއަށް އަތުގަނޑަށް ހުށަހެޅިއަކަން ވަކިވެފައި ހަމަ ބަސްމާލުމީ ފުރިހަ ފުރިހަމަކުރުމަށް ދަންނަވާލީ. އަތުގަނޑަށް ފެންނަ ގޮތުގައި އެހެން ދިމާވާ ކަންތައްތަކުގައި އަތުގަނޑުމެންގެ ވެރިކަމުގައި ނުވަތަ ޖުމްހޫރީ ރައީސް ބަޔެއް ބާރުތަކުގައި މަސްޢޫލިއްޔަތު ބައެއް ފަރާތަކަށް ދިމާވާ ކަންތައްތަކުގައި ޖުމްހޫރީ މުސްތަޤުބަލް ދައުލަތުގެ ގެންދަވާ ވާހަކަފުޅުތަކާ މަސްއޫލިއްޔަތު ރަނގަޅުކުރަންވާނީ ބޭނުން ނުވަތަ ރޫޙު ޚިޔާލު ކުރިއަށް ބޭނުން ގެބޭފުޅުނަށްވެސް ފެންނަކަމަށް އެބަ ދަންނަވައިން. ދަންނަވައިފަ އެބަ އަތުގަނޑަށް ހީވަނީ ފަހަރެއްގައި މާނަ ނުންގެވުމާއި އެއްގޮތަށް އެ ބޭފުޅުން އިނގޭ. އެހެންނަމަވެސް މިއާދު އަސްލަން މިދިޔަ މިއާދު ހަމަ ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށްވެސް އެނގޭނެ ގޮތުގައި އެކަހަލަ ބާރުތަކުގައިވެސް ފަހަރެއްގައި ޤާނޫނު ބަލަހައްޓަވާ ތަޢާރުފު ނުނިމިގެން ވާހަކަ މާދަމާއިރުވެސް ހަމަ އެއީ ރައީސް ދެކޮޅަކަށް ބަލަހައްޓަވާ އިނގޭ. އެއީ ތެޔޮއަށް ފުރަސަތުކަން ނުވަތަ ޖުމްހޫރީ ރައީސް، ބެހެއް ފަހަރަކު ހަމަ ގަސްދުކޮށް ނާއިބު ރައީސާ ބަލާފައި ހުށަހެޅުން ހަމަ މަސްއޫލިއްޔަތު ރައީސަށް ވެރިކަމާއެކަން. އެހެންވެސް އަތުގަނޑު އެހެން ދަންނަވާލިން ނުރަސްމީ ބައްދަލުވުމުގައި އެއީ. އީ.ޕީ. ގެ ފަރާތުން ހައި

ވަފުދު އަޅުގަނޑުމެންނާ ބައްދަލުކޮށްފައި ދެއްކި ވާހަކައިގައި އެބޭފުޅުން ދިން ޒިޔާރަތް އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށްވެސް އިނގޭތޯ. އެއީ ބަހެއް ޚާއްޞަކޮށްދޭގައި ކޮލޮމްބޯރުގެ ޕޮލިސީގައި ދެކެވުނުދާ ވާހަކައިގައި ވަޒީރުއަޢްޒަމް ނުނިމި ވަޒީރުކަން ނުނިމުނުގޮތް މާވަރަކާ ދިގުވެއްޖެނަމަ ބަހެއް ޚާއްޞަކޮށްދޭގައި ދިވެހިރާއްޖެ ރަށް، އެހެން ކޮޅުގައި އިންސާފު ރަށް ބަހެއް ޚާއްޞަކޮށްދޭގައި އެޒާމަން ޒަނާ ޖަރޫރީ ބޭރުލުކާތޮފުވާ ހަމައެކަނި ބޭނުންވެގެން ނުވަތަ އެހެނިހެން ގޮތްތަކުން ދިމާވާ ގޮތެއް ހުރި. ބަޔަށް ދޭނޭ ނިވަނާ ތެރޭގައި ޒަނާ އިންސާފު ބަހެއް ޚާއްޞަކޮށްދޭ ގޮތުން ނުވަތަ ކޮޅުގައި ތިރީސްއަހަރުވެފައި ވަޒީރުން ބޭރުކުރުމުގެ ޚާއްޞަވެ ނޫން ކާމިޔާބު ރަށްތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން ތެރެއިން މުއްސުނދިއެއް ރިޔާސީ އެހެނަސް ދޭންޖެހޭ ކަމަކީ ރަގަޅު ކަންކަމެއް ބަލައިލުމަށް ޓަކައި ބަރާބަރަށް ވާހަކަދެކެވޭ ސަރުކާރުގެ އިދާރާގައި ޚާއްޞަ އެކަށީގެން ދިމާވެ ގޮތެއް ހުރި. ދެން އެހެން ކަމަކަށް ބަލާއިރު ނުދާނެ މިއަދަށްވެސް. އެހެންވީމާ މިހާރު މިހެން އަޑުން އަޅުގަނޑުމެން ދެކޭގޮތުގައި މަސައްކަތްތަކެއް ހަމަ ރަނގަޅަށް ބަލައިލުމަށް ޓަކައި އިނގޭތޯ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ ޝުކުރިއްޔާ. މިހާރު އިތުރު މެންބަރަކު ވާހަކަފުޅު ދައްކަވަން އެދިވަޑައިގަންނަވާ ކަމަކަށް ނުފެނޭ. އެހެންވީމާ، މިއަދުގެ އާދެ ވާހަކަފުޅު ދެއްކެވުމުގެ ފުރުޞަތު މިހާރު މިހާރުގެ ނިންމާލާނީ ދެން ބިލުގެ ރިޕޯޓް ނުވަތަ އަދި މިއަދުން ކުރިމަތިލައިގެން މައްދާގެ (ހ) އަށް އިޞްލާޙު ގެނައުން ކުރަހާލައި އެބަވޭ. އަދި ހަމަ މާއްދާ ނަމްބަރު ފަސްވަނަ ކުރަހާލައިފައި. އެހެންވީމާ، އެންމެ ފަހުގެ ވޯޓަށް ދެންނެވޭނީ މިހާރު ކުރަހާލައިފައި އިޞްލާޙަށް. އެއީ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް. އާދެ ގަވާއިދުގެ 2 ވަނަ ދިރިހުރުމުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް އިޞްލާޙު ގެނެސްފައިވާ ބަދަލުގެ ވޯޓަށް ދިޔުމުގެ ބޭނުމުގައި މަޖިލީހުގެ އިބްރާހީމް ކުރަހާލައިފައި ދަފުތަރުގައި ފުރިހަމަ ކުރުމާއެކު ބޭނުންކުރުމުގެ އިޞްލާޙް ބޭނުންވެ

ޝާހިދު އާދަމް ތާއީދުކުރައްވާފައިވާ އިސްލާހެއް. އޭގައި މިވަނީ މަޖިލީހުގެ ނާއިބު ރައީސްގެ ވަޒީފާއާ ކަމަށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 100 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ކަންކަމުގެ އިތުރުން މަޖިލީހުގެ ރައީސް ބޭނުންވެއްޖެ ހިނދެއްގައި މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއްގެ ނުވަތަ ޖަލްސާއެއްގެ ބައެއްގެ ރިޔާސަތު ބެލެހެއްޓުން މަޖިލީހުގެ ނާއިބު ރައީސާ ހަވާލުކުރެވިދާނެ. މިގޮތުން މަޖިލީހުގެ އަބަދު ދެކޮޅުހެދުމަކީ މަޖިލީހުގެ ނާއިބު ރައީސާ ހަވާލުކުރުމަށްފަހު މަޖިލީހުގެ ރައީސް މަޖިލީހުން ބާރަށް ވަކިވެގެންނުދާނެ ގޮތެއް. އެހެންވީމާ މިއިސްލާޙު ގޮތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ގެންނަން ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގެނެސްދެއްވުން ވޯޓަށްއެހުން އެދެން.

ރިޔާސަތުން ވޯޓަށްއެހުމުން: އާދެ ނިޒާމުބަދަލު ނުކުރުމަށް ފާސް ވަނީ.

ނިޒާމުބަދަލު ނުކުރާ

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު

ފާސް ވަނީ ވޯޓަށްއެހުމުން:

އަޅުގަނޑު ހިތަށް އަރާނީ ވޯޓަކުން އެއްސުވިއިރުގައި ޤާނޫނުއަސާސީގައި ކަނޑައެޅިގެން ބާރުވެރިޔާ އޮތްކަމަކާ ހިލާފަށް ގަވާއިދުގެ ގޮތުން ވޯޓަކުން އެއްސެވިދާނެބާ. އަޅުގަނޑު ކުރިންވެސް ދެންނެވިން މިމަޖިލީހުގައި ރައްޔިތުން ތަމްސީލުކުރަން އިންނަ މެންބަރުން ނުކުމެވަޑައިގަތުމަށް ނުވަތަ ބޭރުން ނުކުންނަންޖެހޭ ކަމުގެ ގަވާއިދުއް މިމަޖިލީހުގެ ހަރުން ވޯޓަކުން ނުހިންގޭނެއޭ އަޅުގަނޑުމެން ހިފެހި ޤާނޫނުއަސާސީއާ ހިލާފުވާގޮތަށް އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހިއްސުކުރާ ރައީސް އެދުނީ ވޯޓަކުން ނުއެއްސުވުމުގެ އިޙްތިޔާރު ދީފައިނުވާ. އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޭނުން ނުކުރެވޭ ވިސްނުމުގެ ދަށުންނެވެ. އަޅުގަނޑުމެން މިމަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ފާސްކުރުން ނުވަތަ ގަވާއިދުކަމުން ވޯޓަކުން މިއަދަށް މިމަޖިލީހުގެ އަދިވެސް ތަމްސީލުކުރާ ގެންދަވަން މިމަޖިލީހުން ކޮންމެވެސް ބާރުންތަކެއް ބާރުލައިގެ ބަދަލުކުރަން

އިނގޭތޯ. އެގްރީމަންޓް އެކަމެއް ނުކުރެވުނު، އެވާހަކަ ދަންނަވާލީ. އެހެންވީ އެގްރީމަންޓް ވޯޓަށް އެއްސެވުން ކަމުނުކުރާނެހެން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ.

މާޅޮސްމަޑުލު އުތުރުބުރީ މެންބަރު އަލީ ވަޙީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑުވެސް ފުރުޞަތުގެ ބޭނުންކޮށް ހަމަ ދާދި ދެންމެއަކު ވ. އަތޮޅު މެންބަރު ވިދާޅުވި ފަދައިން އެއީ ހަމަ ނިޒާމީ މައްސަލައެއްގެ ގޮތުގައި ހަމަ ބޭނުމީ. ދެން އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ތަކުރާރުކުރަން ފާހަގަކޮށްލިން މެންބަރަކު އެގޮތް ފާހަގަކޮށްލުމުން އެ◌ހެން މެންބަރުންގެ އިސްތިސްނާއެއް ނިޒާމީއާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސަން ތަރުޖަމާކުރައްވާފައިވާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސަން ފުރުޞަތުދެއްވާ ދިނުމުގެ ތެރޭގައި◌ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ އަޅުގަނޑު އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު މަޖީދު އިބްރާހީމް އަށް އަޅުގަނޑު މިފުރުޞަތު އަރުވަނީ. އެކަމަކު ދެން އަޅުގަނޑު އިލްތިމާސް މިމަޖިލީހުގެ ވާހަކަދައްކަވާ މެންބަރުންނަށް ފުރުޞަތު ސާބިތުވާނަން. އާދެ، ހއ.ގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު މަޖީދު އިބްރާހީމް.

އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު މުޙައްމަދު މަޖީދު އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޢިއްޒަތްތެރި މިމަޖިލީހުގެ މެންބަރުން. ވ. އަތޮޅުގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ދުސާ މަނިކުގެ އުފުލުއްވުން އަޅުގަނޑެން އިޖުމާލީގޮތުގައި އަޅުގަނޑުގެ އިންސާފުގެ ނަޒަރުން ވަރަށް ފުރިހަމަކަމާއި ގެންދެއްވައިދީ. އެހެންކަމާއެކުގައި އަޅުގަނޑު ހުށަހެޅީ ހުށަހެޅުން އަނބުރާ ގެންނަ ވާހަކަ ރިޔާސަތަށް އަރިސްކުރަން، ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، ވަރަށް ހިތާމަޔާ◌އެކީ ދަންނަވަން. އެއީ މިމަޖިލީހުގެ މިހާރު ވޯޓުނަގާ ނިމިފައިވަނީ. އަޅުގަނޑު ދެން ވޯޓުގެ ނަތީޖާ އިޢުލާން ކުރާނީ. އެހެންވީމާ،

މައްސަލައެއް ހުށަހަޅުއްވާފައި އަނބުރާ ގެންދާކަމަށްވަންޏާ ވޯޓަށް ދެންނެވުމުގެ ކުރިން އަނބުރާ ގެންދެވުން އެދެން.

(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން: އާދެ، މިދަންނަވާލީ ދެންމެ ނުގެނެވުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާ. އާދެ ވޯޓަށް ދެންނެވުމީ ހާއްސަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ދެވަނަ ޗެޕްޓަރުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް އިސްލާހެއް ގެންނަވާލަން.

[ވޯޓު ދެއްވުންއެދުން]

މައްސަލަ ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: އަރިއަތޮޅު އުތުރުބުރީ މެންބަރު މުޙަންމަދު މަޖީދު އިބްރާހީމް

ތާއީދުކުރެއްވި މެންބަރު: ހުވަދުއަތޮޅު ދެކުނުބުރީ މެންބަރު ޝާރިފު އާދަމް

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހާޒިރުވެވަޑައިގެން ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	84
ވޯޓު ދެއްވި:	5
ވޯޓު ނުދެއްވާ:	78

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން: އެހެންވީމާ، މިއިސްލާހު ގެންނަން ފާހެއްނުވި. ދެން، އަޖެންޑާ ވޯޓަށް ދަންނަވައިލާނީ ގަވާއިދުގެ ދެވަނަ ޗެޕްޓަރުގެ 5 ވަނަ މާއްދާ މިހާރު އޮޕޮޒިޝަން ފާސްކުރުމަށް ދަންނަވާލުމުގެ ކުރިން އެމާއްދާ ތިޔަބޭފުޅުންނަށް އަދި އެއްފަހަރު ދަންނަވާލާނަން. އަލުން އާންމު ވިދާޅުވެ ދެއްވުން އެދެން.

އިދާރީމުޢުން އިއްވުން: ރައްޔިތުންގެ ހުއްބަ މަޖިލީހުގެ ޤާނޫނީ ކޮމިޓީން އެކުލަވާލާފައިވާ ރައްޔިތުންގެ ހުއްބަ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ދަށަށް ދިރާސާކުރައިވާ ގޮތަށް 5 ވަނަ މާއްދާ އިއްވުން.

ރިޔާސަތުން ވަކާލާތުކުރުން: އާދެ، ދެންމެ ބިލްއިސްތިލާ ގޮތަށް ގަވާއިދުގެ ދިރާސާކުރައިވާ މިހާރު ވޯޓަށް 5 ވަނަ މާއްދާ ފާސްކުރަން ހުށަހެޅުއްވިއިރު ބައްލަވާ ވޯޓު ދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓު ދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހާޒިރުވެހުރެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު: 84

ވޯޓު ދެއްވި: 77

ވޯޓު ނުދެއްވާ: 9

ރިޔާސަތުން ވަކާލާތުކުރުން: އެހެންވީމާ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ދަވަސް ދިރާސާކުރުގެ 5 ވަނަ މާއްދާ މިގޮތަށް ދިރާސާކުރައި އަޣލަބިއްޔަތުން ފާސްވެއްޖެ. އާދެ، މިހާ ހިސާބުން މިއަދުގެ އެޖެންޑާގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ކަންތައްތައް ނިމުނީ. ދެން ޖަލްސާ ބާއްވާނީ މެންބަރުންނަށް ދަންނަވާލަން އާދެ، މިގޮތަށް ރައްޔިތުންގެ ގަވާއިދުގެ މާއްދާތައް މަޖިލިހަށް ހުށަހަޅާނެ ގޮތުގެ ބަޔާނެއް ޖަލްސާތައް މެންބަރުންގެ އަރިހަށް ފޮނުވުމަށްފަހު. އަދި އެހެން

ދަންނަވާލެވިފައިވާން. އާދެ، މިއާވަތް ބަސްތަވާ ތަސްވާއިރު މިހާރު
އަޅުގަނޑުމެންނަށް މަސައްކަތް ކުރެވޭ ގޮތަށް ކުރެވުމުން ދާކަ◌ަމަންވާނަމަ
ގަވާއިދުގެ ކަންތައް އިސްލާހުކޮށް ގަވާއިދު ފާސްކޮށް ދުވިން ނިންމާލެވުން ކަމަށް
މިއަންނަނީ ދުވަހުގެ 17 ހާލަތުގައި. އާދެ، ދުވަހަކީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ
ރިޝްވަތުގެ މަރުހަލާ. އެހެންވީމާ، މިމަޖިލީހުގައިވެސް ހިފުނި ވަޒީރުންނަށާ
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންނަށްވެސް އެއީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގޮތުން
ޝައުޤު ލިބިވަޑައިގަންނަވާނެ ދުވަސްތަކެއް ވެގެންދާނެ. އާދެ، އަޅުގަނޑުމެން
ގަވާއިދުގެ ކަންތައް ނިންމާލުމަށްޓަކައި ތަސްދީޤު ބަރަށް މަސައްކަތް ކުރުމަކީ
އެ◌ދުވަސްވަރު އަޅުގަނޑުމެން ކުރިމަތިލާން ކަމެއް. އެހެން މެންބަރުން
އިޢުތިރާޒު ނުކުރައްވާ ކަމަށްވާނަމަ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މިބައްވާ އާދިއްޔާ
އަނގާރައިގެ އިތުރަށް އަދި ހަފްތާގެ އިތުރު އެއްދުވަސް މަސައްކަތް ކޮށްގެން
މިހާރު މިގެންދެވިފައިވާ ވަރަށްވުރެ އަވަސްކޮށް މިމަސައްކަތް ކުރުވުމަށް
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދުވަސް ފުރުސަތު ލިބިދާނެ. އެހެންވީމާ، މިމަހުގެ ތެރޭގައި
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެން މިމަހުގެ ތެރޭގައި ބާކީވާން މިއަންނަނީ ގޮތުގަނޑަކަށް 3
ޖަލްސާ. އެޖަލްސާތައް ނިމިގެން ދެން އަޅުގަނޑުމެން އިރިސާބަރ ދާއިރު
މަސައްކަތްތަކާ ގޮތަށް ބަދަލުވި އަޅުގަނޑުމެން ޖަލްސާތައް އިތުރަށް ބާއްވަން
ފަސްދުވަހުގެ އެކަށީގެންވާ އަޅުގަނޑުމެން މެންބަރުންނަށް ދަންނަވަމުން
ގެންދަނީން. އާދެ، މިހިސާބުން ޖަލްސާ ނިންމާލަން އަޅުގަނޑު އުމީދުކުރަން ޖާގަގެ
ބިލްތަކެއް ދެންނެވި އިސްލާހުތަކާއެކު ކޮންމެވެސް އެއްވެސް ވިދާޅުވެން
އެދިވަޑައިގަންނަވާ. އެހެންވީމާ، އިސްލާހެއް އަޅުގަނޑު ފުރުސަތު
އަރުވަން.

މާލޭ މެންބަރު އިބްރާހިމް ޝުކުރިއްޔާ، ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދެންމެގައި ހަމަ ނިންމާލެއްވުމުގެ

އިސްމާޢީލް ވާހަކަދެއްކެވުން: މަގުމަތީގައި ވިދާޅުވި އެއްޗަކާ ގުޅިގެން އެއްޗެއް ދަންނަވާލަން ވެގެން. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މިދައުރު ތިލަފުށިވާހަކަން އޮތްރިޔާދުވަހުގެ ނިޒާމަށް ނިމި މާމަކަލާ ރިޝްވަތުގެ މަސް. ދުރު އަދުގަނޑުގެ ހަރާނުގައި ބަހައްޓާލަން ވަޒަނެއް އަދުގަނޑަށް ހިލަނި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތައް ނޫނީ ދުވަސްވަރުކުރުގައި ގުޅޭބަދަލުގެ ތަޅުސްވީޑިއޯ ރައްޔިތުންނާ ހަމައަށް ވަޑައިގަތުމުގެ ފުރުޞަތުގެ އެއްބަސްވުމަކާ އެއްވަރު ރަމަޟާން ވަޒީރުގެ ފުރުޞަތު އެއްވަރު ރައްޔިތުން ގޮތަށް ލިބިގެންދަނީ. އެހެންވީމާ، އަދުގަނޑަށްވެސް ފުރާ ތިލަފުށިވިހަން މާމަކުން ބަހައްގައި އަމަސައްކަތް ކުރައްވާކަމަށް ވެސް އެހެންދުވަސްތައްވެސް ނަންބަރުވަރިގެން މާމަކުގެ ވިޔަވެސް ކުރިއަކުން އެކަން ނިންމަވާފައިވާ ގެންދަނީ ދުވަހެއްވެސް އަޅުވާ ވަޑައިގަތުމުގެ ފުރުޞަތު ވިތުރަށް ލިބިދެވޭ ވަގުތު ހާސިލަ މަޖިލީހުގެ މަސައްކަތް ރައްވާލުން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، މާލޭގެ ޢިއްޒަތްތެރި ދާއިރާގެ އެއިޝާމް ކުރެއްވިގޮތަށް އެހެން ގަނޑުވަރު ބަދަލުކަން އަދުގަނޑު ކުރިން ދަންނަވާލަން ޖަލްސާގައި އިޢުލާނުކުރަން މާމަކު ފުރަތަމަ 10 ނިމެނީ ވަޒީރަކު ގަވާއިދުގެ ކަންތައް ނިންމާލެއްވުމާ ބަހަން އަދުގަނޑުވެސް މަސައްކަތްކުރަން ބޭސްދުކުރާގައި އޮތީ. އާދެ، މާލޭސް◌މަދުރު އެކުލަވާލާ ޢިއްޒަތްތެރި ގެންބަދު އަދި ވަހިދުވެސް އުޅުވަރައިގަނޑު. އަދުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން މާދަމާ ނުކުރައްވާ ވާހަކަފުޅު ކުރުކޮށްލެއްވުން އެދެން.

މާލޭސްމަދުރު އެކުލަވާލާ ޝުކުރިއްޔާ، ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަދުގަނޑު މާދަމާއްސުން،

ގެންބަދު އަދި ވަހިދު މާކުރުކޮށްލަފާ ބަލާނަން. ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަދުގަނޑު މިމަޖިލީހުގައި

ވާހަކަދެއްކެވުން: ބައިވެރިވާ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގެންބަދުއެގެ ހަރިސްއިއްޔަތުން. އެހެންވީމާ ކުރިއަށް މާދަމާ ޢިއްޒަތްތެރި ގެންބަދު އިބްރާހީމް އިސްމާޢީލް އަލިގަދުވިމަޖިލިސް ވިދާޅުވި އެއަށް އަދުގަނޑު ތާއީދު ކުރަނިވިއްޖެން. އެހެނިކުމަށް ހަނަހަމައްކުމުގެ

ކުރިންވެސް އަޅުގަނޑު އެކަމަށް ވިސްނަވިސްނާ އަޅުގަނޑުގެ އަށް އިބްރާހީމް ޝަރީފު ޢަލީއާވެސް އެއްކޮޅު ވާހަކަ ދައްކަވަމުން މިގޮތަށް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ޤަރާރުގައިވެސް ރައީސް އެގޮތަށް ނިންމަވައިދިނުމާ އެޖެންޑާއަށް ނާންނަމުގާ އެއްނޫން. އެހެންނަމަވެސް، މިވޭތުވެ ދިޔަ ދުވަސްތަކުގާ އަދި ކުރިއަށް މިއޮތް ބާކީ ދުވަސްކޮޅުގެ ތެރޭގައިވެސް ހަރުދަނާކޮށް ފުރުޞަތު ބޭއްވުމުގެ ބަދަލުގައި އަދި އިތުރު ކުރުއްވި ނަމަވެސް އަޅުގަނޑު އަހުރެމެން. އަދި މިމަހުގެ ކުރިއަށް މިއޮތް ކުޅެ ދުވަސްކޮޅުގެ ތެރޭގައި ބާކީ ރޭގަނޑުގެ ބައިތާ އަދި ތިމަރާޅާފަތަން އަދިވެސް ކުރިއަށް އޮތް މަދު ދުވަސްތަކުގެ ތެރޭގައި ދުރުވަރަށްވުރެ ގިނަ ދުވަހު އެހެންގޮތަކަށް ދަންނަވާނަމަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތައް ނޫނަސް އަށް 3 ދުވަހު ބާއްވާގޮތަށް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ނިންމަވައިދީ ކަމަށްވީނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ވަރަށް އުފާވެރިކަމާ އަންނާނަން. އެހެންނަމަވެސް އަޅުގަނޑު ދަންނަވަން މިއުޅޭ ވާހަކައަކީ މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި މިފަހަރުގެ މިދައުރު ފުރިގެން މިދާ ދިއުމާ ގުޅޭގޮތުން ރައްޔިތުންގެ ތެރޭގައި ވަރަށް އާދަޔާ ޚިލާފު ޝުޢޫރުތަކެއް ފާޅުވަމުން އިވުމުން އެބަދޭ. އެހެންކަމުން ވާއިރު އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެން މިދައުރު ނިމި ދެން ކުރިއަށްއޮތް ދައުރަށް ތައްޔާރުވުމުގެ ކުރީގައި ހުށަހަޅަންޖެހޭ ބައިވަރު ބިލުތަކާ މަސައްކަތްތައް އަދި ބައެއް ގާނޫނުތަކުގެ އުޞޫލުތަކެއް ހަމަ ތަފްޞީލުން އަޅުގަނޑުމެންވެސް އެބަ ހާޖަތުވަނީ. އަދި އަޅުގަނޑުގެ ޚާއްޞަކޮށް ދަށުފަޅުވާ މިޝަނުގައި ދަށް ބަޖެޓުން ގެންދާނަން. އާދެ އިތުރުން އަދި އަޅުގަނޑު އަރިހުން ޢަރުޟު އަރިހުގެ ބަހައްޓަންނާ ތަރުތީބުތަކާއި މަޝްވަރާކުރުންތަކުންވެސް ޖެހޭ. އަދި އާދެ އިތުރުން ހާއްސަކޮށް މިދުވަސްވަރު ދިވެހިރާއްޖެއަށް ކުރިމަތިކަން ބޮޑުނާނަމަ ދުނިޔޭއަށް މިހާރަކަން އައިސް ގުޅުވިންވާ ކަރަޒާ ބަދު މުސްތަޤްބަލް ގުޅުވިރި ތަރައްޤީ ދުވަސްވަރަކަން ވާތީ އަދި ޚާއްޞަކޮށްގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ އަރާފާ ބޮޑެތި ހާއްސަކަންތައް އަޅުގަނޑުގެ އަމިއްލަ ރަށް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު

ބޭނުންވޭ އެކޮޅަށް ގޮސްފުމަށް. އަދި އެގާ ދިއުމަކީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިޝްތިހާރަކާއި އިޖުތިމާޢީ ޓީވީގެންދާ ދަތުރަކަށް ވޯޓު ބެލުމަށްވެސް މަސައްކަތް ކުރާން ވާހަކަވެސް ދަންނަވާލަން. އެހެންވީމާ، ޕްރެޖެކްޓްތަކާ ރައީސްގެ އަރިހުން އަޅުގަނޑު އެދެން ކުރިއަށް މިއަދު ބާޔީ ދުވަސްވެދިޔައީ މިމަޖިލީހުގެ ވިސްނައްލަވާ ޖެހުނު ބައެއް ފާސްކުރެވުނީ އިސްލާމީ ރައީސް ކުރިއަށް ގެންދެވުނީ، ޝުކުރިއްޔާ.

3. އެޖެންޑާގެ ތިންވަނަ ނަންބަރު: ޖަލްސާ ނިންމުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން: އާދެ، އަޅުގަނޑު ކުރިންވެސް ދަންނަވާލިން އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ޖަލްސާތައް މިގެންދާ ގަވާއިދުން ކުރަމުން ގެންދާނަ◌ން. ދެން އަދި ވަގުތުގެ ކުރީކޮޅުގައި ބައެއް ޖަލްސާ އަޅުގަނޑުމެން ތަންކޮޅެއް އިތުރު ލަސްވެގެންވެސް ކުރިއަށް ގެންދެވޭތޯ ބަލާނަން. ދެން މިއަދު ކުރިންވެސް އެޖެންޑާގައިވާ ކަންތައް ނިމުމާ އެކުގައި މިއަދު މިއާ ހިސާބުން ޖަލްސާ ނިންމާލަން އަޅުގަނޑު ޤަސްދުކުރަނީ.

"والحمد لله رب العالمين - ޖަލްސާ ނިމުނީ"